

INHOUD

BLZ

1.	INLEIDING	3
1.1.	Aanleiding.....	3
1.2.	Ligging plangebied	3
1.3.	Geldende bestemmingsplannen	4
1.4.	Afwijkingen van vigerende plannen.....	5
1.5.	Opzet van het bestemmingsplan.....	8
2.	HET PLAN	10
2.1.	Historie plangebied.....	10
2.2.	Ruimtelijke structuur.....	10
2.3.	Groenstructuur	11
2.4.	Verkeersstructuur	11
2.5.	Functionele structuur.....	11
2.6.	Beheer bestaande situatie.....	12
2.7.	Overige onderdelen.....	16
3.	HAALBAARHEID VAN HET PLAN.....	19
3.1.	Rijksbeleid	19
3.2.	Provinciaal beleid	21
3.3.	Regionaal beleid.....	26
3.4.	Gemeentelijk beleid.....	27
3.5.	Milieu	33
3.6.	Geluid	35
3.7.	Luchtkwaliteit.....	35
3.8.	Externe veiligheid	38
3.9.	Waterhuishouding	44
3.10.	Natuur en ecologie	49
3.11.	Aardkundige waarden	52
3.12.	Archeologie	53
3.13.	Cultuurhistorie	56
3.14.	Molenbiotoop.....	56
3.15.	Economische uitvoerbaarheid.....	59
4.	WIJZE VAN BESTEMMEN.....	60
4.1.	Plansystematiek	60
4.2.	Bestemmingen	63
5.	PROCEDURE	78
5.1.	Inspraak.....	78
5.2.	Overleg.....	80
5.3.	Aanpassingen plan.....	85

1. INLEIDING

1.1. Aanleiding

De gemeente Wijchen heeft besloten de bestemmingsplannen voor de bebouwde kom van Wijchen en de kleine kernen te actualiseren door middel van een integrale herziening. Aanleiding hiertoe is dat een groot deel van de vigerende bestemmingsplannen voor de gemeente ouder is dan 10 jaar. Ze vormen geen actueel beleidskader meer en ze zijn gebaseerd op de destijds geldende inzichten voor wat betreft de regelgeving.

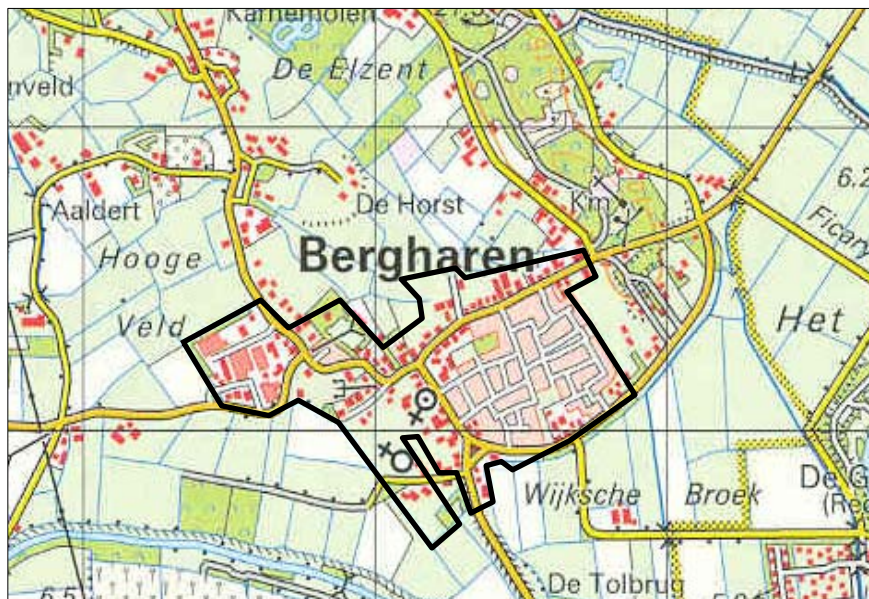
De systematiek die gehanteerd is dezelfde als die in de eerste plannen, die in het kader van het actualisatieproject zijn of op korte termijn worden vastgesteld voor de kern Wijchen. Deze bestemmingsplannen hebben mede model gestaan voor een nieuw bestemmingsplan voor de kleine kernen, waaronder Bergharen, en daarmee voor het vervolg van het actualisatieproject. Met deze herziening wordt daarom ook uniformiteit in de voorschriften en wijze van bestemmen aangebracht.

De bestemmingsplannen voor de kernen Leur en Batenburg zijn eveneens onderdeel van deze actualisatie, maar omdat deze kernen respectievelijk sprake is van een gemeentelijk beschermd dorpsgezicht en een vanuit het rijk beschermd stadsgezicht is de regeling voor deze kernen specifiek afgestemd op deze beschermde status. De plannen voor Leur en Batenburg zijn in een nagenoeg afgerond stadium.

Het bestemmingsplan “kern Bergharen” is een zogenaamd beheersplan. Dat wil zeggen dat het is gericht op het behouden en beheren van de bestaande ruimtelijke situatie. Nieuwe ontwikkelingen worden niet mogelijk gemaakt. Kleinschalige ontwikkelingen binnen de bestaande functies zijn mogelijk voor zover zij passen binnen de geformuleerde beleidslijnen. Het betreft hier bijvoorbeeld uitbreiding van de bestaande bebouwing, het bouwen van aan- en bijgebouwen, het mogelijk maken van aan huis gebonden beroepen en het (her)inrichten van de openbare ruimte. De bestaande regeling voor het bedrijventerrein Breekwagen is geactualiseerd en het bedrijventerrein is onderdeel van dit bestemmingsplan.

1.2. Ligging plangebied

De kern Bergharen ligt ten noordwesten van Wijchen. Bijgaande afbeelding toont de ligging van het plangebied. De kern maakt deel uit van een stuifzandrug die door het land van Maas en Waal loopt. Uit landschappelijk oogpunt vormt het stuifzandcomplex door zijn hoge ligging en door zijn begroeiing een duidelijk element temidden van de rondom het complex gelegen lage en open komgronden.

ligging en begrenzing plangebied

1.3. Geldende bestemmingsplannen

De belangrijkste bestemmingsplannen die van kracht zijn tot het moment waarop voorliggend bestemmingsplan in werking treedt betreffen:

- bestemmingsplan Bergharen dorp;
- bestemmingsplan Bergharen-Oost;
- bestemmingsplan De Picador;
- bestemmingsplan Terrein Ariens, Bergharen;
- bestemmingsplannen Breekwagen (I, II en III).

Voorliggend plan herzielt tevens alle uitwerkingen, wijzigingen en kleinere herzieningen op de bovengenoemde plannen voor wat betreft het aangegeven plangebied alsmede alle gevoerde vrijstellingen ex artikel 19 WRO.

De vigerende bestemmingsplannen zijn nagenoeg gelijkwaardig van opzet en kennen een aantal hoofdbestemmingen, waaronder:

- Agrarisch;
- Bedrijven;
- Detailhandel;
- Horeca;
- Recreatie;
- Groen;
- Maatschappelijk;
- Verkeersdoeleinden en
- Wonen.

Daarnaast bevat het plan nog een aantal zogenaamde dubbelbestemmingen, die over de hierboven genoemde bestemmingen heen vallen. Bij de beoordeling van het plan dient in eerste instantie te

worden getoetst aan de dubbelbestemmingen (o.a. waterstaatsdoeleinden, molenbeschermingszone en archeologie).

1.4. Afwijkingen van vigerende plannen

Het plangebied van de kern Bergharen wordt planologisch afgedekt door een aantal verschillende geldende (vigerende) bestemmingsplannen. Deze plannen dateren uit verschillende perioden en onderscheiden zich mede hierdoor van elkaar. Daarnaast zijn de plannen verschillend in benaderingswijze; ontwikkelingsgericht, conserverend met de nadruk op behoud van monumentale waarden en herzieningen als gevolg van gedeeltelijke bijstellingen van bestaande plannen. De plannen die op dit moment voor het plangebied geheel of gedeeltelijk van toepassing zijn, zijn in hoofdstuk 1.3 aangegeven.

Voorts worden alle niet genoemde herzieningen, wijzigingen, alsmede alle gevoerde vrijstellingen ex artikel 19 WRO, gesitueerd binnen het plangebied, herzien met het voorliggende bestemmingsplan.

De vigerende bestemmingsplannen worden in afstemming met de feitelijke situatie in de voorliggende herziening van het bestemmingsplan opgenomen. Als gevolg van de toepassing van een eenduidige plansystematiek zullen verschillen optreden met de vigerende planregeling. Met de plansystematiek en de tekenwijze is zoveel mogelijk aangesloten bij het 'Handboek (Digitale) bestemmingsplannen Gelderland' van maart 2005.

Hiermee sluit het plan tevens aan bij de doelstellingen van de Digitale Uitwisseling Ruimtelijke Processen (DURP) van VROM en de Standaard Vergelijkbare BestemmingsPlannen 2006 (SVBP 2006) van VROM. Als gevolg van deze aanpak is het plan digitaal uitwisselbaar overeenkomstig het InformatieModel Ruimtelijke Ordening (IMRO).

Het belangrijkste verschil met de geldende bestemmingsplannen heeft betrekking op de volgende aspecten:

- Aansluiting wordt gezocht bij de regeling voor actualisatieplannen van de gemeente Wijchen die zijn afgestemd op de doelstellingen van de Digitale Uitwisseling Ruimtelijke Processen (DURP) van VROM. Als gevolg hiervan hebben onder andere bestemmingen andere benamingen gekregen;
- Een aantal aspecten ten aanzien van de woonfunctie is binnen het nieuwe plan op een andere wijze geregeld. Waar voorheen het aan huis verbonden beroep op grond van de jurisprudentie onderdeel was van de woonfunctie, is thans de standaardregeling voor het aan huis verbonden beroep opgenomen. Via een vrijstelling is het onder voorwaarden mogelijk een aan huis verbonden bedrijfsactiviteit te ontplooiën.

Tevens bevat het nieuwe plan een vrijstelling voor zelfstandige bewoning in het kader van mantelzorg.

Dubbelbestemmingen

Het bestemmingsplan kent voorts een aantal dubbelbestemmingen waaronder archeologisch waardevol gebied, molenbeschermingszone en waardevolle bomen. Voor deze bestemmingen is een aanlegvergunning of een vrijstellingbevoegdheid van toepassing.

Algemene bepalingen

Een aantal algemene bepalingen voorziet aanvullend onder andere in een gemeentebrede regeling van het oprichten van antennemasten.

Voorts is analoog aan de standaardregeling een bepaling opgenomen die fungeert als een soort vangnet, die moet voorkomen dat legale bouwwerken, die groter of juist kleiner zijn dan de bouwvoorschriften toestaan, onder het overgangsrecht komen te vallen. Voor deze bouwwerken gelden de werkelijke afmetingen als maximum dan wel minimum. Door dit in een algemeen artikel te regelen is het niet noodzakelijk om in de eigenlijke bouwvoorschriften allerlei uitzonderingen en voorbehouden te maken, hetgeen de leesbaarheid van de voorschriften ten goede komt.

Binnen het plangebied zijn voorts verschillen aan te geven ten opzichte van de geldende bestemmingsplannen, die betrekking hebben op:

- een andere bestemming of bestemmingsbenaming;
- afwijking in het bestemmingsvlak;
- ander bouwvlak (zone);
- afwijking in maatvoering;
- afwijking t.o.v. de plangrens.

Deze aspecten zijn allemaal terug te voeren op veranderingen in de feitelijke situatie en aanpassingen aan de reeds genoemde toepassing van een eenduidige plansystematiek.

Het nieuwe bestemmingsplan Bergharen is grotendeels conserverend van opzet. Het onderscheidt zich door een meer gedifferentieerde regeling waarbij de bestaande functies in de opgenomen bestemmingen zijn geregeld.

Bedrijven

Binnen deze bestemming zijn de verspreid voorkomende bedrijven in het plangebied geregeld. Via een vrijstelling zijn hier ook andere bedrijven toegestaan (zie bedrijvenlijst). Voor het bedrijventerrein Breekwagen is de bestemming 'bedrijventerrein' van toepassing. De regeling hiervoor speelt in op de feitelijke en de gewenste situatie voor het bedrijventerrein en is afgestemd op de actualiteit. De bijgevoegde bedrijvenlijst is geactualiseerd.

Groen

Het groen in het dorp is opgesplitst in het structurele groen en het groen dat een belangrijke component vormt binnen de nadere inrichting van de wijken. Omdat in sommige gevallen gronden worden gebruikt als tuin is dit gebruik onderdeel van de bestemming.

Binnen de bestemming groen is al het groen opgenomen dat een structurele functie vervult en onderdeel is van de groene dragers van de wijk. De gebieden uit het vigerende bestemmingsplan met de bestemming groenvoorzieningen zijn hierbinnen grotendeels verwerkt. Enkele kleine strookjes die wel betekenis hebben, maar geen wezenlijk onderdeel zijn van het structurele groen of het belangrijke overige groen, vormen een nader aangeduid onderdeel van de bestemming verkeersdoeleinden.

Binnen de bestemming groen zijn de wat grotere speelplekken en de hondenuitlaatplaatsen specifiek bestemd. Via een vrijstelling zijn op andere plekken deze voorzieningen toe te staan. Kleine speelplekken kunnen binnen de bestemming bij recht overal worden gesitueerd.

Detailhandel

In de kern van Bergharen is het aantal detailhandelsvestigingen beperkt en deze zijn ondergebracht binnen de bestemming 'detailhandel'.

Kantoor

Een tweetal bestaande kantoren aan de Molenweg en aan het Keltenpad zijn geregeld binnen de bestemming 'kantoor'.

Horeca

De horecabedrijven zijn ondergebracht binnen de gelijknamige bestemming. Voor de horecavoorzieningen wordt een onderscheid gemaakt in categorieën, waarbij met name de uitstraling naar de omgeving van belang is. De horecabedrijven zijn ingedeeld in de categorieën waar ze nu toe behoren.

Maatschappelijk

De bestemming 'maatschappelijk' regelt de functies die zich richten op voorzieningen op medisch, sociaal-cultureel, educatief of religieus gebied dan wel op het gebied van sport en recreatie of openbaar bestuur.

Binnen deze bestemming zijn o.a. het kulturhus, het oude dorpshuis de kerken en het buitencentrum Bergharen geregeld. De begraafplaatsen zijn binnen deze bestemming apart aangeduid.

De contouren van de bouwvlakken binnen deze bestemming zijn overeenkomstig het vigerende bestemmingsplan ofwel aangepast aan de huidige of gewenste situatie.

Verkeer en verblijf

Deze functie was in de vigerende bestemmingsplannen eveneens als zodanig bestemd, al dan niet uitgesplitst in verkeer en verkeer en verblijf,

paden, wegen en groen. In het voorliggende plan hebben de gronden één bestemming. Belangrijk onderdeel binnen deze bestemming vormen de nader bestemde groenvoorzieningen (subbestemming groen). Omdat in sommige gevallen gronden worden gebruikt als tuin, is dit gebruik onderdeel van de subbestemming. Net als bij de bestemming groen (structureel groen) is hier de identieke regeling voor speelplekken opgenomen. De subbestemming groen mag onder voorwaarden worden omgezet naar een andere functie binnen de hoofdbestemming verkeer en verblijf.

De autoboxen en de toegangen ernaar zijn onderdeel van een nadere verkeersbestemming.

Wonen

De woonfunctie is binnen de bestemming 'wonen' geregeld en hebben specifiek betrekking op de bestaande woonpercelen en de hierbij behorende bebouwing. De hoofdgebouwen zijn in afstemming met de vigerende planregeling vastgelegd op de huidige omvang. Voorts heeft er een specifieke onderverdeling plaatsgevonden naar woningcategorieën met hieraan gekoppeld de maatvoering overeenkomstig de feitelijke situatie.

De regeling voor de bijgebouwen is verruimd en de uitbreiding van hoofdgebouwen kan mogelijk worden gemaakt via een vrijstellingsbepaling. De onderscheiden woningcategorieën komen in deze toelichting nader aan bod. Voor de monumenten in het plangebied is de bestaande situatie leidend.

Naast de regeling voor de bestaande woningen is er een aparte woonbestemming opgenomen voor een nog nader uit te werken plandeel voor een locatie aan de Wijksestraat. De locatie sluit aan bij het bestaande woongebied.

Recreatie

Voor de visvijvers ten noorden van de Molenweg is de bestemming 'recreatie' van toepassing, gericht op het specifieke gebruik van de functie.

Water

Het bestaande water in het plangebied is apart bestemd. De bescherming van de watergangen als bedoeld in de keur van het waterschap is geregeld in de dubbelbestemming 'waterstaatsdoeleinden'

1.5. Opzet van het bestemmingsplan

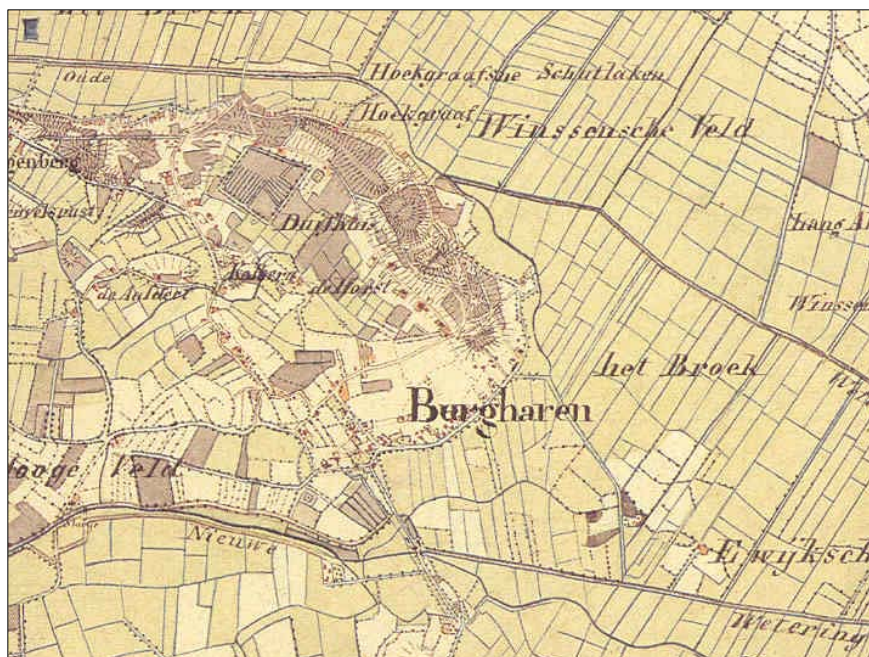
Het bestemmingsplan bestaat uit een plankaart, voorschriften en deze toelichting. De toelichting is opgebouwd uit vijf hoofdstukken. Na het inleidende hoofdstuk wordt in hoofdstuk 2 "het plan" binnen het beheerskader aangegeven hoe het plangebied ruimtelijk-juridisch beheerst wordt en welke planologische afwegingen hieraan ten grondslag

liggen. In hoofdstuk 3 wordt de haalbaarheid van het bestemmingsplan aangetoond voor wat betreft het hogere overheidsbeleid, milieuaspecten, water, archeologie, ecologie en economische uitvoerbaarheid. In hoofdstuk 4 volgt de wijze van bestemmen, waarin uiteen wordt gezet hoe het in hoofdstuk 2 beschreven plan juridisch is vertaald naar de plankaart en de voorschriften. Ten slotte komen in het vijfde en laatste hoofdstuk de resultaten van inspraak en overleg aan de orde.

2. HET PLAN

2.1. Historie plangebied

De kern Bergharen is een landelijke kern die oorspronkelijk is ontstaan langs de diverse wegen door dit gebied. Hierdoor is een kenmerkend dorpsbeeld ontstaan met boerderijen op zandgronden, de weiden in de komkleigronden aan de zuidzijde en aan de noordzijde een reliëfrijk gebied met akkers en bosschages. Het dorp manifesteert zich duidelijk in het landschap.

Fragment historische kaart Bergharen, omstreeks 1900

2.2. Ruimtelijke structuur

De oudste kern van het huidige dorp ligt in de onmiddellijke omgeving van de middeleeuwse dorpskerk. De oude lintbebouwing is met name langs de Dorpsstraat nog herkenbaar. De bebouwing wordt hier gekenmerkt door een ruime, informele verkaveling. Langs de Dorpsstraat is sprake van een verspringende rooilijn met lichte richtingsverdraaiingen tussen de panden. Hierdoor wordt de zelfstandigheid van de bouwmassa's benadrukt. De zelfstandigheid komt daarnaast tot uitdrukking door de openheid tussen de panden. De kaprichting is wisselend, evenals het bouwen in één of twee bouwlagen. Het uitbreidingswijkje ten oosten van de Dorpsstraat heeft een meer regelmatig karakter.

2.3. Groenstructuur

Naast de wegbegeleidende groenvoorzieningen, doorgaans in de vorm van bermen met laanbeplanting, bestaat het structurele groen in Bergharen voorts nog uit een bestaand bosje tussen de Molenweg en de Weem en de landschappelijke groenzone rondom Breekwagen. Van belang in de groenbeleving in het dorp zijn de agrarische gronden die op verschillende plekken het plangebied in prikken. Dit speelt met name aan de zuidwestkant van het plangebied.

2.4. Verkeersstructuur

Het oorspronkelijke dorpsgebied van Bergharen wordt gekenmerkt door een wegenpatroon dat om de heuvelrand van het stuifzandgebied heen loopt. De wegenstructuur is in hoge mate bepaald door de ligging van de geïsoleerd liggende zandheuvels en donken. De uitbreiding aan de oostzijde van de Dorpsstraat wordt gekenmerkt door een meer regelmatig stratenpatroon.

De Dorpsstraat is nog steeds één van de belangrijkste ontsluitingswegen van de kern. Daarnaast zijn de Molenweg, Grotestraat en de Wijksestraat belangrijke ontsluitingsroutes.

2.5. Functionele structuur

2.5.1. Woonfunctie

De woonfunctie is de meest omvangrijke functie in het plangebied. Dit geldt met name voor de oostzijde. Het westelijk deel heeft toch een meer gemengd karakter, met afwisselend woningen, (agrarische) bedrijvigheid en maatschappelijke voorzieningen.

2.5.2. Voorzieningen

De kern Bergharen kent een aantal voorzieningen welke met name geconcentreerd zijn rond de hoek Dorpsstraat - Molenweg. Hier bevinden zich een kerk met pastorie, de school, het oude dorpshuis, een restaurant, cafetaria, een bankgebouw en een groepsaccommodatie. Recent is aan De Weem nabij de hoek met de Dorpsstraat een nieuw Kulturhus gereed gekomen als vervanging van het oude dorpshuis. Binnen het plangebied komt daarnaast een aantal detailhandelsvestigingen voor. Het betreft hier een slagerij aan de Dorpsstraat en een supermarkt aan de Molenweg.

2.5.3. Bedrijvigheid

Ten noordoosten van de kern Bergharen bevindt zich het bedrijventerrein Bergharen, ook wel bekend als De Breekwagen. Dit terrein wordt ontsloten via de Grotestaat door middel van de Breekwagen, 't Blokje en het Hogeveld. De bedrijvigheid op dit bedrijventerrein betreft lokale bedrijvigheid.

De binnen het dorp aanwezige bedrijvigheid is verspreid aanwezig met onder andere een biljarthandel, een kledingsorteerbedrijf, een machinehandel, een taxibedrijf, een dierenpension en een kwekerij.

2.6. Beheer bestaande situatie

Het bestemmingsplan “kern Bergharen” is gericht op het behoud en beheer van de bestaande ruimtelijke en stedenbouwkundige structuur in het plangebied. Het plan voorziet niet in nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen die een wijziging in de bestaande structuur kunnen aanbrengen. Wel worden binnen bestaande functies in meer of mindere mate mogelijkheden geboden voor veranderingen ten aanzien van het gebruik of de bebouwing. Onderstaand worden deze mogelijkheden per functie beschreven. Indien en voor zover zich binnen de planperiode van het bestemmingsplan “kern Bergharen” (circa 10 jaar) alsnog nieuwe ontwikkelingen aandienen, zal op dat moment bezien moeten worden of daarvoor een afzonderlijke herziening van het bestemmingsplan kan worden gemaakt dan wel een andere Wro-procedure worden gevolgd.

2.6.1. Wonen en aan huis gebonden beroepen en bedrijven

De woonfunctie is de overheersende functie in het plangebied “kern Bergharen”. Het bestemmingsplan is erop gericht de bestaande woningen te behouden. Wijziging van de woonfunctie in een andere functie is daarom niet toegestaan. Als gevolg van het beheersgerichte karakter van het bestemmingsplan wordt binnen het bestaande woongebied, op een enkele uitzondering na, evenmin voorzien in toevoeging van nieuwe woningen. Wel mogen bestaande woningen worden uitgebreid of veranderd binnen stedenbouwkundig aanvaardbare grenzen. Voor een meer uitgebreide toelichting op de bebouwingsmogelijkheden wordt verwezen naar hoofdstuk 4 (de wijze van bestemmen).

In elke woning zijn onder voorwaarden aan huis verbonden beroepen toegestaan.

Tot de aan huis verbonden beroepen kunnen worden gerekend de functies die zich verenigen met de woonfunctie. Het aan huis verbonden beroep mag niet leiden tot overlast naar de omgeving toe. Het betreft doorgaans kantoorfuncties met een introvert en niet specifiek publieksgericht karakter. Omdat de bestemmingsplanregeling het beroep aan huis direct toestaat, vindt er geen nadere afweging plaats. In het al dan niet introverte en/of specifiek publieksgericht karakter van de activiteit is planologisch juridisch geen nuance aan te brengen, als gevolg waarvan het direct toestaan van een aan huis verbonden beroep uitsluitend mogelijk is indien voldaan wordt aan de in het plan opgenomen definitie en aan de voorwaarden ten aanzien van het aan huis verbonden beroep binnen de bestemmingen. Dit betekent onder andere dat:

- de activiteit niet publieksgericht mag zijn (zie definitie);

- de activiteit zich slechts mag uitstrekken over een beperkte oppervlakte van de woning;
- er geen sprake mag zijn van vanaf de openbare weg zichtbare excessieve reclame-uitingen (zie ook volgende pagina);
- de beroepsuitoefenaar tevens de bewoner is;
- er geen detailhandel is toegestaan (behoudens verkoop via internet);
- de activiteit niet mag leiden tot gebruik van extra parkeren in het openbaar gebied.

Vaak heeft het uitoefenen van een vrij beroep een publieksgericht karakter. Dit betekent dat het direct toestaan van het uitoefenen van een vrij beroep (arts, tandarts, notaris) een onevenredig zware druk kan leggen op de omgeving (b.v. parkeerdruk door patiënten, cliënten), hetgeen wel als een ruimtelijk relevant aspect kan worden getypeerd. Deze activiteiten zijn dan ook niet te scharen onder het in dit bestemmingsplan bedoelde begrip 'aan huis verbonden beroep', maar dienen te worden gerangschikt onder aan huis verbonden bedrijven.

Ten aanzien van aan huis verbonden bedrijven is het bestemmingsplan meer terughoudend. Bedrijvigheid hoort in beginsel niet thuis in een woonwijk. Daarom kunnen alleen kleinschalige bedrijfjes met een geringe ruimtelijke en/of milieuhygiënische uitstraling worden toegelaten als aan huis verbonden bedrijf in een woning of een bijbehorend bijgebouw. Het verschil met het aan huis verbonden beroep zit hem hierin dat sprake is van een ruimtelijke impact in die zin dat de functie meer publieksgericht en verkeersaantrekkend is.

Het gaat dan om bedrijvigheid waarvan het karakter is te kenmerken als kleinschalig, de functie wordt door de bewoner uitgeoefend. Gedacht kan worden aan persoonlijke dienstverlening waaronder kapper, pedicure, manicure, schoonheidsspecialiste etc. en ambachtelijke bedrijvigheid, medische/therapeutische dienstverlening, kunstzinnige activiteiten (ateliers).

Detailhandel en andere bedrijfsactiviteiten die in geen geval wenselijk zijn, zijn echter uitgesloten. Een uitzondering hierop vormen verkoop als ondergeschikte activiteit en wel in verband met de aan huis verbonden activiteit alsmede handelsactiviteiten via het internet. Voorts geldt ook voor aan huis verbonden bedrijven dat deze ondergeschikt dienen te zijn aan de woonfunctie en dat zonodig dient te worden voorzien in parkeergelegenheid op eigen terrein. De toegestane bedrijfsruimte is ondergeschikt aan de woonfunctie en heeft dezelfde omvang als die van het aan huis verbonden beroep.

De activiteit mag niet milieuvergunningplichtig zijn. Ook hier geldt dat vanaf de openbare weg zichtbare excessieve reclame-uitingen niet zijn toegestaan. In dit laatste verband is het van belang te vermelden dat in de gemeente in het kader van de algemene plaatselijke verordening (APV) de beleidsregel 'Nota reclamebeleid gemeente Wijchen' van toepassing is. Voor zowel de aan huis verbonden bedrijfsactiviteiten als voor de aan huis verbonden beroepen kan worden aangesloten bij het in

de beleidsregel bepaalde ten aanzien van reclame in woongebieden, waar een reclamebord aan de gevel is toegestaan met een maximale oppervlakte van 0,5 m².

Ten aanzien van de genoemde handelsactiviteiten via het internet (zowel bij beroep als bij bedrijf aan huis) moet uitdrukkelijk worden vermeld dat dit niet mag leiden tot de levering en of verspreiding van goederen vanuit het betreffende perceel.

Voor zover er sprake is van activiteiten die afwijken van de bepalingen ten aanzien van het aan huis verbonden beroep/bedrijf zal een aparte regeling deze activiteiten mogelijk dienen te maken (bijv. wat grotere kantoor en praktijkruimte).

2.6.2. Voorzieningen

De voorzieningen die binnen het plangebied liggen worden alle als zodanig bestemd.

Maatschappelijke voorzieningen, zoals de aanwezige scholen, de kerk, het kulturhus e.d., worden in het bestemmingsplan algemeen bestemd als 'maatschappelijk'. Het sportveld achter het kulturhus is onderdeel van deze bestemming. Voor maatschappelijke voorzieningen geldt dat geen onnodige beperkingen zijn opgelegd, doch dat wel een maximum is gesteld aan de bebouwingsmogelijkheden.

De horecagelegenheden en detailhandelsvestigingen in het dorp zijn overeenkomstig het huidige gebruik bestemd.

2.6.3. Bedrijven

Bedrijventerrein Bergharen

Het is gewenst dat bedrijvigheid zich op een bedrijventerrein ontwikkelt. Het bedrijventerrein in Bergharen richt zich op lokale bedrijvigheid. Het lokale karakter van de bedrijven wordt vorm gegeven door de omvang en de intensiteit van de bedrijven.

Intensiteit en zonering

Een bedrijventerrein moet, net als elke andere functie, letten op de omgeving waarin het is gelegen. Dit houdt bij een bedrijventerrein vooral in dat rekening moet worden gehouden met gevoelige objecten. Dat zijn bijvoorbeeld woningen, scholen of ziekenhuizen maar ook natuur of het buitengebied is als gevoelig te betitelen. Voor dit plan zijn twee aspecten maatgevend voor de gevoeligheid:

- Woningen. Op en in de directe omgeving van het bedrijventerrein bevinden zich woningen.
- Landelijke omgeving. De omgeving van Bergharen is landelijk. Bij dit karakter past geen grootschalig en zwaar industrieterrein.

Intensiteit

Met de bescherming van woningen en de landelijke omgeving wordt in dit plan terdege rekening gehouden. Allereerst is de maximale intensiteit van de bedrijfsterreinen ingeperkt met de een maximaal toegestane bedrijfscategorie (maximaal categorie 3 of gelijkwaardig hieraan). Daarnaast wordt de intensiteit van het bedrijventerrein verder ingeperkt door geen zeer hoge bouwwerken toe te staan.

Zonering

Via een zonering wordt er, in aanvulling op de algehele beperking tot lichte en middelzware bedrijvigheid, voor gezorgd dat het gebruik van een bedrijf niet milieuhinderlijk wordt voor woningen. De zonering die is opgenomen is geënt op de uitgave 'Bedrijven en milieuzonering (2007)' van de VNG. Aan de hand van een 'Staat van bedrijfsactiviteiten' (ook gebaseerd op de publicatie VNG) wordt een lijst van bedrijven gegeven die toelaatbaar zijn. In deze lijst zijn de verschillende bedrijfsactiviteiten ingedeeld in een aantal milieucategorieën. Iedere milieucategorie kent een richtafstand die aangehouden moet worden tot woonbebouwing.

De richtafstand wordt bepaald aan de hand van de afstanden voor een aantal milieuaspecten. Bij een bepaald type bedrijfsvoering geldt bijvoorbeeld voor het milieuaspect geluid een richtafstand van 50 meter en voor het milieuaspect geur 30 meter (er zijn meer milieuaspecten dan deze twee). De grootste afstand in dit voorbeeld is 50 meter. Dit houdt in dat dit type bedrijf deze grootste afstand ten minste moet aanhouden tot een rustige woonwijk.

De toegestane bedrijfscategorieën in dit bestemmingsplan hebben betrekking op het gebruiksaspect van de grond en de bebouwing. Via de Wet milieubeheer en het hieruit voortvloeiende Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer wordt het functioneren van het bedrijf (de inrichting) precies vormgegeven.

In een landelijke kern als Bergharen is zware industrie niet gepast. Een gebruik van gronden en bouwwerken voor inrichtingen als bedoeld in artikel 2.4 van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer (dit zijn de voormalige A-inrichtingen, ook wel 'de grote lawaaimakers') is uitgesloten.

De bij het plan gevoegde staat van bedrijfsactiviteiten lijst 1 en 2 (bijlage) geeft aan om welke bedrijven het gaat. De staat van bedrijfsactiviteiten is afgestemd op de specifieke situatie van het plangebied.

Bedrijfswoningen

Het gemeentelijk beleid is erop gericht op bedrijventerreinen geen nieuwe bedrijfswoningen toe te staan. Wat betreft het niet toestaan van nieuwe bedrijfswoningen is een aantal redenen aan te wijzen;

- bedrijfswoningen zijn tegenwoordig in veel gevallen niet meer noodzakelijk voor een goede bedrijfsvoering;

- het wonen in een bedrijfswoning brengt naar de huidige maatstaven een minder goed leefmilieu met zich mee dan het wonen in een normale woning;
- bedrijfswoningen op een bedrijventerrein veroorzaken problemen op milieutechnisch gebied, gezien de hindergevoeligheid van de woonfunctie.

In dit bestemmingsplan worden daarom uitsluitend bestaande bedrijfswoningen positief bestemd. Daarnaast bestaat de mogelijkheid om in het lint langs de Grotestraat nog één bedrijfswoning te realiseren gebaseerd op vigerend beleid. De bedrijfswoningen mogen alleen aanwezig zijn op de precieze locatie waar ze nu staan. Dit is gedaan om te voorkomen dat een bedrijfswoning verplaatst wordt naar een ander deel van het eigen terrein en zo dicht bij een ander bedrijf komt te staan. Voor dat andere bedrijf zouden dan namelijk extra eisen kunnen worden opgenomen via het milieuspoor, omdat een bedrijfswoning dichterbij is komen te liggen.

Overige bedrijven (in woonomgeving)

Bedrijven horen in beginsel niet thuis in een overwegende woonomgeving. In een dorp komt bedrijvigheid echter van oudsher voor en hoeft ook niet tot onaanvaardbare (milieu)hinder of overlast te leiden. Om die reden worden bestaande bedrijven in het plangebied gerespecteerd en zijn zij in het bestemmingsplan van een passende bestemming voorzien.

De verspreid voorkomende bedrijven binnen het plangebied zijn conform de feitelijke situatie en in afstemming met de vigerende planregeling bestemd. Dit geldt voor de horeca, de kantoren, de detailhandel en de verspreid voorkomende bedrijven. De voor 'bedrijf' bestemde locaties in het plangebied kunnen via een vrijstelling worden omgezet naar een andere bedrijfsvorm. De nieuwe functie dient wel te passen binnen de woonomgeving. Toetsingcriterium voor de vrijstelling is de bij het plan gevoegde staat van bedrijfsactiviteiten lijst 1 (bijlage).

Aan de Wijksestraat 5 bevindt zich een voormalig agrarisch bedrijf. Voor dit perceel is een uitwerkingsmogelijkheid naar wonen opgenomen.

2.7. Overige onderdelen

2.7.1. Verkeer, verblijf, groen

De bestaande wegenstructuur en groenvoorzieningen zijn in het bestemmingsplan vastgelegd. Voor wat betreft groen wordt een onderscheid gemaakt tussen zogenaamd structureel groen en snippergroen. Tot het structureel groen behoren de grotere aaneengesloten groenvoorzieningen die bepalend zijn voor de groenstructuur van het plangebied als geheel. Structureel groen dient als

zodanig behouden te blijven. Snippergroen is onder daarvoor gestelde voorwaarden uitgeefbare grond en is daarom niet specifiek als groen bestemd. Ten slotte zijn ook waardevolle bomen in het bestemmingsplan vastgelegd.

Ten aanzien van de inrichting van wegen, voet- en fietspaden met bijbehorende bermen, niet structureel groen, uitritten en waterlopen zonder specifieke functie biedt het bestemmingsplan een grote mate aan flexibiliteit. Wegen zijn inclusief genoemde bijbehorende voorzieningen globaal bestemd.

2.7.2. Antenne-installaties

De gemeente Wijchen heeft een beleid geformuleerd voor de plaatsing van UMTS-antennes in de gemeente. Dit beleid is vastgelegd in de notitie "Plaatsing antenne-installaties in Wijchen" van 2006. De notitie heeft betrekking op antenne-opstelpunten en antennemasten waarvoor een bouwvergunning is vereist. Antenne-opstelpunten zijn op grond van de Woningwet onder bepaalde voorwaarden vergunningvrij. In de inmiddels in werking getreden gewijzigde Woningwet en het daarop gebaseerde Besluit bouwvergunningvrije en licht bouwvergunningsplichtige bouwwerken wordt de regeling voor vergunningvrij plaatsen van antenne-opstelpunten nader uitgewerkt.

Het beleid is erop gericht antenne-opstelpunten te weren van woongebouwen. Ook antennemasten mogen niet geplaatst worden op percelen waarop zich gebouwen met een woonfunctie bevinden. Hoewel aangenomen wordt dat de door de antennes veroorzaakte straling geen schadelijke gevolgen voor de volksgezondheid heeft, worden aanbieders van mobiele telefonie toch verzocht een alternatieve locatie te zoeken en geen antennes bij woongebouwen te plaatsen. Ook plaatsing op of bij een beschermd rijks- of gemeentelijk monument is uitgesloten.

Voor de plaatsing van antennemasten geldt een gebiedsgericht beleid, dat een onderscheid maakt in drie zones: zone woongebied, zone landelijk gebied en zone industriegebied. Bergharen is aan te merken als zone woongebied. Belangrijk criterium voor plaatsing van een nieuwe mast is dat deze daadwerkelijk noodzakelijk is voor een adequaat dekkend netwerk voor mobiele telefonie. De aanbieder dient dat aan te tonen. Daarbij dient hij bovendien goed te motiveren waarom site-sharing (gebruikmaking van al bestaande masten van andere aanbieders) niet mogelijk is. Ook de toe te laten hoogte van de mast wordt bepaald door datgene wat noodzakelijk is voor een dekkend netwerk. Antennemasten mogen echter in geen geval hoger worden dan 20 meter.

De notitie "Plaatsing antenne-installaties in Wijchen" is vertaald naar een vrijstellings- en een wijzigingsbevoegdheid in de voorschriften van het

bestemmingsplan Bergharen. Voor een toelichting wordt verwezen naar hoofdstuk 4 van deze toelichting.

3. HAALBAARHEID VAN HET PLAN

Van belang is dat met voorliggend plan wordt voldaan aan artikel 33 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening waarin is bepaald dat een bestemmingsplan tenminste eenmaal in de 10 jaar moet worden herzien. Na het overschrijden van deze periode blijft het plan van kracht tot het moment dat een herziening is vastgesteld. Het bestemmingsplan Kern Bergharen 2008 beoogt met een eenduidige en uniforme regeling in de wijze van bestemmen en de voorschriften een actueel beheerskader te zijn voor het plangebied. Een hernieuwde afstemming met het voortschrijdende beleid heeft in het kader van het actualiseringsplan plaatsgevonden.

3.1. Rijksbeleid

3.1.1. Nota Ruimte

De Nota Ruimte bevat de visie van het kabinet op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland en de belangrijkste bijbehorende doelstellingen. De nota bevat, in overeenstemming met het Hoofdlijnenakkoord van het kabinet, de ruimtelijke bijdrage aan een sterke economie, een veilige en leefbare samenleving en een aantrekkelijk land. In de Nota Ruimte wordt het nationaal ruimtelijk beleid vastgelegd tot 2020, waarbij de periode 2020-2030 geldt als doorkijk naar de lange termijn.

De Nota Ruimte vervangt de ruimtelijk relevante rijksnota's c.q. de planologische kernbeslissingen (PKB's), behorend bij de Vierde nota over de ruimtelijke ordening Extra (en de Actualisering daarvan in de Vinac) en het Structuurschema Groene Ruimte.

In de Nota Ruimte zijn alleen uitspraken opgenomen die een specifiek nationaal ruimtelijk belang dienen of die zorgen voor een gegarandeerde basiskwaliteit voor alle bewoners van Nederland. Rode contouren komen daarom in de nota niet meer voor; een goede waarborging en ontwikkeling van de kwaliteit van specifieke natuurgebieden en landschappen wel.

Provincies en gemeenten zijn verantwoordelijk voor een voldoende en tijdige beschikbaarheid van ruimte voor wonen en werken en de daarbij behorende voorzieningen, groen, water, recreatie, sport en infrastructuur. Het aanbod van ruimte sluit ook kwalitatief aan bij de vraag.

3.1.2. Nota Belvédère

In het kader van de Nota Belvédère is een aantal cultuurhistorisch meest waardevolle gebieden en steden in Nederland geselecteerd. Deze gebieden en steden worden gekenmerkt door het feit dat er naar verhouding tot andere gebieden en steden veel cultuurhistorische waarden in onderlinge samenhang en/of waarden van bijzondere betekenis aanwezig zijn.

De gebieden zijn beschreven in termen van karakteristieken. Met andere woorden, er is niet gestreefd naar een uniform, wetenschappelijk idioom, maar in een subjectieve omschrijving is getracht om het cultuurhistorische karakter van een gebied weer te geven. Daarbij zijn fysieke dragers geïdentificeerd die als het ware het cultuurhistorische karakter van een gebied vorm geven. Het zijn deze, niet limitatief maar wel representatief opgesomde, dragers waarop het ruimtelijk beleid zich kan richten.

Karakteristiek Land van Maas en Waal

Het land van Maas en Waal is door de voortdurende invloed van de rivieren altijd aan veranderingen onderhevig geweest. Het gebied kenmerkt zich door een landschap karakteristiek voor het rivierengebied, met door dijken beschermde oeverwallen en komgebieden. Het nederzettingspatroon is sterk beïnvloed door de oost-west stromende rivieren. Tot en met de vroege middeleeuwen bewoonde men de hogere delen van het landschap (stroomruggen, donken en dekzandruggen). Karakteristieke rivierdorpen zijn onder andere Batenburg en Heerewaarden. In de late middeleeuwen zijn ook de kommen ontgonnen. In combinatie met de ondergrond is het typische verschil ontstaan tussen de kleinschalige en onregelmatig verkavelde oudere ontginningen op de stroomruggen, oeverwallen en donken, de meer regelmatig en wijdmazig verkavelde open komgebieden en de buitendijks gelegen meer natuurlijke uiterwaarden. Het westelijk deel van het gebied heeft voornamelijk een agrarisch karakter, dit is heringericht in de jaren vijftig op basis van een landschapsplan. Het was de eerste ruilverkaveling in Nederland met grootschalige boerderijverplaatsingen naar de kommen. Het oostelijk deel heeft een wat stedelijker karakter door de ontzandingen, de infrastructuur en de bouwactiviteiten in de invloedssfeer van Nijmegen. Een bijzonderheid is daar de reeks meer besloten en hoger gelegen rivierduinen of donken met de dorpen Horssen, Bergharen en Hernen. De intensieve bewoning van het rivierengebied heeft een zeer rijk bodemarchief nagelaten. Vooral de aanwezigheid van vrijwel alle perioden en het feit dat er diverse soorten vindplaatsen zijn, maakt het gebied zeldzaam. De resten van bewoning en exploitatie concentreren zich op de rivierduinen, oeverwallen en crevasseafzettingen. De overblijfselen uit de Romeinse tijd demonstreren duidelijk de invloed van het Romeinse cultuurgoed.

Fysieke dragers

- De oeverwallen met onregelmatige verkaveling en onregelmatige structuur van de dorpen, karakteristieke (T-)boerderijen in samenhang met erfbeplantingen, hoogstamfruitboomgaarden;
- De kommen met rationale verkavelingspatronen uit de jaren vijftig, langs rechte wegen vrijliggende boerderijen met royale erfbeplantingen, weteringen, eendenkooien en populierenbossen;

- Rivierduinen of donken met dorpen en bossen (Bergharen, Horsen, Hernen);
- Uiterwaarden met steenfabrieken en oude graslanden;
- Dijken met dijkdorpen als Batenburg, Appeltern en Heerewaarden, wielen, veerhuizen, dijkmagazijnen, et cetera;
- Forten in het westelijk deel (Fort St. Andries);
- Terreinen van zeer hoge, hoge en archeologische waarde en terreinen van archeologische betekenis: de rivierduinen die vanaf het Mesolithicum bewoond waren, de oeverwallen en crevasseafzettingen van de riviersystemen die de dragers zijn van resten van bewoning en exploitatie vanaf het Neolithicum en de huisterpen.

Integrale gebiedsgerichte acties

Ingezet wordt op instandhouding en ontwikkeling van de cultuurhistorische waarden in de Landinrichting Maas en Waal.

Het bestemmingsplan

Het conserverende karakter van het bestemmingsplan sluit aan bij de uitgangspunten en de beoogde beschermingsstatus uit de Nota Belvédère.

3.2. Provinciaal beleid

3.2.1. Streekplan

Op 29 juni 2005 is het Streekplan Gelderland 2005 vastgesteld en daarmee de hoofdlijnen van het ruimtelijk beleid voor de periode 2005-2015.

Het streekplan vindt zijn verdere uitwerking in de regionale structuurvisie voor de Stadsregio Arnhem - Nijmegen, waarvan Wijchen deel uitmaakt.

Multifunctioneel gebied

Het multifunctioneel gebied beslaat het grootste deel van de provincie. Dit gebied omvat de steden, dorpen, buurtschappen buiten de provinciaal ruimtelijke hoofdstructuur, waardevolle landschappen en het multifunctioneel platteland. In het provinciaal planologisch beleid wordt op deze gebieden geen expliciete provinciale sturing gericht. Vitaliteit van de multifunctionele gebieden wordt bevorderd door planologische beleidsvrijheid voor samenwerkende gemeenten gericht op:

- Grondgebonden landbouw: de landbouw is en blijft een belangrijke economische drager voor een vitaal platteland;
- Vitale steden en dorpen: elke regio heeft buiten een stedelijk netwerk of een regionaal centrum vele verspreid liggende steden, dorpen en buurtschappen die tezamen het voorzieningenniveau bepalen. In en bij deze bebouwde gebieden moet de regionale behoefte aan 'dorps' wonen geaccommodeerd kunnen worden, waarbij wordt gestimuleerd

dat met dit ruimtelijk programma tegelijk wordt geïnvesteerd in de ontwikkeling van de groene en recreatieve omgevingskwaliteit;

- Nieuwe economische dragers: het betreft hier het bieden van werkgelegenheid buiten de landbouw. Deze nieuwe economische dragers kunnen vooral geaccommodeerd worden in en bij bestaande kernen en in vrijgekomen agrarische bebouwing. Hergebruik van agrarische bedrijfsgebouwen is mogelijk.

Bergharen is gelegen binnen waardevol landschap (okerkleur). De rivierduin Wijchen-Bergharen is aangegeven als een kernkwaliteit met de volgende aspecten:

- Kleinschalige rivierduinen met afwisseling van bos, vennen, houtwallen en open essen, microreliëf en plaatselijk grillige lokale wegen;
- Onregelmatige blokvormige verkaveling;
- Bebouwing geconcentreerd in dorpen en buurtschappen en verspreid langs open essen en dijken;
- Overgang naar de Maas met open kommen en kleinschalige oeverwallen, talrijke oude Maasarmen herkenbaar.

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

In Gelderland is de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) in aanleg: een samenhangend netwerk van kwalitatief hoogwaardige natuurgebieden en natuurrijke cultuurlandschappen. Door de vergroting van natuurgebieden, de ontwikkeling van nieuwe natuurgebieden en de aanleg van ecologische verbindingzones ontstaat het beoogde samenhangende netwerk. Vergroting en verbinding zal bijdragen aan het oplossen van problemen op het vlak van verdroging, vermessing en versnippering. Het doel is om te komen tot duurzame populaties van kwetsbare planten- en diersoorten. De ambitie is om in 2018 de beoogde omvang van de EHS in Gelderland te hebben gerealiseerd. De door het Rijk op grond van Europese regelgeving aangewezen of aangemelde Vogel- en Habitatrichtlijngebieden (VHR-gebieden) behoren tot de EHS.

De EHS is sterk ruimtelijk structurerend en bepalend voor de ruimtelijke kwaliteit op provinciaal niveau. Ze maakt daarom onderdeel uit van het groenblauwe raamwerk. Het hoofddoel van het ruimtelijk beleid voor de EHS is het bijdragen aan een samenhangend netwerk van kwalitatief hoogwaardige natuurgebieden en natuurrijke cultuurlandschappen door bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de aanwezige bijzondere ruimtelijke waarden en kenmerken.

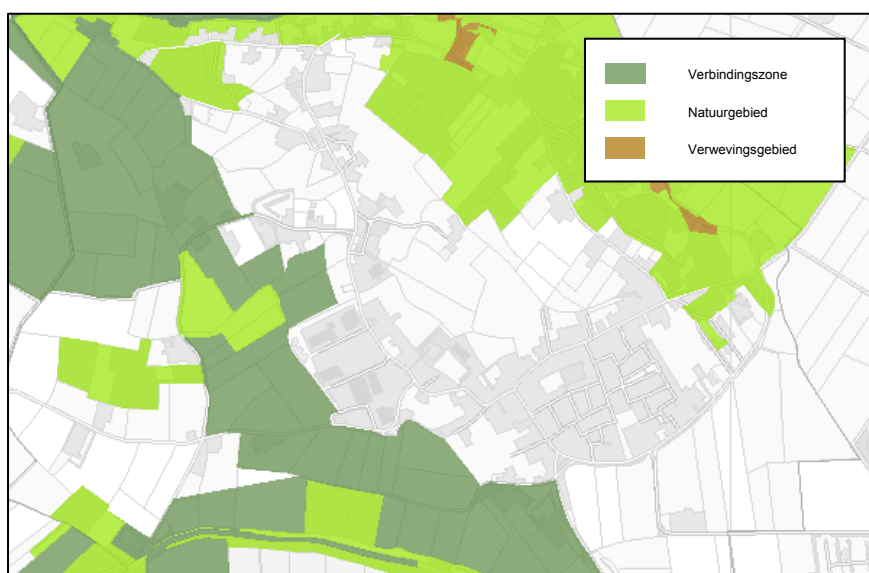
“Nee, tenzij”-benadering

Binnen de ecologische hoofdstructuur geldt de “nee, tenzij”-benadering. Dit houdt in dat bestemmingswijziging niet mogelijk is als daarmee de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant worden aangetast, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van

redenen van groot openbaar belang. Per saldo zal op planniveau of op gebiedsniveau geen verlies mogen optreden van areaal, kwaliteit en samenhang. Een toename in ruimtebeslag op een locatie zal tenminste op gebiedsniveau moeten worden gecompenseerd.

Plannen die tot significante aantasting zouden kunnen leiden zijn bijvoorbeeld:

- nieuwbouw van woningen en bedrijven;
- aanleg van nieuwe infrastructuur;
- nieuwvestiging van landbouwbedrijven;
- nieuwe voorzieningen voor grootschalige recreatie;
- aanleg of uitbreiding van afvalstortplaatsen;
- oprichting van windturbines.

Onderdelen van de EHS

De beleidskaart bij het streekplan geeft de drie onderdelen van de EHS weer: EHS-natuur, EHS-verweving en ecologische verbindingszones. Op deze onderdelen is toegespitst ruimtelijk beleid van toepassing. Voor het behoud en herstel van de biodiversiteit in Gelderland zijn de drie delen van de EHS onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Soorten die gebonden zijn aan grotere natuurgebieden vinden vooral een plek in EHS-natuur; EHS-verweving is van belang voor soorten die gebonden zijn aan gebieden waarin veel natuurelementen en natuurkwaliteiten verweven zijn met agrarisch en ander gebruik van het cultuurlandschap. Met de ecologische verbindingszones neemt de versnippering van de natuur af en ontstaan meer migratiemogelijkheden voor plant- en diersoorten.

EHS natuur

EHS-natuur bestaat uit bestaande natuurgebieden, en voor een kleiner deel uit natuurontwikkelingsgebieden die momenteel agrarische

cultuurgrond zijn. Het is niet toestaan de bestemming te wijzigen als daarmee de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant worden aangetast.

De gronden gelegen direct ten westen van het plangebied zijn onderdeel van een EHS-verbindingszone. Buiten het plangebied, ten noordoosten van de kern Bergharen bevindt zich een gebied dat is aangemerkt als EHS-natuur. Het beperkt recreatief medegebruik van deze gronden leidt niet tot een aantasting van kwaliteiten van de ecologische hoofdstructuur.

Extensieve verblijfsrecreatie

De groeiende behoefte aan de beleving van natuur & landschap, rust, stilte, en het buitenleven in het algemeen heeft geleid tot nieuwe toeristische concepten als natuurtoerisme, cultuurtoerisme en plattelandstoerisme. Deze vormen van recreatie & toerisme kunnen een waardevolle bijdrage leveren aan de leefbaarheid van het landelijk gebied en kunnen ook een nieuwe functie vormen voor vrijgekomen agrarische bedrijven. Hierbij spelen zowel reguliere toeristische bedrijven in het landelijk gebied als recreatieve nevenactiviteiten op agrarische bedrijven een rol. De provincie wil dan ook de extensieve vormen van recreatie en toerisme stimuleren. Als grondgedachte voor het beleid in het landelijk gebied wordt daarom gesteld dat extensieve vormen van recreatie en toerisme zich in het algemeen goed verenigen met de diverse functies in het buitengebied. Het is daarbij gewenst dat gemeenten aan functieverandering van vrijgekomen (agrarische) bebouwing in het buitengebied naar een extensieve recreatieve functie meewerken. Met de afschaffing van de Wet op de Openluchtrecreatie en via de Wet geurhinder en veehouderij krijgen gemeenten een grotere rol in de wet- en regelgeving rondom extensieve vormen van plattelandstoerisme. Van de gemeenten wordt verwacht dat zij (de interpretatie van) wet- en regelgeving regionaal op elkaar afstemmen. Onder extensieve recreatie wordt verstaan: kleinschalige nevenactiviteiten, zijnde verhuur van recreatieve producten of horeca aan huis, een minicamping of gelijksoortige vormen met een beperkte capaciteit.

De kleine kernen en dorpen

Bereikbaarheid

De ruimtelijke inrichting is steeds minder gebaseerd op 'nabijheid' en meer op 'bereikbaarheid'. Een groot deel van de dagelijkse vervoersbewegingen speelt zich op regionaal niveau af. De werklocaties, de steden en dorpen moeten op regionale schaal goed verbonden zijn, ook per openbaar vervoer. Een betere benutting van de capaciteit van aanwezige infrastructuur is een van de beleidsdoelen van het Gelderse Provinciaal Verkeer en Vervoer Plan.

Bundeling stedelijke functies – stedelijke netwerken

Er bestaat een aanzienlijke behoefte aan 'dorps' en aan 'landelijk wonen'. De opgave is om dit te accommoderen zonder een aanzienlijke aanslag op het buitengebied. Transformaties en inbreidingen in bestaand bebouwd gebied van dorpen kan hier in beperkte mate aan bijdragen. Het omvangrijke aantal vrijgekomen en vrijkomende (agrarische) bedrijfsgebouwen kan een belangrijke rol vervullen in het accommoderen van de behoefte aan landelijk wonen.

Inrichtingsaspecten steden en dorpen

De inrichting van een locatie in een stad, dorp, wijk/buurt moet zo goed mogelijk aansluiten bij de kwaliteiten van de locatie zelf en/of die van de directe omgeving. Dit biedt voor de bewoners en gebruikers van zo'n gebied een gevoel van herkenbaarheid, van identiteit van die plek. In dorpen, buurten/wijken kan op die manier bijvoorbeeld de ontstaansgeschiedenis van de plek blijvend tot uitdrukking komen. Dit cultuurhistorisch aspect is waardevol voor de mensen die er dagelijks leven of regelmatig komen. De afweging tussen hergebruik of sloop/nieuwbouw moet zorgvuldig geschieden en gemotiveerd worden. Een voldoende aanbod van groenvoorzieningen in de stad of in het dorp is ook een inrichtingsaspect van betekenis. Zeker het karakteristieke groen vereist behoud omdat het mede de identiteit van een locatie bepaalt.

Het overige voorzieningenaanbod in een stad, dorp, wijk of buurt moet zo goed mogelijk aansluiten bij de behoeften van de bewoners, die immers tegelijk de beoogde gebruikers ervan zijn. Dit betekent bijvoorbeeld dat het aanbod van accommodaties van scholen, culturele, zorg- en sportieve voorzieningen moet passen bij de vraag van mensen in de betreffende stedelijke kern. Gelet op de ontgroening/vergrijzing, die zich de komende decennia overal in sterke mate zal voordoen, is het vooral wenselijk dat gemeenten investeren in woonservice-voorzieningen en multifunctionele gemeenschapsvoorzieningen (brede scholen, Kulturhuser).

Voor dergelijke gebouwen moet daarom in de wijken/buurten en dorpen voldoende ruimte worden gereserveerd. Ook de beschikbaarheid en de bereikbaarheid van gezondheidszorg is een aandachtspunt bij de inrichting van stedelijke gebieden.

Daartegenover kan het aanbod aan monofunctionele school- en sportvoorzieningen in de loop van de tijd worden aangepast aan een andere, waarschijnlijk verminderende vraag vanuit de bevolking. Voor wat betreft de commerciële voorzieningen (m.n. winkels) zal de economische noodzaak tot een voldoende rendement blijven gaan in de richting van concentratie en schaalvergroting. De bereikbaarheid van dergelijke voorzieningen, vanuit de wijk of buurt, maar ook van verderaf vormt dan een belangrijk aandachtspunt bij de inrichting van steden en

dorpen. Parkeervoorzieningen en aanbod van collectief vervoer moeten daarbij worden meegenomen.

3.3. Regionaal beleid

Regionaal Plan 2005-2020 Stadsregio Arnhem-Nijmegen (KAN)

Als uitwerking van het streekplan is het 'ontwerp Regionaal Plan 2005 - 2020 Stadsregio Arnhem-Nijmegen' afgerond. Dit beleidsplan geeft de ambities weer over de ontwikkeling van de Stadsregio in de komende jaren op het gebied van ruimte, mobiliteit, economie en wonen. Met de in het structuurplan opgenomen transformatiegedachte wordt getracht een impuls te geven aan de kwaliteit van het stedelijke netwerk KAN als een aantrekkelijke regio. Voor ruimtelijke ontwikkelingen in het gebied betekent dat gestreefd wordt naar het versterken van vitaliteit van (dorpen in) het landelijk gebied.

De transformatieopgave in het landelijk gebied is onder andere gericht op vernieuwing van centrumdorpse milieus en landelijk wonen op landschappelijke gradiënten.

Agenda strategische projecten

In deel A: Visie zijn de doelen en ambities geformuleerd die de basis vormen voor dit Regionaal Plan. Op het gebied van landschap luidt de doelstelling: vergroten van de toegankelijkheid en aantrekkelijkheid van het landelijk gebied voor de natuur en voor de recreatie. Om deze doelstelling dichterbij te brengen, moeten – naast het beleidsmatig sturen op plannen van anderen – ook strategische projecten worden uitgevoerd die concreet invulling geven aan deze doelstelling.

In deel B: Plan staat in het teken van ontwikkelingsplanologie door middel van concrete strategische projecten. Om tot een voorstel voor kansrijke uitvoeringsprojecten te komen heeft het KAN op basis van de uitwerking van dit thema 'Landschap en recreatie' drie bestuurlijke prioriteiten bepaald, die leidend zijn voor de selectie van projecten. Ten eerste gaat het om het ontwikkelen van het Regionaal Landschapspark KAN, waarbij het vooral gaat om het realiseren van een regionaal netwerk van recreatieve routes. Ten tweede wordt de bestuurlijke prioriteit gelegd bij de het realiseren van een kwaliteitsverbetering van de groenprojecten onder de stedelijke invloedssfeer. Derde prioriteit richt zich op cultuurhistorie: het zichtbaar maken van cultuurhistorische relictten, monumenten en landschappen. Deze drie prioriteiten, die in deel A in de Top-10 zijn opgenomen:

- ontwikkelen van een regionaal netwerk van recreatieve routes;
- gerichte kwaliteitsverbetering van de natuur (in en om de stad);
- zichtbaar maken van cultuurhistorische relictten en landschappen.

3.4. Gemeentelijk beleid

3.4.1. *Strategische Visie Wijchen 2025*

Vanaf november 2003 is de Strategische Visie 2025 opgesteld. In deze visie wordt een doorkijk gegeven naar de gewenste ontwikkeling van Wijchen tot het jaar 2025. De visie richt zich op een viertal leidende thema's, te weten; bedrijvig Wijchen, sociaal sterk, duurzaam groen en de Wijchense identiteit.

Duurzaam en kwalitatief zijn ook sleutelwoorden voor de ontwikkeling van het buitengebied en de kleine kernen. De grote rijkdom aan natuur- en landschapswaarden vormt het uitgangspunt voor verdere ontwikkeling. Wijchen zet in op een beheerste groei van de recreatie, verbrede landbouw, ontwikkeling van groene en blauwe diensten en vitale kernen. Het aanwezige voorzieningenniveau vormt een belangrijke pijler voor de leefbaarheid van de kernen. Dit geldt niet alleen voor het basisonderwijs, zorg en welzijn maar ook voor bijvoorbeeld het sociaal-cultureel werk en detailhandel. Voor alle kleine kernen in de gemeente bestaat de zorg dat het voorzieningenpakket in de toekomst niet kan voldoen aan de basisbehoeften op dit gebied. De vraag die zich daarbij voordoet is welk voorzieningenniveau realistisch is voor de gemeente als geheel en voor de afzonderlijke kernen. Dit is sterk afhankelijk van:

- de aanwezigheid en bereikbaarheid van voorzieningen elders, zoals zorgvoorzieningen, ziekenhuis, HBO en universiteit (in Nijmegen);
- de ontwikkeling van het aantal inwoners;
- autonome ontwikkelingen in de voorzieningensector, zoals schaalvergroting, privatisering, samenwerking tussen instanties et cetera.

Een goede bereikbaarheid per openbaar vervoer is essentieel, tussen de kleine kernen onderling en naar de kern Wijchen. Dit is met name aan de orde voor voortgezet onderwijs, meer specialistische gezondheidszorg (eerste-lijns- en tweede lijns) en culturele voorzieningen (theater, bibliotheek).

Een belangrijke nieuwe economische impuls is de recreatief-toeristische ontwikkeling van Wijchen. De groene ambities zijn nader vorm gegeven in het gemeentelijke groenstructuurplan (april 2004) en het Landschapsontwikkelingsplan (december 2006).

3.4.2. *Landschapsontwikkelingsbeleidsplan (LOP) Beuningen Druten Wijchen*

De gemeenten Beuningen, Druten en Wijchen hebben gezamenlijk een landschapsontwikkelingsplan op laten stellen. Het streven van de gemeente Wijchen is het LOP in december 2007 in zijn geheel ter besluitvorming voor te leggen.

Het landschapsontwikkelingsplan geeft inzicht in de ontwikkelingsmogelijkheden en keuzes voor het landschap voor de komende tien jaar. De visie gaat uit van een landschap dat zich ontwikkelt binnen de gestelde kaders, maar niet van een vast eindbeeld. Hierbij staat de gewenste gebiedskwaliteit voorop. Bij nieuwe ontwikkelingen in het landschap zal de gemeente, mede aan de hand van een checklist, een landschapstoets uitvoeren. De hoofddoelstellingen van het landschapsontwikkelingsplan zijn:

- versterken van de identiteit van het fraaie rivierenlandschap, welke zich uit in de landschappelijke en ecologische samenhang binnen de en tussen de acht landschapstypen en hun overgangen, alsmede het tegengaan van de versnippering van het landschap;
- bevorderen van een actienatuur- en landschapsontwikkeling;
- uitgangspunt is een vitaal platteland met ontwikkelingsmogelijkheden op het gebied van landbouw, recreatie, ontgronding, nieuwe landgoederen en eventueel nieuwe vormen van energie, mits deze bijdragen aan de karakteristiek van het landschap.

Om de hoofddoelstellingen te bereiken is het nodig actief vorm te geven aan natuur- en landschapsontwikkeling met als uitgangspunt een economisch vitaal platteland en begeleiding van de verstedelijking. Hierbij wordt de identiteit in de in de visie genoemde deelgebieden behouden en verder ontwikkeld. Vorm wordt gegeven aan natuur- en landschapsontwikkeling door onder andere:

- het versterken van (cultuurhistorische) patronen;
- de realisatie van een ecologisch netwerk;
- het volgen van wateropgaven;
- het completeren van de groenstructuur langs wegen en waterlopen;
- het kiezen van beplanting.

Het bereiken van de hoofddoelstellingen uit het plan geschiedt in samenwerking met diverse organisaties en particulieren in het gebied en op basis van heldere afspraken (uitvoeringsplan). De visie op hoofdlijnen is voor de omgeving van het plangebied als volgt samen te vatten:

- in de Waal- en Maaskommen blijven lucht en ritme de belangrijkste eigenschappen met een sterke agrarische sector, waarbij het ritme van waterlopen en wegen wordt versterkt;
- rivierduinen, riviervlaktes en donken blijven uniek door hun opvallende hoogteligging, bebossing en hieraan verbonden natuur en recreatiewaarden. Ingezet wordt op uitbreiding van deze waarden;
- op de moeilijk zichtbare oude oeverwallen vormt de versterking van oude patronen een belangrijk doel voor natuur- en landschapsontwikkeling;
- bij versterking van de smalle Maasoeverwal blijven de historische kernen parels in het landschap;
- de Maasuitewaard krijgt een meer natuurlijk karakter met behoud van fraaie vergezichten.

Kwaliteit van de omgeving van monumenten met name in de beschermde stads-/dorpsgebieden (Leur en Batenburg) dient te worden gewaarborgd. De overgang van het stedelijk naar het landelijk gebied dient zorgvuldig te worden vormgegeven.

Rivierduinen

Op de rivierduinen zijn de dorpen een ijkpunt in het kleinschalige gebied. De kwaliteiten van de rivierduinen zijn:

- Kleinschalige rivierduinen met afwisseling van bos, vennen, houtwallen en open essen, microreliëf en plaatselijk grillige lokale wegen;
- Onregelmatige blokvormige verkaveling;
- Bebouwing geconcentreerd in dorpen en buurtschappen en verspreid langs open essen en wegen;
- Beslotenheid door bos
- Historische bebouwing, kastelen, boerderijen, oude heerlijkheden.

De rivierduinen vertegenwoordigen lokaal hoge natuurwaarden. Het gebied heeft een hoge belevingswaarde door het afwisselende beeld, het historische karakter en de kleinschaligheid. De problematiek van het gebied uit zich in de bedreiging van de kenmerkende openheid tussen de rivierduinen van Hernen en Bergharen door een toename van klein- en grootschalige functies. Belangrijk is het verbeteren van de herkenbaarheid van de afzonderlijke duinen t.o.v. hun omgeving. Vooral de randen spelen daarbij een belangrijke rol.

Groenstructuurplan 1995

Om de ecologische waarden in en om Wijchen te behouden en waar mogelijk verder te ontwikkelen en/of versterken, is het gewenst een ecologische structuur te realiseren. Dit is een netwerk van ruimtelijke eenheden en verbindingen waardoor bepaalde levensgemeenschappen zich in stand kunnen houden en/of zich uitbreiden. De ecologische structuur bestaat uit kerngebieden, verbindingzones (corridors) en stapstenen.

Bij het ontwikkelen van de stedelijke ecologische hoofdstructuur wordt uitgegaan van de volgende doelstelling: 'handhaven, versterken en ontwikkelen van de natuurwaarden in en om het stedelijk gebied van Wijchen door middel van het aangeven van ecologische kernen en verbindingzones hiertussen.

Wijchen in onderdelen - Nadere uitwerking gemeentelijk groenstructuurplan (april 2004)

Voor de kleine kernen in de gemeente Wijchen heeft er een nadere uitwerking van het groenstructuurplan plaatsgevonden (Alverna, Bergharen, Hernen, Batenburg, Niftrik, Balgoij en Leur). Elke kern heeft

een heel eigen karakter, verkregen door de omvang, ligging in het landschap en ontstaans- en ontwikkelingswijze.

Voor de kleine kernen worden in het verlengde van het Groenstructuurplan 1995, aanvullende uitgangspunten gehanteerd:

- Het is van groot belang om de eigen identiteit van de kleine kernen te waarborgen door de karakteristieke kenmerken duurzaam in stand te houden, waar mogelijk te versterken en waar nodig te ontwikkelen;
- Door de beperkte omvang hebben de kleine kernen een grote en directe relatie met het omringende landschap. De overgang naar het buitengebied is zowel vanuit de kern als vanuit de landschappelijke beleving van belang. Dit betekent dat harde overgangen moeten worden voorkomen of worden verzacht door middel van beplanting, maar bijvoorbeeld ook een zorgvuldige inpassing van uitbreidingen in het landschap;
- In de kleine kernen heeft het openbare groen vaak een andere betekenis en functie dan in grote kernen. Aankleding van woonstraten met openbaar groen is door de aanwezigheid van relatief veel privé-groen vaak niet nodig. Aanleg van openbare groenvoorzieningen bij kleinschalige uitbreidingen kan meestal achterwege blijven. Wel dient met de mogelijkheid voor het inrichten van een speelplek of de aanleg van bijvoorbeeld een hondentoilet rekening te worden gehouden;
- Om problemen met bomen (en boomwortels) in de toekomst te voorkomen moet bij de aanplant van bomen zorgvuldig worden gekeken naar de groeiplaats.

Dorpskarakteristiek

De historische kern van Bergharen wordt gevormd door de Dorpsstraat met de kerk. Latere uitbreidingen buiten het historische wegenpatroon zijn ten oosten van de Dorpsstraat gerealiseerd, tussen de oorspronkelijke linten.

Voor het groenbeeld van Bergharen zijn een aantal objecten van belang, te weten de lindebepanting langs de Dorpsstraat, de grote groenstrook aan de Ploegstraat en diverse markante, monumentale bomen (o.a. langs de Dorpsstraat en bij de N.H. kerk).

Bergharen kent wel gedeeltelijk beplante wegen, zoals delen van de Dorpsstraat met lindes, maar aaneengesloten structuren van laanbepantingen komen niet (meer) voor. Ook langs de Molenweg is van oudsher lintbebouwing. Langs de weg staan geen bomen; tuinen bepalen hier het groene beeld.

Vanuit de kern is de zichtrelatie met het omringende landschap van groot belang voor de beleving. In het noorden van Bergharen is er zicht op de akkers en bossen op het rivierduin met het duidelijk waarneembare reliëf. In het zuiden ervaart men vanaf de rand het open komgebied. Hoewel er

volop zicht is op de omgeving ontbreken functionele verbindingen met het landschap in de vorm van wandel- en/of fietspaden.

De overgangen van het dorp naar het landschap zijn vrijwel overal zacht.

De visuele (verstorende) invloed van de recentere woningbouwontwikkeling is beperkt door de inklemming tussen de oorspronkelijke, gesloten bebouwing.

Verdere uitbreidingen van de woningbouw in de toekomst zullen mogelijk in oostelijke richting plaatsvinden, aansluitend op de bestaande bebouwing tussen de oorspronkelijke linten.

Het bedrijventerrein Breekwagen aan de westkant van Bergharen vormt door de grootschaligheid en de harde randen een storend element in het landschap. Het bedrijventerrein ligt op de overgang van de rivierduin naar het lager gelegen opener gebied, waardoor de landschappelijke opbouw vervaagt en minder herkenbaar wordt. Door de aanplant van randbeplantingen en de ontwikkeling van een ecologische verbindingzone langs het bedrijventerrein zal de rand enigszins verzacht worden.

Groenstructuur

Binnen de (gewenste) groenstructuur van Bergharen worden onderscheiden:

Lijnen

- Dorpsstraat;
- Grotestraat;
- Wijksestraat.

Vlakken

- Bos (met wandelfunctie) tussen de Molenweg en de Weem en het aangrenzende trainingsveldje;
- Wijkpark Ploegstraat;
- Begraafplaats bij R.-k. kerk;
- Begraafplaats bij N.H. kerk;
- Open ruimtes ten westen en zuiden van de Dorpsstraat.

Punten

- Entree/kruising Molenweg-Dorpsstraat (brink met muziekkiosk);
- Entree/knooppunt aansluiting Stompendijk op Dorpsstraat/Wijksestraat.

Knelpunten / aandachtspunten

Beeld en structuur

- De wegenstructuur wordt slechts gedeeltelijk ondersteund door een aaneengesloten beplanting;
- Onvolledige boombeplanting Dorpsstraat;

- Uitbreiding bedrijventerrein Breekwagen (versturende invloed op het landschap);
- Weinig bomen in woonbuurten (o.a. door uitgifte grond);
- Herkenbaarheid entrees woongebieden.

Gebruik en beheer

- Niet structureel groen Bergharen-Oost;
- Ontbreken recreatieve verbindingen met het buitengebied (voor wandelaars en fietsers);

Aanbevelingen/ potenties

Ontwikkelen van een duidelijke groenstructuur, waarbij het accent zal liggen op:

Lijnen

- Het ontwikkelen van een herkenbare bomenstructuur langs de Grotestraat, het aanvullen/herstellen van de bomenstructuur langs de Dorpsstraat en Wijksestraat en het in stand houden van de bomenstructuur langs de Veldsestraat;
- Het versterken van het landelijke karakter van Bergharen door herinrichting van de Dorpsstraat. Hierbij kan gedacht worden aan het vervangen van de asfaltverharding door gebakken klinkers en het creëren van voldoende groeiruimte (doorwortelbare ruimte) voor bomen;
- Het behouden van de belangrijke zichtlijnen naar de kerk en vanuit de kern naar het buitengebied.

Vlakken

- De groenstrook in de Ploegstraat vormt door de inrichting geen eenheid. De hoge, steile en strakke grondlichamen zorgen voor een grote ruimtelijke scheiding, waardoor er weinig relatie met de aangrenzende woongebieden is. Ook de (zicht)relatie met het landschap in het oosten kan meer uitgebuit worden. Voorgesteld wordt het gebied her in te richten waarbij de strakke grondlichamen worden omgevormd naar een vloeiender, heuvelachtig terrein (als verwijzing naar de reliëfrijke rivierduin) met gras en grote bomen of boomgroepen. De speelplekjes kunnen door lage hagen omkaderd worden. Bij verdere uitbreiding van de bebouwing naar het oosten dient de groenvoorziening aan te sluiten op het huidige wijkpark, zodat de zichtrelatie met het buitengebied gewaarborgd blijft;
- Het Weemsebosje (eikenbosje tussen de Molenweg en De Weem) is in particulier eigendom, maar wordt gebruikt als openbaar gebied. De eiken vertonen een sterke achteruitgang in conditie. Voor duurzame instandhouding moet onderzocht worden of door middel van gerichte maatregelen verbetering in de conditie kan worden aangebracht;
- Woonomgevingsgroen: het aanwezige groen in de Ploegstraat kan deels worden geprivatiseerd en deels omgevormd naar bomen met

gras. Groenvlakken met boombeplanting op markante plekken worden niet uitgegeven.

Punten

- Ter accentuering van de kruising Dorpsstraat/Molenweg vraagt dit bijzondere punt nabij het huidige dorps huis om bijzondere aandacht. Gedacht kan worden aan het planten van een markante boom die vanuit alle drie de richtingen zichtbaar is;
- Bescherming en instandhouding van monumentale bomen.

Uitbreiding van bedrijventerrein Breekwagen geeft een verdere visuele aantasting vanuit het omringende landschap. Om deze verstoring, mede gezien de ligging nabij de ecologische verbindingzone, enigszins te beperken is het gewenst een afschermdende beplanting aan te brengen en deze duurzaam in stand te houden. Verdere uitbreiding van het bedrijventerrein moet vanwege de ligging tegen de ecologische verbindingzone en vanuit visuele en landschappelijke overwegingen worden afgeraden.

Bij uitbreiding van woningbouw in het oosten dienen harde randen voorkomen te worden. Aansluiting op bestaande structuren en het handhaven van zichtrelaties met het landschap dienen uitgangspunten te zijn.

Er dienen recreatieve routes ontwikkeld te worden vanuit de kern naar het buitengebied. Zo zou er een wandelpad vanaf de N.H. kerk langs de hier te ontwikkelen ecologische verbindingzone ontwikkeld kunnen worden. In het oosten is een verbinding vanaf het wijkpark aan de Ploegstraat door de toekomstige uitbreiding tot aan de bestaande agrarische ontsluitingsweg in het oosten wenselijk. Vanaf hier kan men verder tot aan de Molenweg en naar het nieuwe landgoed wat in het buitengebied ten noorden Bergharen ontwikkeld is.

3.5. Milieu

Milieuaspecten mogen niet in de weg staan aan de uitvoerbaarheid van een bestemmingsplan. Ook hier geldt echter weer dat het bestemmingsplan “kern Bergharen 2008” hoofdzakelijk een beheersgericht plan is, waarin geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt. In het plan wordt slechts de bestaande situatie vastgelegd. Milieuaspecten vormen daarvoor geen belemmering. In het plangebied doen zich geen zodanige milieuhygiënische knelpunten voor, dat ingrepen in de bestaande ruimtelijke situatie noodzakelijk zijn.

3.5.1. Bedrijven en milieuzonering

In het plangebied is een aantal bedrijven gevestigd op een zodanig korte afstand van woningen, dat feitelijk niet wordt voldaan aan de afstandsnormen als genoemd in de uitgave ‘Bedrijven en milieuzonering’ van de VNG. Het gaat echter in alle gevallen om bestaande bedrijven die

geen onaanvaardbare milieubelasting veroorzaken. Via de Wet milieubeheer wordt hinder op gevoelige functies voorkomen. Milieuzoneringen staan niet in de weg aan de uitvoering van het bestemmingsplan.

3.5.2. Bodemkwaliteit

In het kader van dit bestemmingsplan is geen verkennend bodem- en grondwateronderzoek uitgevoerd. Het bestemmingsplan staat geen nieuwe milieuhindergevoelige functies toe, maar legt de bestaande situatie vast. Bij eventuele bebouwingsuitbreidingen, welke binnen de beheerskaders van dit bestemmingsplan mogelijk zijn, wordt via de bouwverordening in het kader van de bouwvergunningverlening zorg gedragen voor een goede bodemkwaliteit.

De gemeente Wijchen beschikt over een bodembeheerplan en een bodemkwaliteitskaart. Uit deze gegevens blijkt dat in de kleine kernen de achtergrondwaarden voor enkele zware metalen en PAK worden overschreden. Daarnaast beschikt de gemeente Wijchen over een groot aantal bodemonderzoeken. De afwijkende resultaten uit deze onderzoeken zijn hieronder opgenomen. Wel moet de kanttekening geplaatst worden dat deze onderzoeken gedateerd kunnen zijn.

Voor Bergharen geldt dat de bodem en het grondwater plaatselijk licht verontreinigd zijn met diverse stoffen. Daarnaast komen de volgende verontreinigingen voor:

- Breekwagen 6: matig verhoogde concentratie minerale olie in het grondwater;
- Molenweg 29-31: matig verhoogde concentratie zink in het grondwater;
- Molenweg 41: plaatselijk sterk verhoogde concentratie PAK in bovenlaag. Plaatselijk matig verhoogde concentratie minerale olie in het grondwater;
- Molenweg-Wijksestraat: matig verhoogde concentraties aan cadmium en zink in het grondwater;
- Ploegstraat-Keltenpad: matig verhoogde concentraties cadmium en zink in het grondwater;
- Wijksestraat 5: plaatselijk matig verhoogde concentratie nikkel in het grondwater;
- Korenstraat/Akkerstraat: matig verhoogde concentratie koper in het grondwater;
- Wijksestraat/hoek Stompelijk: VOS-locatie;
- Dorpsstraat 52 en 54: gesaneerde terreinen; restverontreiniging minerale olie boven streefwaarde achtergebleven.

Het aspect bodem vormt geen belemmering voor de uitvoering van onderhavig bestemmingsplan.

3.6. Geluid

De mate waarin het geluid, veroorzaakt door het wegverkeer, het woonmilieu mag belasten, is geregeld in de Wet geluidhinder. Deze wet bepaalt dat in principe de geluidbelasting op de gevel van woningen niet de 48 dB mag overschrijden (de voorkeursgrenswaarde).

Omdat het bestemmingsplan geen nieuwe geluidgevoelige functies toelaat, is geen akoestisch onderzoek verricht. Bovendien heeft de gemeente Wijchen in het kader van Duurzaam Veilig Verkeer maatregelen genomen om de verkeersveiligheid te verbeteren. Het betreft hier aanpassingen in het wegstelsel (drempels, plateaus) en verkeersmaatregelen (30 km-zones). Het grootste gedeelte van Bergharen is inmiddels aangewezen als 30 km-zone. Binnen 30 km-zones geldt de onderzoeksverplichting ingeval van nieuwe geluidgevoelige functies niet.

Voor de bestaande situaties in het plangebied wordt de toegestane geluidsbelasting voor binnenniveaus geregeld via de bouwverordening. Indien derhalve een bestaande woning of een ander geluidgevoelig object een uitbreiding wenst te realiseren wordt via de bouwvergunningverlening in een aanvaardbaar binnenniveau van het geluid voorzien.

Voor zover er binnen het plangebied bij de beoordeling van bouwplannen getoetst dient te worden aan de Wet geluidhinder fungeert de bijgevoegde kaart (Wijchen kern Bergharen wegverkeerslawaaï) als referentiekader.

Zonodig dient een akoestisch onderzoek te worden verricht.

Ten behoeve van deze kaart zijn met behulp van een Gis-model de 48 dB contouren vrije-velde berekend en weergegeven.

3.7. Luchtkwaliteit

Al de ontwikkelingen van de afgelopen jaren op het gebied van luchtkwaliteit hebben geleid tot een aanpassing van de 'Wet milieubeheer' met betrekking tot luchtkwaliteitseisen en het 'Besluit' en de 'Regeling Niet In Betekende Mate Bijdrage', die op 15 november 2007 in werking zijn getreden. Het Besluit luchtkwaliteit 2005 (Blk 2005) is hiermee komen te vervallen. De wet is één van de maatregelen die de overheid heeft getroffen om in het kader van de luchtkwaliteit:

- negatieve effecten op de volksgezondheid als gevolg van te hoge niveaus van luchtverontreiniging aan te pakken;
- mogelijkheden voor ruimtelijke ontwikkeling te creëren ondanks de overschrijdingen van de Europese grenswaarden voor luchtkwaliteit.

De 'Wet milieubeheer' voorziet in dit kader onder meer in een gebiedgerichte aanpak van de luchtkwaliteit via het Nationaal

Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). De programma-aanpak zorgt voor een flexibele koppeling tussen ruimtelijke activiteiten en milieugevolgen. Van bepaalde projecten met getalsmatige grenzen is vastgesteld dat deze 'niet in betekenende mate' (NIBM) bijdragen aan de luchtverontreiniging. Deze mogen zonder toetsing aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit uitgevoerd worden.

Luchtkwaliteitseisen vormen onder de nieuwe 'Wet luchtkwaliteit' geen belemmering voor ruimtelijke ontwikkeling als:

- er geen sprake is van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
- een project, al dan niet per saldo, niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit leidt;
- een project 'niet in betekenende mate' bijdraagt aan de luchtverontreiniging (meer dan 1% ten opzichte van de grenswaarde);
- een project is opgenomen in een regionaal programma van maatregelen of in het NSL, dat in werking treedt nadat de EU hiervoor toestemming heeft verleend (derogatie).

NIBM-grens woningbouwlocatie, 1% criterium:

< 500 woningen (netto) bij minimaal 1 ontsluitingsweg, met een gelijkmatige verkeersverdeling,
< 1000 woningen bij minimaal 2 ontsluitingswegen met een gelijkmatige verkeersverdeling

Het voorliggende bestemmingsplan voorziet niet direct in de realisatie van woningen. Gezien de geringe toename met woningbouw (maximaal 40 woningen) als gevolg van de nadere uitwerking van de locatie aan de Wijksestraat wordt (ook in de toekomst) geen 'in betekenende mate' bijgedrage aan de luchtverontreiniging verwacht (meer dan 1% ten opzichte van de grenswaarde).

Rapportage 2006

De gemeente Wijchen heeft een rapportage op laten stellen met betrekking tot de luchtkwaliteit binnen de gemeente voor het jaar 2006 conform het Bk 2005. Voor de berekening is gebruik gemaakt van de gemeentelijke verkeersmilieukaart (VMK).

De gemeente Wijchen heeft medio 2006 de verkeersmilieukaart (VMK) geactualiseerd. Deze geactualiseerde VMK betreft de basis voor de berekeningen die voor de gemeentelijke wegen zijn gemaakt. Binnen de VMK zijn de luchtberekeningen met het CAR-II-model versie 6.0 uitgevoerd. De verkeersintensiteiten in het milieumodel zijn gebaseerd op de gemiddelde weekdag.

Door de provincie Gelderland zijn berekeningen met het CAR-II-model versie 6.0 uitgevoerd en aan de gemeente geleverd voor de A326, N324, N845 en de N847. Voor de rijkswegen is gebruik gemaakt van de resultaten van het onderzoek dat door Rijkswaterstaat is uitgevoerd met het recentelijk vernieuwde VLW-model (versie 2.70). Er is onderscheid gemaakt naar de concentratie op trottoir- en gevelafstand. Het Besluit Luchtkwaliteit schrijft voor dat de daarin opgenomen normen overal gelden, uitgezonderd op de werkplek. De concentratie op het trottoir wordt bepaald, omdat het trottoir vrijwel overal het dichtst bij de rijbanen ligt. Er is echter ook behoefte om de concentratie op de gevel te weten, aangezien de verblijfsduur van personen hier groter is dan op het trottoir. Op basis hiervan kan een schatting van het aantal gehinderden worden gemaakt, die vervolgens een rol kan spelen bij het prioriteren van nader onderzoek en maatregelen. Uiteraard geldt dat de afstand tot de gevel groter is dan tot het trottoir, zodat de concentratie aan de gevel altijd lager is en daardoor ook het aantal overschrijdingen aan de gevel lager is. Overigens dient hierbij te worden opgemerkt dat alleen gerekend is met de afstand van de gevel tot de weg. Het CAR-II-model voorziet niet in een berekening van de luchtkwaliteit vlak tegen de gevel, waar door turbulentie en ophoping een hogere concentratie kan heersen. De mogelijkheid tot het aftrekken van de zeezoutfractie van fijn stof is voor Wijchen toegepast. Deze zeezoutcorrectie van $-4 \mu\text{g}/\text{m}^3$ op de jaargemiddelde concentratie voor Wijchen en de zes dagen aftrek op het aantal overschrijdingen van de daggemiddelde concentratie is in de berekeningen voor de stof PM_{10} verdisconteerd.

Concentraties langs rijkswegen

De luchtkwaliteit langs de A50 en de A73 is bepaald door Rijkswaterstaat en in deze rapportage verwerkt. Uit de resultaten blijkt dat de grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie NO_2 ($40 \mu\text{g}/\text{m}^3$) op de A50 en de A73 wordt overschreden. Overschrijdingen van de plandrempel voor NO_2 komen niet voor.

De grenswaarde van de jaargemiddelde concentratie PM_{10} ($40 \mu\text{g}/\text{m}^3$) wordt langs de rijkswegen in de gemeente Wijchen niet overschreden. De grenswaarde van de 24-uursgemiddelde concentratie is langs de A50 en de A73 meer dan 35 keer overschreden.

Concentraties langs provinciale wegen

De luchtkwaliteit langs de A326, N324, N845 en de N847 is bepaald door de provincie Gelderland en middels de VMK. Uit de provinciale resultaten blijkt dat de grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie NO_2 ($40 \mu\text{g}/\text{m}^3$) niet wordt overschreden. Uit de VMK blijkt dat de grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie NO_2 ($40 \mu\text{g}/\text{m}^3$) wel wordt overschreden op de A326. Het verschil zit voornamelijk in de aanname voor de wegtypering, snelheidstypering en de afstand tot de weg.

Overschrijdingen van de plandrempel voor NO_2 komen niet voor. De grenswaarde van de jaargemiddelde concentratie PM_{10} ($40 \mu\text{g}/\text{m}^3$) wordt

langs de provinciale wegen in de gemeente Wijchen niet overschreden. De grenswaarde van de 24-uursgemiddelde concentratie is langs de A326 tussen de Schoenaker en het Palkerplein meer dan 35 keer overschreden. In de VMK wordt op het gehele traject van de A326 de grenswaarde van de 24-uursgemiddelde concentratie meer dan 35 keer overschreden. Ook hier zit het verschil voornamelijk in de aanname voor de wegtypering, snelheidstypering en de afstand tot de wegas.

Concentraties langs gemeentelijke wegen

Voor de gemeente Wijchen is de luchtkwaliteit over 2006 berekend met het CAR-II model versie 6.0. Voor de berekening is gebruik gemaakt van de gemeentelijke VMK. Langs de gemeentelijke wegen wordt de grenswaarde van de jaargemiddelde concentratie van NO₂ overschreden langs de N326, het Palkerplein en de Schoenaker. Er zijn geen inwoners die blootgesteld worden aan een overschrijding van de grenswaarde van de jaargemiddelde concentratie van NO₂. De plandrempel van NO₂ wordt niet overschreden.

De grenswaarde van de jaargemiddelde concentratie van PM₁₀ wordt in de gemeente Wijchen niet overschreden. De grenswaarde van de 24-uursgemiddelde concentratie wordt op trottoirafstand langs 15 wegen vaker dan 35 keer per jaar overschreden. De totale weglengte met een overschrijding van deze norm is 15.076 m. Op gevelafstand zijn er twee inwoners aan de Schoenaker die blootgesteld worden aan een overschrijding van de dagnorm.

Consequenties vaststelling over het jaar 2006

Geconcludeerd is dat in 2006 de grenswaarde van de jaargemiddelde concentratie NO₂ overschreden wordt en de grenswaarde van de 24-uursgemiddelde concentratie PM₁₀ meer dan 35 keer overschreden wordt. In artikel 8 van het Besluit Luchtkwaliteit 2005 is aangegeven dat bestuursorganen maatregelen dienen te treffen, teneinde overschrijding of dreigende overschrijding van een grenswaarde zo spoedig mogelijk te beëindigen of zo veel mogelijk te voorkomen.

Deze maatregelen kunnen mede worden vastgesteld bij een actieplan.

De planlocatie

Het plangebied van de kern Bergharen betreft een bestaand woongebied. Het bestemmingsplan is conserverend en vervult een functie in het kader van het ruimtelijke beheer, gestoeld op de feitelijke situatie.

Als gevolg van het bestemmingsplan zal er geen sprake zijn van een toename van het aantal verkeersbewegingen en/of een mogelijke negatieve beïnvloeding van de luchtkwaliteit.

3.8. Externe veiligheid

Het externe veiligheidsbeleid is een onderdeel van het integrale veiligheidsbeleid dat de totale breedte van de veiligheidsketen omvat en heeft betrekking op de preventieve aspecten van de veiligheidsketen. Het

betreft alle soorten van veiligheid ten aanzien waarvan het openbaar bestuur verantwoordelijkheid draagt.

Het externe veiligheidsbeleid is gericht op de beheersing van de risico's voor de omgeving vanwege gevaarlijke stoffen in inrichtingen, het transport van gevaarlijke stoffen en het gebruik van luchthavens.

De Minister van VROM heeft normen opgesteld, tot welke externe veiligheidsrisico's ten hoogste worden geaccepteerd. Het beleid is vastgelegd in diverse nota's waaronder het vierde milieubeleidsplan (NMP4). De uitgangspunten van het beleid kunnen als volgt worden samengevat. Burgers mogen ten aanzien van de veiligheid van hun woonomgeving rekenen op een minimum beschermingsniveau (norm voor plaatsgebonden risico). De kans op een groot ongeval met veel slachtoffers moet expliciet worden afgewogen en verantwoord (verantwoordingsplicht groepsrisico). Daarbij spelen maatschappelijke baten van en de beschikbare alternatieven voor de voorgenomen activiteit een belangrijke rol.

Wet- en regelgeving

De wet- en regelgeving betreffende externe veiligheid is in een aantal documenten vastgelegd.

Hieronder zullen deze stukken kort behandeld worden.

Transport gevaarlijke stoffen

Voor het transport van gevaarlijke stoffen over (spoor)wegen en door buisleidingen zijn in opdracht van het ministerie een aantal circulaire¹ opgesteld. In de circulaire Rnvgs is zoveel mogelijk aangesloten bij het Besluit externe veiligheid inrichtingen (BEVI; zie onder *inrichtingen*). Daarbij gaat het onder meer om:

- De uitwerking van de normen voor het plaatsgebonden risico (voorheen: individueel risico) en de toepassing daarvan;
- De wijze waarop met een overschrijding van de oriëntatiewaarde van het groepsrisico of toename van het groepsrisico moet worden omgegaan;
- Het betrekken van zelfredzaamheid en hulpverlening bij de afweging van het groepsrisico;
- De vaststelling van een lijst van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten.

De circulaire voor het vervoer van gevaarlijke stoffen door buisleidingen geven de aan te houden risicoafstanden. Voor het bepalen van deze

¹ Voor het transport over (spoor)wegen betreft het de circulaire "Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen" (Rnvgs). De veiligheidsafstanden voor transport door buisleidingen staat beschreven in de circulaire "Zonering langs hogedruk aardgastransportleidingen" en "Bekendmaking van voorschriften ten behoeve van zonering langs transportleidingen voor brandbare vloeistoffen van de K₁, K₂ en K₃ categorie".

afstand spelen de druk en diameter van de leiding een grote rol. Momenteel is het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu bezig om deze circulaires te herzien.

Inrichtingen

Het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) legt veiligheidsnormen op aan overheden die besluiten nemen over bedrijven die een risico vormen voor personen buiten het bedrijfsterrein. Het gaat daarbij om bijvoorbeeld chemische fabrieken, lpg-tankstations en spoorwegemplacements waar goederentreinen met gevaarlijke stoffen rangeren. Het besluit heeft gevolgen voor ruimtelijke plannen. Gemeenten en provincies moeten in hun bestemmingsplannen rekening houden met de veiligheidsnormen uit het besluit. Daarbij wordt onderscheid gemaakt naar 'plaatsgebonden risico' (PR) en 'groepsrisico' (GR). Op grond van het PR en GR kunnen gemeenten en provincies veiligheidsafstanden rond risicobedrijven bepalen. Wanneer bedrijven te dicht bij gevoelige bestemmingen (bijvoorbeeld woningen) staan, zijn maatregelen nodig om aan de veiligheidsafstanden te voldoen.

Plaatsgebonden risico

Het plaatsgebonden risico is de kans per jaar dat een persoon, die zich continu en onbeschermd op een bepaalde plaats in de omgeving van een activiteit bevindt, overlijdt ten gevolge van een ongeval met die activiteit. Hiervoor geldt dat een kans groter dan 1 op de miljoen per jaar (10^{-6} /jaar) onacceptabel wordt geacht. De norm voor het plaatsgebonden risico is bij kwetsbare objecten een grenswaarde die niet mag worden overschreden. Bij beperkt kwetsbare objecten is de 10^{-6} /jaar-norm een richtwaarde die alleen mag worden overschreden als daar gewichtige redenen voor zijn. Het is aan het lokale bevoegd gezag (de gemeente) om een invulling te geven aan het begrip "gewichtige reden". Hierbij kan worden gedacht aan het toestaan van een extensief gebruikt terrein, zoals een sportveld.

Groepsrisico

In tegenstelling tot het plaatsgeboden risico, dat in één getal kan worden uitgedrukt, wordt het groepsrisico door een (grafiek)curve weergegeven. Naarmate de groep mogelijke slachtoffers groter wordt, moet de kans op zo'n ongeval kleiner zijn. Bij stationaire bronnen ligt de lijn op 10^{-5} /jaar voor tien slachtoffers en 10^{-7} /jaar voor 100 slachtoffers. Voor de transportmodaliteiten weg, spoor, water en buisleiding ligt de lijn op 10^{-4} /jaar voor 10 slachtoffers en 10^{-6} /jaar voor 100 slachtoffers. Het invloedsgebied van het groepsrisico, waarbinnen persoonsdichtheden worden meegenomen bij de berekening van het groepsrisico, bedraagt het 1% letaliteitsgebied. De normen voor het groepsrisico weerspiegelen geen grenswaarde maar een oriëntatiewaarde. Dit houdt in dat bij de beoordeling van het groepsrisico het lokaal en regionaal bevoegd gezag de mogelijkheid geboden wordt om gemotiveerd van de oriëntatiewaarde af te wijken. Een afwijking moet in een openbare en goed inzichtelijke

belangenafweging door het bevoegd gezag worden gemotiveerd. Hierbij dient volgens artikel 13.3 van het Bevi ook de regionale brandweer betrokken te worden. Gebruikelijk is dat de regionale brandweer dit advies opstelt op basis van het voorontwerp bestemmingsplan in het kader van overleg als bedoeld in artikel 10 van het Besluit op de ruimtelijke ordening (Bro). De resultaten hiervan komen terug in het ontwerpbestemmingsplan.

Het Plangebied Bergharen

Externe veiligheidsambities gemeente Wijchen

Bovenstaande regelgeving laat ruimte voor de gemeente Wijchen voor het vaststellen van eigen beleid. Dit heeft met name betrekking op het groepsrisico en het al dan niet toelaten van risicobronnen in bepaalde gebieden. Voor het bestemmingsplan Bergharen is de volgende beleidsregel van toepassing:

Aanvullend op bovenvermelde wet- en regelgeving gelden in de gemeente Wijchen voor woongebieden de volgende uitgangspunten:

Plaatsgebonden Risico

- In nieuwe situaties² mogen behalve kwetsbare objecten ook beperkt kwetsbare objecten zich niet binnen de PR 10⁻⁶ contour van een risicobron bevinden.

Groepsrisico

- Toename van het groepsrisico door risicobronnen is niet toegestaan.
- Toename van groepsrisico door een structurele toename van het aantal personen in het invloedsgebied is wel toegestaan, mits:
 - Invulling wordt gegeven aan de verantwoordingsplicht voor het groepsrisico zoals opgenomen in het Bevi;
 - Bij de beoordeling van de aanvaardbaarheid van een toename van het groepsrisico wordt niet alleen gekeken naar de absolute hoogte van het groepsrisico maar ook naar de relatieve toename door de nieuwe ontwikkeling.
- De oriënterende waarde voor het groepsrisico wordt in nieuwe situaties als grenswaarde beschouwd. Overschrijding van de oriënterende waarde van het groepsrisico wordt dus niet geaccepteerd.

Voor gebieden met bedrijvigheid type A hanteert de gemeente Wijchen de volgende uitgangspunten:

² Voor het onderscheid tussen bestaande en nieuwe situaties wordt uitgegaan van de definities uit het Bevi. Hierbij geldt in grote lijnen dat sprake is van een nieuwe situatie indien een Wet milieubeheervergunning dient te worden aangevraagd waarin het risicoaspect een rol speelt, of wanneer een (bestemmingsplan)procedure in het kader van de Wet op de ruimtelijke ordening gevoerd wordt.

Plaatsgebonden Risico

- Binnen een bestaande PR 10-6 contour zijn nieuwe beperkt kwetsbare objecten eventueel gemotiveerd toegestaan waarbij onder meer aandacht is voor de mogelijkheden van aanpak van de risicobron en geschikte alternatieve locaties.
- In nieuwe situaties dienen de PR 10-6 contouren binnen de inrichtingsgrenzen van risicovolle inrichtingen te blijven. Ook wanneer deze contour binnen de inrichtingsgrens valt, besteedt de gemeente veel aandacht aan het treffen van bronmaatregelen.

Groepsrisico

- Het invloedsgebied van een risicobron dat geldt voor het bepalen van het groepsrisico mag niet over woongebieden vallen.
- Een toename van het groepsrisico wordt geaccepteerd, mits:
 - invulling wordt gegeven aan de verantwoordingsplicht voor het groepsrisico zoals opgenomen in het BEVI;
 - Bij de beoordeling van de aanvaardbaarheid van een toename van het groepsrisico wordt niet alleen gekeken naar de absolute hoogte van het groepsrisico maar ook naar de relatieve toename door de nieuwe ontwikkeling.
- De oriënterende waarde voor het groepsrisico wordt in nieuwe situaties als richtwaarde beschouwd. Slechts een geringe overschrijding van de oriënterende waarde kan incidenteel en gemotiveerd op basis van zwaarwegende argumenten worden geaccepteerd.

Vervoer gevaarlijke stoffen

Het plangebied ligt op grote afstand van de spoorlijn Den Bosch – Nijmegen, van gasbuisleidingen en waterwegen. De afstanden zijn te groot om risico's te veroorzaken in het plangebied.

Zowel de A73 ten noorden van het plangebied en de A50 ten oosten van het plangebied liggen te ver af om risico's te veroorzaken die invloed hebben op de ruimtelijke ontwikkeling.

Inrichtingen

Binnen het plangebied bevindt zich een inrichting waarop het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) van toepassing is. Het betreft een tankstation met verkoop van LPG aan 't Hufke 1 te Bergharen. Ten aanzien van deze LPG-tankstation wordt een afweging gemaakt ten aanzien van het Plaatsgebonden Risico en het Groepsrisico.

Groepsrisico.

Het LPG tankstation heeft een doorzet van minder dan 1000 m³/jaar. Dit is vastgelegd in de milieuvergunning. Dit betekent dat de afstand tot de Plaatsgebonden Risicocontour van 10⁻⁶/jaar 35 meter bedraagt, gemeten vanaf het vulpunt. Binnen deze afstand bevinden zich in de huidige

situatie geen (beperkt) kwetsbare bestemmingen en vinden op grond van dit bestemmingsplan geen ontwikkelingen plaats.

Royal Haskoning heeft het groepsrisico van de inrichting in beeld gebracht (kenmerk 9R5759.01/R0030/RWEN/ISC/Nijm, d.d.30 december 2005). Uit het onderzoek blijkt het volgende:

De oriënterende waarde van het groepsrisico wordt bij het LPG-tankstation in de huidige en geprojecteerde situatie niet overschreden bij een doorzet tot 1000 m³ op jaarbasis.

Op basis van het bovenstaande wordt geconcludeerd dat, vanuit het oogpunt van het groepsrisico, er mogelijkheden zijn voor nadere ruimtelijke ontwikkelingen binnen het invloedsgebied (indien van toepassing), mits aan de verantwoordingsplicht wordt voldaan. Behalve het invloedsgebied van het LPG tankstation is er geen andere invloedsgebied aanwezig die geheel of gedeeltelijk over het plangebied vallen.

Uitwerking externe veiligheidsambities gemeente Wijchen in Bergharen

Het plangebied Bergharen kent gebieden met (voornamelijk) een woonfunctie en gebieden met (voornamelijk) bedrijvigheid type A. Voor de woonfunctie zijn de hierbij behorende bestemmingen 'wonen', en 'woongebied - uit te werken'. Voor de functie bedrijvigheid type A zijn er de bestemmingen 'bedrijf', 'bedrijventerrein', 'detailhandel', 'horeca' en 'kantoor'.

Voor het tankstation is een aanvullende bepaling in de vergunningsvoorschriften opgenomen waardoor de doorzet van het tankstation met verkoop van LPG wordt beperkt. Met deze bepaling wordt gewaarborgd dat in de toekomst kan worden voldaan aan de afstanden genoemd in de Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi). Voor de overige bestemmingen zijn geen extra voorschriften ten behoeve van de externe veiligheid opgenomen.

Hoewel de kans op een groot incident met gevaarlijke stoffen klein is, wordt voor de bepaling van de mogelijkheden voor de rampenbestrijding een maatscenario gedefinieerd. Een maatscenario beschrijft het ongeval met de grootste effecten waarvan het nog geloofwaardig is dat het zich voor kan doen. Voor het plangebied is het maatscenario een Blevé van een lossende LPG-tankwagen.

Bij dit scenario liggen de mogelijkheden voor de rampenbestrijding voornamelijk in het voorkomen van een Blevé. Of dit mogelijk is, is afhankelijk van de beschikbaarheid van voldoende materieel, de bereikbaarheid van het incident, de beschikbaarheid van voldoende bluswater en de beschikbare tijd voor een inzet. In overleg met Brandweer Wijchen zijn deze voorwaarden voor het tankstation nader uitgewerkt.

De uitwerking richt zich op de mogelijkheid voor de bestrijding van een zich mogelijk voordoende ramp en de zelfredzaamheid van personen. Voorts worden de infrastructurele, de fysieke en de mentale mogelijkheden afgewogen alsmede de mogelijkheden voor waarschuwing en alarmering (zie ook paragraaf 5.2 beantwoording reactie brandweer).

3.9. Waterhuishouding

De watertoets is met ingang van 1 november 2003 wettelijk verplicht voor streekplannen, streekplanuitwerkingen, regionale en gemeentelijke structuurplannen, bestemmingsplannen en vrijstellingen op grond van artikel 19, eerste lid, van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO). Het Bro regelt de verplichte waterparagraaf in de toelichting van genoemde ruimtelijke plannen. De waterparagraaf is onderdeel van het watertoetsproces, waarvan ook het vooroverleg met het waterschap op grond van art. 10 Bro uitmaakt. In de waterparagraaf dient een beschrijving te worden opgenomen van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor waterhuishouding. Onderstaand hoofdstuk beschrijft het huidige watersysteem, het beleid ten aanzien van water, mogelijkheden en beperkingen van de voorgenomen ontwikkeling en het resultaat van het overleg met het waterschap.

3.9.1. Huidig watersysteem

Geohydrologie en grondwatersysteem

Het plangebied is gesitueerd in het landelijk gebied op de rivierduingronden. Het oostelijk gedeelte van het plangebied is hoger gelegen (maaiveld 8-10 m+NAP) dan het westelijk deel (maaiveld 6-7 m+NAP). De bodem bestaat voornamelijk uit grof zand (oostelijk deel) en zavel of klei op zand (westelijk deel).

De gemiddeld hoogste grondwaterstand GHG is circa 5,5-6 m+NAP, de gemiddeld laagste grondwaterstand GLG is circa 5-5,5 m+NAP. De GHG ten opzichte van maaiveld varieert van 2,5-5 m-mv (oostelijk deel) tot 0,5-2,5 m+NAP (westelijk deel). Het gebied wordt gekenmerkt als infiltratiegebied.

Oppervlaktewatersysteem

In dan wel grenzend aan het plangebied zijn diverse A- en B-watgangen en ten noorden van de Molenweg vijverpartijen gelegen. De watgangen maken deel uit van een beïnvloedingsgebied van ecologisch HEN- of SED-water, waarbij een bufferzone van 10 m is vereist. In het noordwesten van het plangebied, op het bedrijventerrein, is een vijver gelegen.

Regen- en afvalwatersysteem

Het plangebied is gerioleerd door middel van verschillende stelsels: verbeterd gescheiden stelsel (industrieterrein) en vrij verval stelsel (kern Bergharen). Langs de Grotestraat is een vacuümriool gelegen.

Ecosysteem

Het plangebied is gelegen in een beschermingszone voor natte natuur, zoals aangemerkt in het Gelders waterhuishoudingsplan (WHP-3). Voorts grenst het plangebied aan de ecologische hoofdstructuur (EHS). De zuidwestzijde van het plangebied grenst aan de ecologische verbindingzone EVZ, de oostzijde aan de EHS-natuur.

Zoals eerder opgemerkt (oppervlaktewatersysteem) maken de omliggende watergangen deel uit van een beïnvloedingsgebied voor ecologisch waardevol water, namelijk het ten noordwesten van het bedrijventerrein gelegen SED-water (specifiek ecologische doelstelling).

3.9.2. Beleid en waterhuishoudkundige functies

Rijksbeleid

Het Rijksbeleid ten aanzien van water is neergelegd in de Vierde Nota Waterhuishouding (1998). Hierin is aangegeven dat het waterbeheer in Nederland moet zijn gericht op een veilig en goed bewoonbaar land met gezonde duurzame watersystemen. Om dit te bereiken moet zoveel mogelijk worden uitgegaan van een watersysteembenadering en integraal waterbeheer. In de nota is onder andere aangegeven dat stedelijk water meer aandacht moet krijgen. Volgens de nota Waterbeheer 21e eeuw moet aan het watersysteem meer aandacht worden gegeven om de natuurlijke veerkracht te benutten. Voorkomen van afwenteling door het hanteren van de drietrapsstrategie “vasthouden-bergen-afvoeren” staat hierbij centraal. Van belang is dat overtollig water zoveel mogelijk wordt vastgehouden in de “haarvaten” van het bestemmingsplangebied. Wanneer dit ontoereikend is moet worden gezocht naar bergingsmogelijkheden. Pas in laatste instantie is afvoer van overtollig water naar benedenstroomse gebieden aan de orde.

Provinciaal beleid

Het nieuwe Waterhuishoudingsplan “Water leeft in Gelderland” (WHP-3) is op 15 december 2004 vastgesteld. Het Waterhuishoudingsplan schetst de mogelijkheden om de kansen van water voor mens en natuur goed te benutten in Gelderland. Naast kansen voor verbetering van de kwaliteit van onze leefomgeving zijn er ook maatregelen noodzakelijk om veiligheid te blijven bieden tegen overstroming met rivierwater en om wateroverlast na hevige regenval te voorkomen.

Voor stedelijk gebied is de inrichting en het beheer van het waterhuishoudkundig systeem gericht op:

- het voorkomen of beperken van wateroverlast;
- de ontwikkeling en het behoud van de natuur in het stedelijk gebied;

- het voorkomen van zettingen;
- het herbenutten van ontwateringswater voor drink- en industriewatervoorziening of voor herstel van verdroogde natuur;
- het weren van (diepe) drainage en het voorkomen van instroming van oppervlaktewater op de riolering;
- het beperken van de vuilbelasting door riooloverstorten;
- het beperken van de invloed van bronbemaling.

Voor bestaand stedelijk gebied geldt dat bij inrichting en herstructurering waterneutraal wordt gebouwd en kansen worden aangegrepen om een eventuele bestaande afwenteling te verminderen. Bij herstructurering is voldoende infiltratie en waterberging een uitgangspunt. Voor waterbeheer in stedelijk gebied geldt voorts: 1) vasthouden, bergen en afvoeren van water, 2) niet vervuilen, zuinig gebruiken, hergebruik, schoonmaken van water.

Waterschapsbeleid

Het Integraal Waterbeheersplan Gelders Rivierengebied 2002-2006 geeft voor het Land van Maas en Waal een beschrijving van het watersysteem, en een nadere concretisering van doelen en aandachtspunten ten aanzien van kwaliteit en kwantiteit van het oppervlaktewater. Met het oog op de verwachte toename van de neerslag, veranderend landgebruik, de bodemdaling en de zeespiegelstijging wordt het belang om snel te zoeken naar oplossingen voor deze problematiek benadrukt. De oplossingen zullen in de lijn liggen van de drietrapsstrategie “vasthouden-bergen-afvoeren”.

In de Stroomgebiedsvisie Rivierengebied wordt een ruimtelijke doorvertaling gegeven van de wensbeelden van het waterschap. De visie maakt onderscheid tussen sturende en mede-orderende wateropgaven bij ruimtelijke ontwikkeling met betrekking tot wateroverlast, natuur en drinkwater.

Gemeentelijk beleid

Voor Wijchen is een gemeentelijke Waternota ontwikkeld die is vastgesteld door het waterschap. In de waternota worden uitgangspunten, ambities en keuzerichtingen voor een meer duurzaam waterbeheer opgenomen. De waternota geeft een globaal beeld van de gewenste situatie in het jaar 2020. De waternota “zoomt” niet in op specifieke locaties. De gemeente zal in overleg met de waterbeheerder een vertaalslag moeten maken van algemene uitgangspunten naar de concrete plansituatie.

Beheer waterschap en gemeente

De gemeente Wijchen valt binnen het beheersgebied van het Waterschap Rivierenland. Het waterschap is verantwoordelijk voor het beheer van het oppervlaktewater (kwaliteit en kwantiteit) en zuivering van afvalwater. Het waterschap geeft vergunning af voor lozing van

afvalwater op het oppervlaktewater. Daarnaast verzorgt de waterbeheerder het onderhoud van A-watgangen. Gemeenten zijn op waterhuishoudkundig gebied onder andere verantwoordelijk voor de zorg voor het inzamelen en transporteren van afvalwater tot aan het overnamepunt bij het hoofdgemaal van de kern. Daarnaast is de gemeente verantwoordelijk voor de verlening en handhaving van vergunningen in het kader van de Wet milieubeheer.

3.9.3. *Knelpunten en mogelijkheden*

Wateroverlast en volksgezondheid

Onderhavig plangebied wordt gevormd door bestaand stedelijk gebied. Inrichting en beheer van het waterhuishoudkundig systeem dient te zijn gericht op het voorkomen van wateroverlast voor wegen en bebouwing en van schade aan de volksgezondheid door bijvoorbeeld vochtige kruipruimten, stilstaand water en onveilige oevers.

Gezien de relatief hoge ligging van de planlocatie zijn droge omstandigheden grotendeels gewaarborgd. Zo nodig wordt ter plaatse van bebouwing de drooglegging of ontwatering verbeterd. In geval van ondergronds bouwen of onderkeldering moet rekening worden gehouden met eventuele grondwateroverlast. Tevens dienen consequenties van ondergronds bouwen voor het grondwaterregime in de directe omgeving nader te worden bekeken. Nieuw aan te leggen open water in stedelijk gebied wordt voorzien van veilige oevers.

Afkoppeling en infiltratie (vasthouden gebiedseigen water)

De gemeente streeft naar het vasthouden van gebiedseigen water door benutting van de natuurlijke bergingscapaciteit van bodem en oppervlaktewater. Hierbij wordt een balans gevonden tussen vasthouden, bergen en afvoeren van water. Transport en bewerking van schoon hemelwater wordt vermeden door scheiding van schone en vuile waterstromen.

Overeenkomstig de beslisboom voor hemelwater (bron: BORG) en de beslisboom aan- en afkoppelen verharde oppervlakken (bron: wRw 2003) dient zoveel mogelijk hemelwater te worden afgekoppeld van het rioleringsstelsel met de voorkeursvolgorde: 1. bodeminfiltratie, 2. vertraagde afvoer naar en berging in oppervlaktewater, 3. afvoeren via verbeterd bestaand rioolstelsel en 4. afvoeren via gemengd rioolstelsel. Uitgangspunt bij nieuwbouw is aanleg van een gescheiden HWA- en DWA-afvoer (hemelwaterafvoer en droogweerafvoer); ofwel niet-aankoppelen van hemelwater op de riolering.

Gezien de bodemsamenstelling en grondwaterstanden biedt het plangebied waarschijnlijk goede mogelijkheden voor bodeminfiltratie van hemelwater. Bij bouwplannen dient in eerste instantie te worden bekeken in hoeverre hemelwater afkomstig van daken, wegen en overige verharding kan worden afgekoppeld en geïnfiltreerd in de bodem. In tweede instantie kan, in overleg met het waterschap, worden bekeken in

hoeverre vertraagde afvoer naar oppervlaktewater mogelijk is. Hierbij is van belang dat verontreiniging van grond- en oppervlaktewater wordt voorkomen (zie Waterkwaliteit). De benodigde dimensionering van infiltratie- of retentievoorzieningen dient nader te worden berekend. Conform het waterschapsbeleid is een toename van verhard oppervlak compensatieplichtig indien > 1500 m² (landelijk gebied) en > 500 m² (stedelijk gebied). De extra hemelwaterafvoer dient te worden gecompenseerd door reservering van voldoende ruimte voor de aanleg van infiltratie- of retentievoorzieningen.

Door afkoppeling van hemelwater hoeft minder water te worden getransporteerd naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie en vermindert de kans op overstorten. Bovendien levert infiltratie een positieve bijdrage aan de grondwaterstand in het beschermingsgebied voor natte natuur.

Waterkwaliteit

De gemeente streeft naar een goede waterkwaliteit, die voldoet aan gestelde eisen. Van belang is dat zo min mogelijk vervuilende stoffen worden toegevoegd aan grond- en oppervlaktewatersysteem. Alleen hemelwater van schoon verhard oppervlak wordt direct afgevoerd naar bodem of oppervlaktewater. Verontreinigd hemelwater wordt zoveel mogelijk lokaal bewerkt en in het watersysteem teruggebracht. Verontreiniging van hemelwater afkomstig van daken wordt primair voorkomen door toepassing van niet-uitlogende materialen, zoals omschreven in de dubo-bepalingen (duurzaam bouwen), maar ook beperking van het gebruik van lood, koper, zink en zacht pvc. Verontreinigd hemelwater afkomstig van daken en terreinverharding wordt alleen afgevoerd via een filter of bodempassage.

Drinkwaterbesparing

Gebruik van hoogwaardig drinkwater dient zoveel mogelijk te worden beperkt tot hoogwaardige toepassingen. Zo mogelijk wordt hemelwater gebruikt voor laagwaardige toepassingen. Voor zover relevant wordt verspilling van drinkwater voorkomen door toepassing van waterbesparende voorzieningen. Bij de aanleg van sanitaire voorzieningen dient hiermee rekening te worden gehouden.

Natuur

De gemeente streeft naar behoud van natuurwaarden en biodiversiteit. Natuurlijke grondwaterstanden worden behouden; de (natte) natuurwaarden sluiten hierop aan.

Het plangebied bevindt zich in een beschermingszone natte landnatuur, waardoor rekening moet worden gehouden met grondwaterafhankelijke natuurwaarden (WHP-3). Van belang is dat natuurlijke grond- en oppervlaktewaterstanden worden beschermd dan wel hersteld. Door afkoppeling en infiltratie of berging van (schoon) hemelwater in het

plangebied wordt de waterbalans zo min mogelijk verstoord. Hierbij moet nadrukkelijk rekening worden gehouden met de kwaliteit van te infiltreren hemelwater (zie Waterkwaliteit).

De watergangen grenzend aan het plangebied maken deel uit van een beïnvloedingsgebied voor SED-water. Voor deze watergangen geldt een bufferzone van 10 m.

Bij nieuw aan te leggen oppervlaktewater wordt gestreefd naar aanleg van natuurvriendelijke (en veilige) oevers. Het beheer mag geen verstoring geven van waterkwaliteit en biodiversiteit.

Beleving

Water en watergebonden elementen worden zo mogelijk gevisualiseerd. Afkoppelen van hemelwater van daken en wegen bij voorkeur zichtbaar maken, bijvoorbeeld door aanleg van gootjes.

3.10. Natuur en ecologie

3.10.1. Gebiedsbescherming

Het plangebied is niet gelegen in gebieden die volgens de Natuurbeschermingswet (waaronder Vogelrichtlijngebied en Habitatrichtlijngebied) zijn beschermd. De ontwikkelingen hebben daarnaast evenmin negatieve effecten op Natuurbeschermingsgebieden. Een nadere toetsing is in dit verband niet aan de orde.

Vogel- en Habitatrichtlijn

Om de Europese biodiversiteit te behouden en te herstellen wordt gestreefd naar de ontwikkeling van een groot Europees netwerk van beschermde natuurgebieden, 'Natura 2000'. Om dit te bereiken zijn onder meer de Vogelrichtlijn (1979) en de Habitatrichtlijn (1992) opgesteld. Op basis van deze Europese richtlijnen zijn alle lidstaten, dus ook Nederland verplicht om beschermde habitats, soorten en hun leefgebieden in stand te houden of te herstellen. Daarvoor worden gebieden aangewezen waar deze soorten en habitats voorkomen.

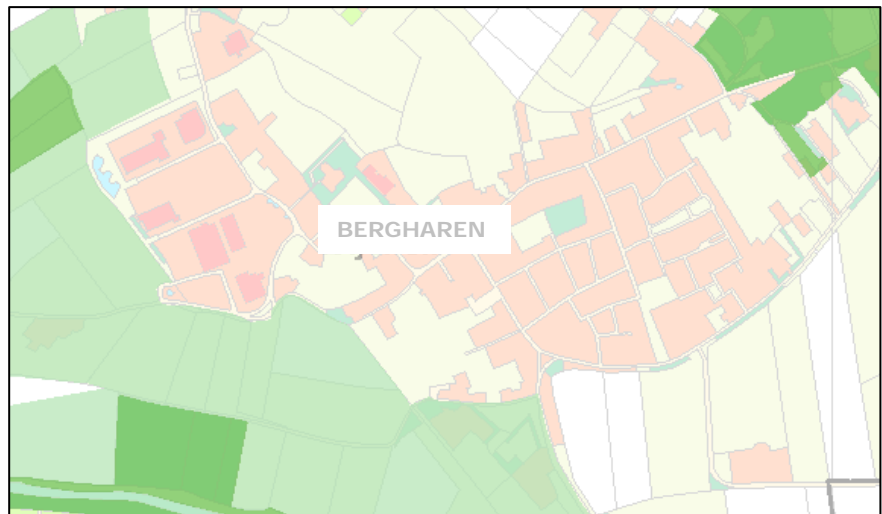
Voor de aangewezen gebieden, veelal reeds onderdeel uitmakend van de (nationale) Ecologische Hoofdstructuur, geldt een speciaal beschermingsregime. Bij uitbreiding of verandering van activiteiten of bij nieuwe activiteiten in of in de nabijheid van deze gebieden zal er getoetst moeten worden of er significante gevolgen zijn voor de gebieden.

Het plangebied is niet gelegen binnen of nabij gebieden die volgens de Natuurbeschermingswet (waaronder Vogelrichtlijngebied en Habitatrichtlijngebied) zijn beschermd. De ontwikkelingen hebben daarnaast evenmin negatieve effecten op Natuurbeschermingswetgebieden. Een nadere toetsing in dit verband is niet aan de orde.

3.10.2. Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

In Nederland maken de Habitatrictlijn geheel en de Vogelrichtlijngebieden gedeeltelijk onderdeel uit van de EHS.

Doel van de EHS is het realiseren van een netwerk van natuurgebieden door middel van natuurbehoud en -ontwikkeling, waar de natuur (plant en dier) voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat de natuurgebieden hun waarde verliezen. Het plangebied is niet gelegen in de EHS. Wel bevindt er zich een ecologische verbindingzone aan de westzijde van het plangebied.

Overzicht EHS
Lichtgroen: ecologische verbindingzone

3.10.3. Flora- en faunawet

Op basis van de Vogel- en Habitatrictlijn moeten tevens een groot aantal inheemse bedreigde dier- en plantsoorten worden beschermd. Deze soortenbescherming is in Nederland geïmplementeerd in de Flora en Faunawet (april 2002). In Nederland komen zo'n 36.000 dier- en plantensoorten voor. Ongeveer 500 soorten krijgen bescherming van de Flora- en Faunawet.

De Flora- en faunawet is bedoeld om soorten te beschermen, niet individuele planten of dieren. Het gaat erom dat het voortbestaan van de soort niet in gevaar komt.

Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het "nee, tenzij"- principe). Dit betekent in de praktijk dat het gaat om het effect van de activiteiten op beschermde soorten.

Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Flora- en faunawet een aantal verbodsbepalingen, zoals het verbod op het doden of verontrusten van dieren of het verbod om planten te plukken.

Ontheffing

Van de hierboven genoemde verboden is onder voorwaarden een ontheffing mogelijk. Zo kan de minister van LNV op basis van artikel 75 Flora- en faunawet ontheffing verlenen bij afwezigheid van alternatieven, indien geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor minder zeldzame soorten geldt dat een ontheffing kan worden verleend wanneer geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort. In alle gevallen geldt dat slechts ontheffing kan worden verleend in verband met een door de wetgever erkend belang, zoals dwingende redenen van groot openbaar belang. Voor minder zeldzame soorten erkent de wetgever ook ruimtelijke inrichting als grondslag voor ontheffing.

Op 23 februari 2005 is het gewijzigde Besluit vrijstelling beschermde dieren en plantensoorten inwerking getreden. Met de aangepaste regelgeving is niet meer altijd een ontheffing nodig voor het uitvoeren van werkzaamheden in de openbare ruimte onder andere ten behoeve van een ruimtelijke ontwikkeling. Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet worden gedacht aan een breed scala van grootschalige of kleinschalige activiteiten: aanleg van wegen, bedrijventerreinen, havens of woonwijken, maar ook de bouw van een schuur of de verbouwing van een huis. Het gaat hierbij doorgaans om veranderingen die leiden tot een functieverandering of uiterlijke verandering van het gebied. Afhankelijk van de voorgestane activiteiten op de planlocatie en de aangetroffen soorten geldt een vrijstelling of dient een ontheffing te worden aangevraagd.

Vogels zijn in Nederland gelijk beschermd, waarbij geldt dat vooral in het broedseizoen (15 maart - 15 juli (15 augustus voor moeras- en andere watervogels)) sprake kan zijn van verontrusting, doden of verstoren van nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen. Als werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden zal in het algemeen niet snel een ontheffing nodig zijn.

3.10.4. De planlocatie

Het plangebied bevindt zich niet in of in de buurt van een speciale beschermingszone als bedoeld in de Vogel- en/of Habitatrichtlijn. Ten zuidwesten van Bergharen bevindt zich wel een ecologische verbindingszone. Deze ecologische verbindingszone bevindt zich buiten de plangrenzen. Op deze ecologische verbindingszone zijn de modellen "Das" en "Kamsalamander" van toepassing. Model Das bestaat uit een brede corridor van kleinschalig landschap waarin houtwallen, singels en bosjes dekking bieden en geleiding geven. Het model "Kamsalamander" bestaat uit een corridor met stapstenen, ingebed in een landschapszone. "Natte" elementen, met name poelen, zijn essentieel. Behalve de kamsalamander kunnen ook andere zeldzame amfibieën zoals de heikikker, de boomkikker, de knoflookpad en de ringslang doelsoort zijn.

Omdat voorliggend bestemmingsplan conserverend van aard is en er geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt, heeft de ligging van het plangebied nabij de ecologische verbindingzone geen consequenties voor de haalbaarheid van dit bestemmingsplan.

Bij de beoordeling van de toelaatbaarheid van bouwwerken en/of andere activiteiten zal rekening worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van te beschermen plant- en diersoorten op grond van de Flora- en Faunawet. Indien uit gegevens dan wel onderzoek blijkt dat er sprake is van (een) beschermde soort(en) en het bouwwerk en/of de activiteit beschadiging of vernieling van voortplantings- of rustplaatsen veroorzaakt, zal de betreffende (bouw)werkzaamheid c.q. activiteit pas kunnen plaatsvinden na ontheffing c.q. vrijstelling op grond van de Flora- en Faunawet.

In het kader van een nadere uitwerking van de locatie aan de Wijksestraat zal een onderzoek met betrekking tot het aspect flora en fauna plaatsvinden.

Overigens zijn in dit bestemmingsplan op de plankaart waardevolle bomen opgenomen. De waardevolle bomen zijn in 1991 en 2001 opgenomen in een gemeentelijke lijst. Het zijn bomen die minimaal 50 jaar oud zijn, beeldbepalend zijn en een toekomstverwachting van minimaal 10 jaar hebben. De bomen zijn geselecteerd op basis van de criteria van de Bomenstichting. De bomen voldoen naast bovengenoemde voorwaarden ook aan één of meerdere criteria zoals dendrologisch, ecologisch, wetenschappelijk, cultuurhistorisch of mythologisch waardevol, geadopteerd of een bijzonder fruitras.

3.11. Aardkundige waarden

Aardkundige waarden zijn die onderdelen van het landschap die iets vertellen over de natuurlijke ontstaanswijze van een gebied. Ze hebben betrekking op de zogenaamde niet-levende natuur. Onder aardkundige waarden vallen zowel geomorfologische waarden als bodemkundige waarden. Bodems bestaan uit de bovenste 1,20 m van de ondergrond waar, onder invloed van tijd, klimaat en het bodemleven, bodemvorming heeft plaatsgevonden. Dit samenspel van factoren levert een grote diversiteit aan bodemtypen op, elk kenmerkend voor een bepaalde plaats en een bepaalde tijdspanne.

Er zijn diverse redenen waarom aardkundige waarden behouden moeten blijven en beschermd moeten worden. Deze redenen zijn ethisch (aardkundig erfgoed), esthetisch (belevingswaarde landschap), recreatief-toeristisch, educatief en wetenschappelijk van aard. Aardkundige waarden zijn vaak onvervangbaar. Het verlies ervan is onomkeerbaar, want de processen, die het ooit hebben gevormd, treden nu niet meer op. Denk bijvoorbeeld aan de ijstijdstandigheden. Onderdelen van het complex van bodem, ondergrond en reliëf hebben

Waardering aardkundige kwaliteiten

- Internationaal niveau
- Nationaal niveau
- Provinciaal niveau
- Regionaal niveau

zulke kenmerkende of bijzondere kwaliteiten van bovenlokaal belang, dat de provincie er extra aandacht voor vraagt. Zo zijn de aardkundige kwaliteiten onder andere in het provinciale Streekplan van 2005 opgenomen. De provincie hanteert het uitgangspunt dat bij ruimtelijke keuzen de gebiedsspecifieke aardkundige kwaliteiten betrokken worden. Dat houdt in dat het ruimtelijke beleid mede gericht is op het behouden en het versterken van de aardkundige kernkwaliteiten. De provincie vraagt om bij bestemming, inrichting en beheer rekening te houden met deze kwaliteiten. Omdat de aardkundige kwaliteiten zo verschillend van karakter zijn, zijn er geen standaard richtlijnen te geven. Macroreliëf op een stuwwal vraagt een heel andere afweging dan microreliëf in een uiterwaard met een patroon van richels en geulen.

De instandhouding van aardkundige waarden in het plangebied is onderdeel van de doeleinden in agrarische bestemming.

3.12. Archeologie

Algemeen

In archeologisch opzicht is Wijchen een rijke gemeente. Met de vaststelling op 7 september 2000 van het Beleidskader Archeologie Wijchen heeft de gemeenteraad vastgelegd, dat met de archeologische waarden in de bodem op een weloverwogen manier zal worden omgegaan. Het gemeentelijk beleid is erop gericht de archeologische (en cultuurhistorische) waarden tijdig in te brengen in het ruimtelijk planproces. Er moet niet alleen rekening worden gehouden met vastgestelde archeologische waarden, maar ook met archeologische verwachtingswaarden.

3.12.1. Archeologische kenmerken van het plangebied

Volgens de gemeentelijke Archeologische Beleidsadvieskaart (RAAP, 2002) maakt het plangebied volledig deel uit van het pleistocene terrassenlandschap (opgeduikt rivierduin). Het streven naar behoud in huidige staat is hier vereist. Gestreefd wordt naar inpassing van terreinen met archeologische waarden. Bij planvorming en voorafgaand aan vergunningverlening is een vroegtijdig archeologisch onderzoek noodzakelijk.

Bij grondwerkzaamheden in het plangebied dient de aantasting van archeologische bodemstructuren te worden tegen gegaan. De archeologische verwachting voor het rivierduin is hoog voor alle perioden. De verwachting voor de hoger gelegen terrasvlakte is daarentegen middelmatig voor de periode prehistorie tot de Romeinse tijd. Op dergelijke gebieden is het beleid van toepassing om in een vroegtijdig stadium - voorafgaand aan bodemverstoringen - inventariserend archeologisch onderzoek uit te voeren. In een overwegend conserverend plan als het bestemmingsplan "kern Bergharen 2008" gaat het hierbij

achtereenvolgens om bescherming van vastgestelde waardegebieden, van gekende vindplaatsen en van algemene archeologische verwachtingswaarden.

Conclusie

Voor het nagenoeg gehele plangebied is er sprake van een hoge archeologische verwachting voor alle perioden van (vroeg) prehistorie tot en met late middeleeuwen. Alleen voor het meest noordelijke deel (terrasvlakte, zie fig. 1) is dat matig. Op een enkele plek is sprake van een verstoring van het bodemprofiel.

Omdat in dit bestemmingsplan primair de bestaande situatie wordt vastgelegd, is voor dit plan geen veldonderzoek uitgevoerd. Voor eventuele nieuwe ontwikkelingen geldt in principe, dat nader archeologisch onderzoek uitsluitend zal moeten geven over de mogelijke aanwezigheid van waarden.

Geplande bodemverstoringen in dit gebied (bouw, infrastructuur, riool, e.d.), die dieper gaan dan de bouwvoor (-30 cm onder maaiveld) moeten daarom in beginsel worden vooraf gegaan door onderzoek. Afhankelijk van de aard en de omvang van de geplande bodemverstoring zullen de te treffen maatregelen nader moeten worden bepaald, bijvoorbeeld in de vorm van inventariserend onderzoek, opgraving, of archeologische begeleiding van ondergrondse sloop, aanleg bouwput of bouw. Per geval dient de impact van de geplande bodemverstoring te worden beoordeeld door een ter plaatse deskundige archeoloog.

Bescherming

De waardegebieden, de vindplaatsen en de algemene verwachtingswaarden worden juridisch-planologisch beschermd door middel van bouw- en aanlegvoorschriften. Voor de reeds bekende verstoringen (zie archeologische kaart) gelden geen restricties ten aanzien van archeologie.

Op de plankaart is een dubbelbestemming 'archeologisch waardevol gebied' opgenomen die is uitgesplitst in 'archeologisch gebied (hoge waarde)' en 'archeologisch verwachtingsgebied'. Voor het 'archeologisch gebied (hoge waarde)' geldt een strenger planologisch regime dan voor de rest van de dubbelbestemming. Onder dit gebied vallen:

- de AMK terreinen met een zone van 50 m rondom;
- de vindplaatsen met een zone van 50 m rondom;
- de in deze toelichting specifiek beschreven gebieden op grond waarvan hieraan een hoge (verwachtings)waarde is toegekend.

Uitgangspunt voor de dubbelbestemming is dat voor alle bodemverstorende werkzaamheden die dieper gaan dan 30 cm onder maaiveld een afweging plaatsvindt in het kader van de bestemmingsregeling afhankelijk van de in de bestemming onderscheiden archeologische waardering.

Van verplicht archeologisch onderzoek zijn voor de gehele dubbelbestemming 'archeologisch waardevol gebied' in dit plan de een aantal situaties uitgezonderd ingeval van bouwen of bij het verrichten van werkzaamheden. Dit betreft onder andere:

- wanneer op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond, dat op de betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn;
- een bouwplan betrekking heeft op vervanging van bestaande bouwwerken, waarbij de oppervlakte niet wordt uitgebreid en de bestaande fundering wordt benut, met uitzondering van nieuwe kelders;
- gebouwen worden opgericht of graafwerkzaamheden worden verricht maximaal 2,5 m uit de bestaande fundering worden opgericht.
- bij het graven van leidingsleuven in reeds bestaande leidingsleuven en bij vervanging van rioleringen, voor zover de hiermee gepaard gaande vergravingen zich beperken tot de reeds geroerde grond.

Daarnaast geldt voor de gebieden die zijn aangeduid als "archeologisch gebied (hoge waarde)", dat:

- geen archeologisch onderzoek nodig is voor nieuw te bebouwen oppervlak tot maximaal 30m²;

voor gebieden die niet zijn aangeduid als 'archeologisch gebied (hoge waarde)', dat:

- geen archeologisch onderzoek nodig is voor nieuw te bebouwen oppervlak tot maximaal 60 m².

Verder zal de mogelijkheid worden opengehouden om op grond van wetgeving archeologische waarnemingen te doen bij andere bouwactiviteiten en naar aanleiding van toevalsvondsten.

Voorts is het mogelijk om op grond van nieuwe waarnemingen of aanvullende gegevens de omgeving in archeologisch opzicht op te waarderen of af te waarderen. Opwaardering geldt voor nieuw vastgestelde waarden.

Uitgangspunt van beleid is dat de verstoorder betaalt. De kosten van verplicht archeologisch onderzoek en andere noodzakelijke maatregelen komen in beginsel voor rekening van de aanvrager. Kosten van niet verplicht onderzoek komen voor rekening van de gemeente.

Op de inhoud van de dubbelbestemming wordt (aanvullend) ingegaan in hoofdstuk 4 'Wijze van bestemmen'.

3.13. Cultuurhistorie

Binnen het plangebied bevindt zich een aantal rijksmonumenten. Dit zijn de volgende:

Dorpsstraat 10	Boerderij. Stichtingssteen: 1866.
Dorpsstraat 46	R.K. Pastorie, datering: ± 1840.
Dorpsstraat 48	R.K. Kerk H. Anna, 1894. Architect C. Fransen. Neo-gotische kruisbasiliek met kruising toren, beïnvloed door Jos Cuypers' St. Urbanus te Nes aan de Amstel.
Dorpsstraat 60	Herenhuis aan de Dorpsstraat, waarschijnlijk 1e helft 19e eeuw, hoewel delen van het muurwerk oudere baksteen vertonen.
Uilengat 12	Boerderij ca. 1800. Bakstenen schuur.
Veldsestraat 10	Ned. Hervormde Kerk met toren.
Wijksestraat 25 (en nr. 23A)	Boerderij midden 19e eeuw. Naast het woonhuis een karnhuis. Twee stenen schuren. In een daarvan (nr. 23 A, thans verbouwd tot woonboerderij) ankers: 1748.

Daarnaast bevinden zich binnen het plangebied een aantal gemeentelijke monumenten. Dit zijn de volgende:

Dorpsstraat 14	Voormalig gemeentehuis (villa) en schuur
Dorpsstraat 20	Krukboerderij en schuur
Dorpsstraat 36/38	T-boerderij op een terp
Dorpsstraat 73/75	Wit-gele kruisgebouw
Uilengat 5	Krukboerderij
Veldsestraat 5	T-boerderij "Hooge Hof"
Veldsestraat 6	T-boerderij
Dorpsstraat 24, 26, 28 en 30	Klooster/bewaarschool, 1909-1910

Bescherming van de monumenten vindt plaats via de Monumentenwet 1988.

3.14. Molenbiotoop

Beleid

Het plangebied is deels gelegen binnen de beschermingszone van de molen "De Verrekijker" gelegen buiten het plangebied. Het betreft een stenen beltkorenmolen uit 1904. Voor traditionele windmolens moeten de vrije windvang en het zicht op de molen voldoende zijn gegarandeerd.

De Monumentenwet beschermt het object, maar bepaalt niets over de werking van het object. De instandhouding geschiedt door onderhoud en restauratie te plegen, wat alleen echt zinvol is als de molen kan blijven draaien. Op basis van het streekplan is een Beleidsbrief Molenbiotoop vastgesteld en worden de bestemmingsplannen daaraan getoetst. Deze belangenafweging maakt onderdeel uit van het ruimtelijk provinciaal beleid. In de Beleidsbrief Molenbiotoop van de provincie zijn de

beschermingsfactoren van de Gelderse Molenverordening opgenomen, evenals de praktische toepassing van de voorschriften behorende bij de Gelderse Molenverordening.

De provincie acht bescherming van de molenbiotoop belangrijk. Op grond hiervan wordt het bestemmingsplan, waar de bescherming van de molenbiotoop aan de orde is, getoetst aan de hand van de beschermingscriteria, zoals gehanteerd in de voorschriften behorende bij de Gelderse Molenverordening.

Molenbiotoop

De molenbiotoop is de omgeving van een molen of molenrestant, voor zover die omgeving van belang is voor het (toekomstig) functioneren daarvan als maalwerktuig, voor de monumentale waarde van de molen of het molenrestant, of voor beide.

Ingevolge artikel 4, derde lid van de Gelderse Molenverordening is het verboden in de molenbiotoop zonder vergunning van Gedeputeerde Staten of in strijd met bij zodanige vergunning gestelde voorwaarden, bouwwerken op te richten, te wijzigen, werken aan te leggen of bomen, struiken of heesters aan te planten of te hebben van zodanige aard of omvang, dat daardoor het normale of toekomstig gebruik van een molen of molenrestant met wind- of waterkracht wordt verminderd, belemmerd of onmogelijk gemaakt of de monumentale waarde van de molen of het molenrestant wordt aangetast.

Op grond van artikel 5, tweede lid van de Gelderse Molenverordening kunnen Gedeputeerde Staten criteria vaststellen ten behoeve van de beoordeling van aanvragen om een vergunning, als bedoeld in artikel 4, derde lid van de Gelderse Molenverordening.

Deze uitvoeringsregeling strekt tot vaststelling van bedoelde criteria. Voor de berekening van de toelaatbare obstakelhoogten in de molenbiotoop van windmolens is een aantal factoren van groot belang, onder andere het type molen (stelling-, beltmolen of grondzeiler), de afmetingen van molen en molenonderdelen (hoogte en grootte wiekenkruis) en het gebied waarin de molen zich bevindt (landelijk of stedelijk gebied).

Molenbiotoop beltmolen

De beltmolen betreft een zogenaamde grondzeiler die in zijn geheel op verhoogd terrein staat (de molenbelt). De wieken reiken nagenoeg tot aan de bovenzijde van de molenbelt. Bij dit type molen mag zich binnen een afstand van honderd meter rondom de molen geen obstakel bevinden, hoger dan de bovenzijde van de molenbelt. Dit geldt niet voor bestaande obstakels (bouw-, grond-, weg- en waterbouwkundige werken en beplantingen in de molenbiotoop).

De beoordeling van de toelaatbare hoogte van nieuw op te richten of te wijzigen obstakels in verhouding met de afstand tot de windmolen vindt plaats op grond van de uitkomst van de toepassing van de navolgende formule.

$$H_x = \frac{..X}{...n} + (c*z)$$

in welke formule voorstelt:

H_x: de toelaatbare hoogte van een obstakel in meters op een afstand x uit de molen.

De toelaatbare hoogte wordt gemeten vanaf het waterpasniveau van de begane grond of het maaiveld van de molen;

X: de afstand in meters vanaf het obstakel tot de wieken van de molen;

n: de ruwheidscoëfficiënt wordt bepaald volgens de ruwheidsklassentabel van Wieringa en geeft de ruwheid van het terrein aan waarover de wind naar de molen toestroomt. In deze tabel wordt onderscheid gemaakt tussen: open, ruw en gesloten gebieden. Bij elke klasse hoort een waarde, de ruwheidscoëfficiënt.

Bij een windreductiepercentage tot 95 zijn de waarden van de ruwheidscoëfficiënt:

- 140 voor een open gebied;
- 75 voor een ruw gebied;
- 50 voor een gesloten gebied;

c: de windreductiecoëfficiënt constante = 0,2; zijnde de constante behorend bij een algemeen aanvaardbaar geachte windsnelheidsreductie tot 95%;

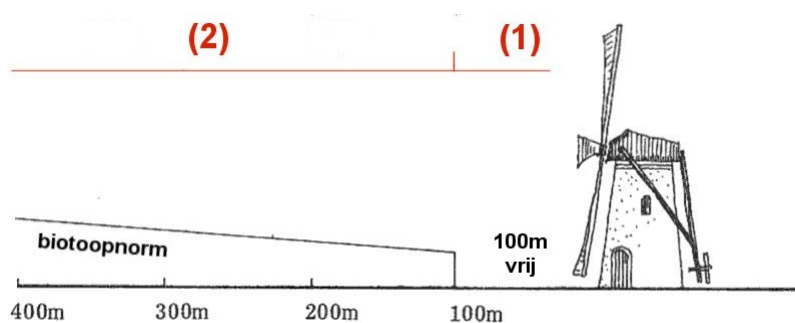
z: de askophoogte in meters, dit is de hoogte van het centrisch middelpunt van de molenwieken tot de begane grond van de molen.

Voor de berekening van de toegestane hoogte van bouwwerken in het plangebied zijn de volgende constante waarden van belang:

- n: de ruwheidscoëfficiënt voor een gesloten gebied van 50;
- z: de askophoogte van 12,5 m;
- c: de windreductiecoëfficiënt van 0,2;

De molen is gesitueerd op een belt met een hoogte van ca. 16 meter + NAP. Het overwegende maaiveld van het plangebied binnen de molenbiotop varieert tussen de 8 en de 9 meter +NAP. Dit betekent dat de berekende hoogte op grond van de formule kan worden gecorrigeerd met het hoogteverschil tussen de onderkant van de wijk en het maaiveld binnen het plangebied.

De dichtstbijzijnde afstand van het plangebied tot de molen bedraagt ca. 200 m. De toegestane hoogte bedraagt op grond van de formule 6,50 m. Met de correctiefactor voor het hoogteverschil zou de toegestane hoogte voor bouwwerken variëren tussen 13,5 en 14,5 m. Op een afstand van 400 m varieert deze hoogte tussen de 17,5 en 18,5 m. In het plangebied gelegen binnen de molenbiotoop zijn geen grotere hoogten toegestaan anders dan reeds bestaande obstakels. Op grond hiervan kan worden gesteld dat kan worden voldaan aan de obstakelhoogte ten aanzien van toelaatbare bouwwerken. Voor werken en werkzaamheden is een aanlegvergunning van toepassing.

Samenstelling van de toegestane hoogte voor de beoordeling van de molenbiotoop (grondzeiler)

3.15. Economische uitvoerbaarheid

In voorliggend bestemmingsplan wordt de bestaande situatie vastgelegd. Daarom brengt de ontwikkeling van dit bestemmingsplan voor de gemeente alleen plankosten met zich mee. Hiervoor staan fondsen uit de algemene middelen ter beschikking. Eventuele toekomstige particuliere plannen komen geheel voor rekening van de initiatiefnemer. De economische uitvoerbaarheid wordt hiermee geacht voldoende te zijn aangetoond.

4. WIJZE VAN BESTEMMEN

4.1. Plansystematiek

4.1.1. Algemeen

Het bestemmingsplan kern Bergharen 2008 bestaat uit een plankaart, voorschriften en een toelichting. De plankaart en de voorschriften tezamen vormen het juridisch bindende deel van het plan. Kaart en voorschriften dienen te allen tijde in onderlinge samenhang te worden gezien en toegepast. Het bestemmingsplan is aan te merken als een beheersplan. Met de plansystematiek en de tekenwijze is zoveel mogelijk aangesloten bij het 'Handboek (Digitale) bestemmingsplannen Gelderland' van maart 2005. Hiermee sluit het plan tevens aan bij de doelstellingen van de Digitale Uitwisseling Ruimtelijke Processen (DURP) van VROM en de Standaard Vergelijkbare BestemmingsPlannen 2006 van VROM. Als gevolg van deze aanpak is het plan digitaal uitwisselbaar overeenkomstig het InformatieModel Ruimtelijke Ordening (IMRO).

Het bestemmingsplan kent globaal de volgende opbouw:

- het plangebied (alle gronden binnen de begrenzing van het plan);
- de bestemmingen (de in het plangebied voorkomende functies zijn ondergebracht in de diverse bestemmingen / dubbelbestemmingen). Dubbelbestemmingen kunnen meer dan een bestemming overlappen en hebben een aanduiding op de kaart: bijv. Archeologisch waardevol gebied); de dubbelbestemmingen vormen de primaire toets;
- de bouwvlakken (binnen de bestemmingen zijn bouwvlakken aangegeven waarbinnen, op uitzonderingen na, de bebouwing zich mag bevinden);
- voor bepaalde specifieke aan de bestemming gekoppelde functies, te beschermen karakteristieke waarden en/of maatvoeringseisen zijn binnen de bestemming aanduidingen opgenomen. Binnen de woonbestemming is een zone aan- en/of uitbouwen alsmede bijgebouwen opgenomen.

De hierboven genoemde opbouw vindt zijn doorvertaling naar de bestemmingsplanvoorschriften. Behoudens de tot de ondergrond behorende informatie (topografische gegevens die een afspiegeling zijn van het grondgebruik waaronder bebouwing, wegen en paden, percelen, water en de kadastrale(eigendoms-) gegevens zoals kadastrale percelen met nummers, huisnummers e.d.) hebben alle op de plankaart aangegeven zaken een koppeling met de bestemmingsplanvoorschriften.

4.1.2. De planvoorschriften

De planvoorschriften zijn ondergebracht in vier paragrafen:

- Paragraaf I (inleidende bepalingen), met daarin begripsbepalingen en meetvoorschriften die van belang zijn voor de toepassing en interpretatie van de voorschriften in de overige hoofdstukken;
- Paragraaf II (bestemmingsbepalingen), waarin per bestemming een doeleindenomschrijving, bouwvoorschriften en eventueel vrijstellings/wijzigingsbevoegdheden of bevoegdheden tot het stellen van andere eisen worden gegeven;
- Paragraaf III (algemene bepalingen), waarin algemeen geldende gebruiks-, vrijstellings- en wijzigingsbepalingen en een aantal standaardbepalingen zijn opgenomen. In het kader van de gebruiksbeeping is de vrijstellingsmogelijkheid voor mantelzorg van belang. Daarnaast is in dit hoofdstuk tevens een algemeen geldende regeling opgenomen inzake ondergronds bouwen. Een belangrijke bepaling vormt de regeling met betrekking tot bestaande afmetingen, afstanden en percentages. Hierin worden de bestaande afwijkingen ten opzichte van in de bestemmingsregeling opgenomen eisen in overeenstemming met het plan verklaard;
- Paragraaf IV (overgangs- en slotbepalingen), waarin het overgangsrecht en een aantal gebruikelijke slotbepalingen zijn te vinden, waaronder, procedurevoorschriften en een citeertitel.

4.1.3. Bestemmingsvlak, bouwvlak en bouwperceel

Belangrijke begrippen in het plan zijn de begrippen bestemmingsvlak, bouwvlak en bouwperceel. Hoewel deze begrippen worden omschreven in artikel 1 van de voorschriften is enige toelichting op zijn plaats.

Een bestemmingsvlak is een aaneengesloten vlak op de plankaart, dat één en dezelfde bestemming heeft. De bij een bestemming behorende voorschriften gelden afzonderlijk voor elk bestemmingsvlak met die bestemming. Voor zover daarop uitzonderingen bestaan, wordt dat in de voorschriften uitdrukkelijk aangegeven.

In een aantal bestemmingsvlakken is op de plankaart een bouwvlak aangegeven. Een bouwvlak is een nader begrensde gebied, waar gebouwen (zowel hoofdgebouwen als bijgebouwen) zijn toegestaan. Buiten het bouwvlak mogen in de regel geen gebouwen worden opgericht, doch uitsluitend bouwwerken, geen gebouw zijnde. Slechts in een enkele bestemming wordt daarop een uitzondering gemaakt.

Het bouwperceel is niet op de plankaart aangegeven. In artikel 1 van de voorschriften wordt het omschreven als "een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge deze voorschriften één bouwwerk of meerdere bij elkaar behorende bouwwerken zijn toegestaan". In feite gaat het daarbij om het stuk grond dat bij de beoordeling van een

bouwvergunningaanvraag moet worden aangemerkt als behorende bij het gevraagde bouwwerk. Een bouwperceel is altijd gelegen binnen één bestemmingsvlak, maar hoeft daarmee niet samen te vallen. Met name in de bestemming "wonen" komen meerdere bouwpercelen binnen één bestemmingsvlak voor. Die bouwpercelen vallen in de regel samen met de feitelijke begrenzing van het erf. Waar die feitelijke begrenzing tevens de eigendomsgrens is, valt het bouwperceel samen met het kadastrale perceel.

4.1.4. Bouw- en gebruiksvoorschriften

Bij elke bestemming zijn bouwvoorschriften gegeven. Daarnaast is een aantal algemene voorschriften opgenomen die van belang zijn voor de toegestane bebouwing. Afgezien van de relevante begripsbepalingen en de meetvoorschriften in artikel 1 en 2 gaat het daarbij in het bijzonder om de artikelen 22 en 25.

Artikel 22 (bestaande afmetingen, afstanden en percentages) is een soort vangnetbepaling, die moet voorkomen dat legale bouwwerken, die groter of juist kleiner zijn dan de bouwvoorschriften toestaan, onder het overgangsrecht komen te vallen. Voor deze bouwwerken gelden de werkelijke afmetingen als maximum dan wel minimum. Door dit in een algemeen artikel te regelen is het niet noodzakelijk om in de eigenlijke bouwvoorschriften allerlei uitzonderingen en voorbehouden te maken, hetgeen de leesbaarheid van de voorschriften ten goede komt.

Artikel 28 (anti-dubbeltelbepaling) is een standaardbepaling, die met name beoogt te voorkomen dat door bewuste of onbewuste veranderingen van bouwpercelen en de grenzen van een bouwperceel dubbel gebruik gemaakt kan worden van dezelfde eenmalig bedoelde bouwmogelijkheden.

De gebruiksvoorschriften zijn ondergebracht in artikel 21, dat betrekking heeft op alle bestemmingen. Artikel 21.1 bepaalt, dat het verboden is gronden en daarop voorkomende bouwwerken te gebruiken op een wijze of tot een doel strijdig met de in het plan aan de grond gegeven bestemming. Daarmee wordt bedoeld een gebruik in afwijking van de bij elke bestemming gegeven doeleindenomschrijving. Onder gebruiken wordt overigens mede verstaan "doen gebruiken", "laten gebruiken" en in "gebruik geven" (artikel 1). Dit om de handhaafbaarheid van het algemene gebruiksverbod te waarborgen.

4.1.5. Voorschriften in verband met de bestemmingen

De voorschriften in verband met de bestemmingen kennen alle eenzelfde opbouw met achtereenvolgens, voor zover aanwezig, de volgende bepalingen:

- doeleinden;
- bouwen;

en, voor zover aanwezig:

- vrijstellingen;
- aanlegvergunning;
- wijziging.

De doeleindenomschrijving is de centrale bepaling van elke bestemming. In de doeleindenomschrijving worden limitatief de functies genoemd, die binnen de bestemming zijn toegestaan. De bouwvoorschriften zijn gerelateerd aan de doeleindenomschrijving. Ook het gebruik van grond en bebouwing is gekoppeld aan de doeleindenomschrijving (via de algemene gebruiksbepaling).

De vrijstellingsbevoegdheid is gebaseerd op artikel 15 van de Wet Ruimtelijke Ordening (WRO) en geven het college van burgemeester en wethouders de bevoegdheid om onder voorwaarden vrijstelling te verlenen van een specifiek voorschrift.

De wijzigingsbevoegdheid is gebaseerd op artikel 11 van de Wet Ruimtelijke Ordening (WRO) en geven het college van burgemeester en wethouders de bevoegdheid om onder voorwaarden de bestemming te wijzigen.

4.2. Bestemmingen

Het bestemmingsplan kent een aantal bestemmingen en dubbelbestemmingen. Onderstaand volgt een toelichting per bestemming.

De bestemmingen

In het bestemmingsplan zijn de bestemmingen in alfabetische volgorde geplaatst. Hieronder worden de specifiek aan de gronden in het plan toegekende bestemmingen artikelsgewijs behandeld.

Artikel 3 “Agrarisch - Landschaps- en natuurwaarden (A-LN)”

Deze bestemming heeft betrekking op de agrarische gronden binnen het plangebied. De gronden mogen agrarisch worden gebruikt en zijn daarnaast bestemd voor de instandhouding en ontwikkeling van landschapswaarden, waaronder begrepen aardkundige waarden. Tevens is water toegestaan, onverharde paden en landwegen en extensief recreatief medegebruik. In aanvulling op de beschreven doeleinden is bepaald is dat er per bouwperceel één agrarisch bedrijf is toegestaan. Binnen het bouwvlak is de agrarische bebouwing toegestaan, met maximaal één bedrijfswoning ter plaats van de aanduiding ter zake op de plankaart. De bebouwingsregeling is op de plankaart aangegeven met dien verstande dat voor monumenten de bestaande maatvoering van toepassing is. Bestaande gebouwen buiten het bouwvlak mogen worden gehandhaafd. Daarnaast is er een regeling voor bouwwerken geen gebouw zijnde.

Via een vrijstelling zijn in beperkte omvang nevenactiviteiten toegestaan. De bestemming bevat een aanlegvergunning voor werken en werkzaamheden. De vrijstellingsbepalingen richten zich op de mogelijke vestiging van niet agrarische activiteiten binnen gebouwen (waaronder bed & breakfast) en afhankelijke woonruimte in het kader van mantelzorg (mantelzorg in de algemene gebruiksbeplanning / zie uitleg hierover in de toelichting op de bestemming 'wonen').

Via een wijzigingsbevoegdheid bestaat de mogelijkheid de bestemming, voor zover gesitueerd binnen het bouwvlak te wijzigen ten behoeve van de woonfunctie.

Voorts ligt er een dubbelbestemming ter bescherming van de archeologische waarden in het gebied met een nadere aanduiding 'archeologisch gebied (hoge waarde)', waar een hogere beschermingsmaatstaf van toepassing is.

Artikel 4 "Bedrijf (B)"

In deze bestemming zijn de verspreid in het plangebied voorkomende bedrijven bestemd. Het betreft een biljartandel aan de Dorpsstraat, een kledingsorteerbedrijf, een machinehandel en een taxibedrijf aan de Molenweg, een kwekerij aan de Wijksestraat en een dierenpension aan de Stompdijk. Voor de gebouwen is op de plankaart een bouwvlak aangegeven met de hierbij behorende maatvoering. De aanwezige bedrijfswoningen zijn positief bestemd en in hun toegestane omvang vastgelegd. De bestemming kent tevens een regeling voor bouwwerken geen gebouw zijnde.

Via een vrijstelling is het mogelijk om binnen de bestemming een andere bedrijfsactiviteit te vestigen voor zover passend binnen de woonomgeving.

De overige hier niet genoemde bedrijven in het plangebied zijn onderdeel van andere bestemmingen.

Artikel 5 "Bedrijventerrein (BT)"

De bestemming bedrijventerrein bevat de bedrijfsgronden die behoren tot het bedrijventerrein Breekwagen.

Toegestaan zijn bedrijven tot en met milieucategorie 3 zoals opgenomen in de staat van bedrijfsactiviteiten lijst 1 en 2 (bijlage). Op de plankaart is een gebied aangegeven waarbinnen maximaal tot categorie 2 bedrijven zijn toegestaan.

De zonering die is opgenomen is geënt op de uitgave 'Bedrijven en milieuzonering (2007)' van de VNG. Aan de hand van een 'Staat van bedrijfsactiviteiten' (ook gebaseerd op de publicatie VNG) wordt een lijst van bedrijven gegeven die toelaatbaar zijn. In deze lijst zijn de verschillende bedrijfsactiviteiten ingedeeld in een aantal milieucategorieën. Iedere milieucategorie kent een richtafstand die aangehouden moet worden tot woonbebouwing. Maximaal is

bedrijfs categorie 3 toegestaan, alsmede de specifiek op de plankaart aangeduide bedrijfstypen (waaronder lpg tankstation en autohandel). Het staalconstructiebedrijf van Moors betreft een categorie 4 inrichting en is als zodanig bestemd.

Expliciet zijn uitgesloten zelfstandige kantoren en bedrijven welke vallen onder artikel 2.4. van Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer (lawaaimakers / gezoneerde bedrijven) alsmede risicovolle inrichtingen en windturbines.

Bedrijfswoningen zijn toegestaan waar dit is aangeduid op de plankaart. Voor bedrijfswoningen met de hierbij behorende bijgebouwen geldt een specifieke bebouwingsregeling. Voor de bedrijfsgebouwen op het terrein zijn de maatvoering en het bebouwingspercentage op de kaart aangegeven. De hoogte van bouwwerken geen gebouw zijnde zijn geregeld in de planvoorschriften.

Vrijstelling

De bestemming kent een aantal vrijstellingsmogelijkheden, waaronder de mogelijkheid om bedrijven toe te staan die niet voorkomen in de staat van bedrijfsactiviteiten. Hierbij is bepaald dat aard en omvang van de milieuhinder die het bedrijf veroorzaakt, gelijk gesteld kan worden aan een bedrijf behorende tot milieucategorie 1 t/m 3 van de "staat van bedrijfsactiviteiten lijst 1 en 2". Voorts mag de vrijstelling niet leiden tot een onevenredige inbreuk op het woon- en leefklimaat in de omgeving.

Risicovolle inrichtingen zijn alleen toegestaan via een vrijstelling als kan worden aangetoond dat voldaan kan worden aan de wettelijke normen met betrekking tot de externe veiligheid. Risicovolle bedrijven (inrichtingen) zijn inrichtingen zoals bedoeld in artikel 2, lid 1 van het Besluit externe veiligheid inrichtingen. De 10⁻⁶ contour, die het gebied aangeeft waarbinnen de kans dat iemand die altijd op die plek aanwezig is getroffen zou worden door een dodelijk ongeval eens in de miljoen jaar, mag de perceelgrens van het betreffende bedrijf niet overschrijden. Bij de afweging met betrekking tot de toelaatbaarheid van risicovolle inrichtingen dient een advies te worden ingewonnen bij een terzake deskundige (bijv. de regionale brandweer).

Daarnaast is een vrijstelling mogelijk voor de vestiging van een aantal perifere detailhandelfuncties. Bedrijven waarvan redelijkerwijs mag worden aangenomen dat deze gezien de omvang en de aard van de goederen, zoals auto's en boten, elders niet inpasbaar zijn. Voorts kan vrijstelling worden verleend voor het toestaan van een kleinere afstand tot de zijdelingse perceelsgrens (advies inwinnen bij de brandweer), het toestaan van hogere erfafscheidingen en het oprichten van reclamezuilen.

Artikel 6 “Detailhandel (DH)”

Deze bestemming voorziet in een regeling voor de verspreid door het plangebied voorkomende detailhandelsbedrijven.

Op de plankaart zijn bouwvlakken opgenomen met de daarbij behorende maatvoering. Ter plaatse van de aanduiding ter zake op de kaart is een bedrijfswoning toegestaan. Analoog aan de regeling hiervoor in de woonbestemming is binnen de woning een aan huis verbonden beroep toegestaan en via een vrijstelling een aan huis verbonden bedrijf.

Artikel 7 “Groen (G)”

De in het plangebied aanwezige groengebieden die door de gemeente zijn aangemerkt als structureel groen zijn bestemd tot "Groen (G)".

Tot het structureel groen behoren de grotere aaneengesloten groenvoorzieningen die bepalend zijn voor de groenstructuur van het plangebied als geheel, waaronder markante bomenlanen en overig groen langs belangrijke wegen in het plangebied.

De gronden binnen de bestemming zijn, naast plantsoenen, groenstroken en overige aanplanten, eveneens bestemd voor water, paden e.d, speelvoorzieningen, hondenuitlaatplaatsen, geluidwering en beeldende kunst, alsmede voor waterhuishoudkundige voorzieningen (hemelwaterbergings- en infiltratievoorzieningen bijv. in de vorm van wadi's, bergbezinkbasins) en tuinen.

Kleine speelvoorzieningen zijn rechtstreeks toegestaan; de wat grotere voorzieningen en de hondenuitlaatplaatsen zijn specifiek bestemd via een aanduiding op de plankaart.

Daarnaast worden eisen gesteld aan de maatvoering van bouwwerken, geen gebouw zijnde.

Via een vrijstelling is het mogelijk om binnen de bestemming op andere locaties grotere speelvoorzieningen en hondenuitlaatplaatsen toe te staan.

Artikel 8 “Horeca (H)”

De twee horecabedrijven aan de Dorpsstraat zijn ondergebracht binnen deze bestemming. Voor de horecavoorzieningen wordt een onderscheid gemaakt in categorieën, waarbij met name de uitstraling naar de omgeving van belang is. De horecabedrijven zijn ingedeeld in de categorieën waar ze nu toe behoren.

- h2 (horecabedrijven in de categorie 1 en 2);
- h3 (horecabedrijven in de categorie 1 t/m 3);
- h4 (horecabedrijven in de categorie 1 t/m 4)

In het plangebied komen alleen de categorie 2 en 3 voor. De aanduidingen (h2) en (h3) zijn op de plankaart aangegeven. De categorieën worden nader verklaard in artikel 1 onder de definitie “horecabedrijf”. Uitgangspunt hierbij is de mate van impact van deze bedrijven op hun omgeving.

Waar een bovenwoning aanwezig is, is deze positief bestemd. Op de plankaart zijn bouwvlakken opgenomen met de daarbij behorende maatvoering. De bestemming kent tevens een regeling voor bouwwerken geen gebouw zijnde.

Artikel 9 “Kantoor (K)”

Binnen het plangebied bevinden zich enkele kantoren met deze specifieke bestemming. Ook hier is een bouwvlak opgenomen en staat de maatvoering op de kaart vermeld. Naast kantoor zijn binnen deze bestemming de functies zakelijke en maatschappelijke dienstverlening, alsmede maatschappelijke doeleinden toegestaan. De woonfunctie is hier niet aanwezig.

Artikel 10 “Maatschappelijk (M)”

De bestemming ‘maatschappelijk’ regelt de functies die zich richten op voorzieningen op medisch, sociaal-cultureel, educatief of religieus gebied dan wel op het gebied van sport en recreatie of openbaar bestuur. Binnen deze bestemming zijn o.a. het kulturhus, het oude dorps huis, de kerken en het buitencentrum Bergharen geregeld. De begraafplaatsen zijn binnen deze bestemming apart aangeduid. Naast maatschappelijk doeleinden is maatschappelijke dienstverlening toegestaan. Dit laatste mede in verband met het functioneren van het kulturhus. Een bedrijfswoning behorende bij ter plaatse gevestigde functies, is toegestaan daar waar op de plankaart een aanduiding "(bw)" is aangegeven. Ter plaatse van de aanduiding “gemeentelijk monument” en “rijksmonument” zijn de gronden tevens bestemd voor de instandhouding van de hier aanwezige monumentale waarden. Ook binnen deze bestemming mag gebouwd worden binnen het bouwvlak. De goot- en de (nok)hoogte zijn op de plankaart aangegeven. Het bebouwingspercentage bedraagt 100, tenzij op de plankaart een ander percentage is aangegeven. Voor de op de plankaart aangeduide monumenten is de bestaande maatvoering van toepassing. Voor bouwwerken geen gebouwen zijnde geldt een specifieke maatvoering. Via een vrijstelling kunnen, indien de noodzaak hiertoe aanwezig is, kleine bijgebouwen voor bijv. een fietsenstalling buiten het bouwvlak worden gerealiseerd.

Artikel 11 “Recreatie - Visvijvers (R-VI)”

De ten noorden van de Dorpsstraat gelegen visvijvers zijn binnen deze bestemming geregeld. Voor gebouwen binnen de bestemming zijn bouwvlakken opgenomen met hierin vermeld de toegestane maatvoering. Voor bouwwerken geen gebouwen zijnde geldt een specifieke maatvoering.

Artikel 12 “Verkeer - Autoboxen (V-A)”

Autoboxen, die specifiek als zodanig zijn gebouwd en daarom niet zijn aan te merken als "normale" bijgebouwen, zijn bestemd tot "Verkeer - Autoboxen (V-A)". Vanwege het openbare karakter van de ontsluitende terreinen is voor deze functie aansluiting gezocht bij de bestemming “Verkeer - Verkeer en verblijf (V-V)”.

Omdat een mogelijk bouwvlak samenvalt met de bestemmingsbegrenzing is hier geen bouwvlak opgenomen. Binnen de bestemming mag worden gebouwd binnen de aangegeven maatvoering.

Artikel 13 “Verkeer - Verkeer en verblijf (V-V)”

Binnen deze bestemming zijn de verblijfsgebieden, waarbinnen zich tevens de verkeersafwikkeling binnen het plangebied plaatsvindt, geregeld. Naast wegen, voet- en fietspaden vallen hieronder eveneens parkeervoorzieningen, geluidwerende voorzieningen, speelvoorzieningen, plantsoenen, groenstroken en overige aanplanten alsmede tuinen, water(lopen) en beeldende kunstwerken, nutsvoorzieningen, alsmede voor waterhuishoudkundige voorzieningen (hemelwaterbergings- en infiltratievoorzieningen bijv. in de vorm van wadi's, bergbezinkbasins).

De binnen deze bestemming met “groen” aangeduide gebieden zijn bestemd voor groen (met bijbehorende voorzieningen). Via een vrijstelling kan onder voorwaarden de verkeers- en parkeerfunctie worden toegestaan. Kleine speelvoorzieningen zijn rechtstreeks toegestaan.

Bouwen is uitsluitend toegestaan ten dienste van de bestemming (nutsvoorzieningen,abri's e.d. en bouwwerken geen gebouwen zijnde).

Via een vrijstelling is het mogelijk om binnen de bestemming op andere locaties (grotere) speelvoorzieningen toe te staan.

Artikel 14 “Water (WA)”

Deze bestemming regelt de -watergangen in het plangebied waaronder de A-watergangen. Uitsluitend mogen worden gebouwd, bouwwerken, geen gebouwen zijnde ten dienste van deze bestemming.

Artikel 15 “Wonen (W)”

Woningtypen

De in het plangebied voorkomende woningen vallen onder deze bestemming. Omdat in het plangebied diverse typen woningen voorkomen, is binnen de bestemming een nader onderscheid in de volgende woningtypen gemaakt.

- HV en LV vrijstaande woningen.

De V staat hierbij voor 'Vrijstaand', en de H voor 'Hoog', waarbij het kenmerk in bouwtechnische zin doorgaans overeenkomt met twee

lagen met een kap. De L staat voor 'Laag'. In de voorschriften zijn bouwbepalingen opgenomen voor de situering van het hoofdgebouw op het perceel. Aan de H en L zijn bouwbepalingen gekoppeld, daarover hierna meer;

- HO en LO vrijstaande en dubbele woningen.
Vrijstaande en dubbele woningen geven in samenhang nog altijd een open bebouwing te zien. De letter O staat daarom voor 'Open bebouwing'. In de voorschriften zijn bouwbepalingen opgenomen voor de situering van het hoofdgebouw op het perceel. De letters H en L zijn hiervoor al beschreven.;
- HG en LG minimaal drie aaneengebouwde woningen.
Het aaneen bouwen van meerdere woningen leidt tot een gesloten straatbeeld. De G staat voor 'Gesloten'. In de voorschriften zijn bouwbepalingen opgenomen voor de situering van het hoofdgebouw op het perceel. De letters H en L zijn hiervoor al beschreven.;
- HM meervoudige woningen.
Meervoudige woningen zijn feitelijk ook gestapelde woningen, maar de uiterlijke verschijningsvorm komt overeen met 'gewone' woningen. Vandaar een eigen categorie. De M staat hierbij voor 'meervoudig';

In de planvoorschriften zijn de aan de diverse woningcategorieën de volgende maximale goot- en nokhoogten gekoppeld.

Categorie	Goothoogte maximaal	(nok)Hoogte maximaal
HV, HO, HG, HM	6 m	9m
LV, LO, LG,	3,5 m	8 m

Ter plaatse van de aanduidingen "rijksmonument" en "gemeentelijk monument" zijn de bestaande de goothoogte en de (nok)hoogte van toepassing.

Daarnaast zijn in de voorschriften de maximale breedtes van de voorgevel voor de onderscheiden woningcategorieën vastgelegd. Dit om te voorkomen dat op zeer grote percelen onbeperkte uitbreidingen van hoofdgebouwen kunnen plaatsvinden.

De woningtypen zijn op de plankaart aangegeven. Indien in een bestemmingsvlak meerdere woningtypen voorkomen, wordt het bestemmingsvlak door middel van een scheidingslijn opgedeeld (bestemmingsvlakdeel).

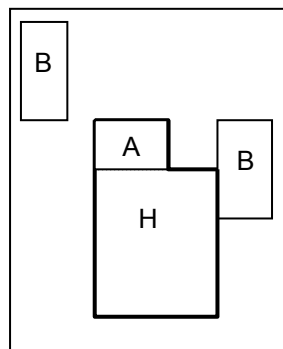
Het aantal woningen dat is toegestaan is beperkt tot het aantal dat reeds bestond op het tijdstip van terinzagelegging van het ontwerpplan. Daarmee is toevoeging van extra woningen uitgesloten, behoudens waar dit uitdrukkelijk is toegestaan.

Hoofdgebouw, aan- en/of uitbouw, bijgebouw

Aan elke woning mogen aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen worden gebouwd. Ook vrijstaande bijgebouwen zijn toegestaan. De bouwvoorschriften van de bestemming "Wonen W" bieden hiervoor een vrij gedetailleerde regeling, die moet voorkomen dat stedenbouwkundig ongewenste situaties ontstaan. De aan- en bijgebouwenregeling is afgestemd op de gewijzigde Woningwet en het Besluit bouwvergunningvrije en licht-bouwvergunningplichtige bouwwerken. Ook heeft een afstemming plaatsgevonden met het vastgestelde gemeentelijke beleid voor vrijstellingen ingevolge artikel 19 lid 3 WRO. Afstemming met de nieuwe Woningwet en het artikel 19 beleid is wenselijk om in de praktijk toepassings- en interpretatieproblemen te voorkomen.

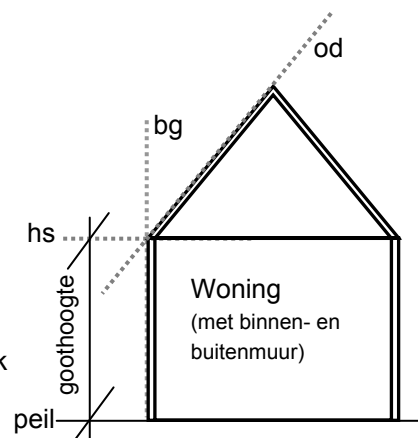
Allereerst wordt binnen de bestemming "Wonen W" een onderscheid gemaakt tussen hoofdgebouwen, aan- en/of uitbouwen en bijgebouwen. Deze drie begrippen worden in artikel 1 van de voorschriften omschreven. Het hoofdgebouw is het gebouw dat op een bouwperceel door zijn constructie en/of afmetingen, dan wel gelet op de bestemming, als belangrijkste bouwwerk is aan te merken. Het gaat met andere woorden om de hoofdmassa van de woning. Een aan- of uitbouw behoort niet tot het hoofdgebouw en wordt omschreven als: "een aan een woning aangebouwd gebouw, dat een voor bewoning bestemde uitbreiding van de woning vormt". Aan- en uitbouwen maken derhalve functioneel wel onderdeel uit van de woning, maar zijn bouwkundig als een uitbreiding daarvan te onderscheiden. Onder bijgebouwen ten slotte worden begrepen vrijstaande of aangebouwde gebouwen, die niet voor bewoning zijn bestemd, maar die wel een functionele eenheid met de woning vormen. Bedoeld worden vrijstaande of aangebouwde garages, berguimtes e.d.

In de hierna volgende figuur wordt een en ander schematisch weergegeven.

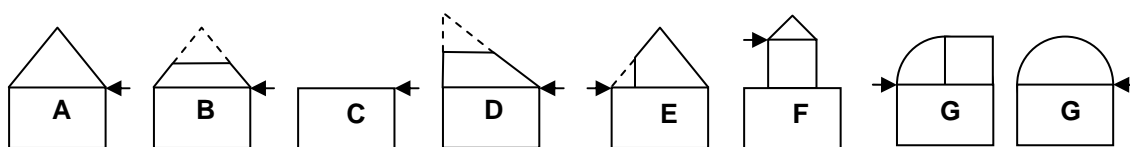
H = hoofdgebouw
 A = aan-/uitbouw
 B = bijgebouw
 H + A = woning

hs = horizontale snijlijn
 od = oplopend dakvlak
 bg = buitenwerks gevelvlak

Schematische weergave woning met hoofdgebouw, aan- en uitbouwen en bijgebouwen en bepaling gothoogte

In deze figuur is ook schematisch aangegeven hoe de gothoogte dient te worden bepaald. De snijlijn (druiplijn) van het dakvlak en de kap zijn hierbij bepalend. In de wijze van meten is de druiplijn bij de verschillende daktoepassingen in beeld gebracht.

- ← = druiplijn
 ----- = denkbeeldige doorlopende daklijn
- A. zadeldak / tentdak
 - B. gecombineerd dak
 - C. platdak
 - D. variabel gecombineerd dak / lessenaarsdak
 - E. dak met terras / loggia
 - F. platdak met dakopbouw
 - G. gebogen dak

De nadere bepaling van de druiplijn zoals opgenomen in artikel 2 van de voorschriften

Een regeling voor ondergeschikte aanbouwen aan de voorgevel (erkers e.d.) maakt het mogelijk deze te realiseren buiten het bouwvlak, behoudens bij monumenten.

Daarnaast is er op één plek een locatie voor bijgebouwen aangegeven waar geen bouwvlak aanwezig is.

Bouwvoorschriften

De bestemming bevat bouwvoorschriften voor hoofdgebouwen, aan- en/of uitbouwen en bijgebouwen. Van belang is echter om tevens te wijzen op artikel 22, waaruit volgt dat wanneer bestaande afmetingen afwijken van datgene, wat is toegestaan in artikel 15, die bestaande afmetingen als maximum dan wel minimum gelden.

Voor hoofdgebouwen geldt dat deze in alle gevallen alleen binnen het bouwvlak zijn toegestaan en dat de voorgevel in de voorgevelrooilijn moet worden gesitueerd en zelfs voor een deel hierin moet worden gebouwd. Voor de in het plan onderscheiden woningcategorieën is de maximale breedte van de voorgevel bepaald.

Daarnaast is voor hoofdgebouwen de horizontale diepte (afstand tussen voor- en achtergevel) gemeten vanaf de voorgevelrooilijn gefixeerd op de achtergevelrooilijn. De achtergevelrooilijn betreft in dit geval de denkbeeldige lijn of het verlengde daarvan in de achtergevel van het oorspronkelijke hoofdgebouw. Als het oorspronkelijke hoofdgebouw kan worden aangemerkt het hoofdgebouw zoals dit in eerste instantie is gebouwd. Aan de hand van de destijds verleende bouwvergunning kan dat veelal worden bepaald.

Bij het meten op de kaart dient uit te worden gegaan van het hart van de begrenzing van het bouwvlak c.q. voorgevelrooilijn (zie ook wijze van meten, artikel 2 van de voorschriften).

Tevens is de dakhelling alsmede een afstand tot de zijdelingse grenzen van het bouwperceel vastgelegd. De goot- en de (nok)hoogten zijn eerder besproken. Met de maatvoerings- en de situeringseisen zijn de locatie en afmetingen van hoofdgebouwen gefixeerd.

Aan- en uitbouwen zijn zowel voor de voorgevelrooilijn (en dus buiten het bouwvlak, behoudens bij monumenten) als achter de voorgevelrooilijn toegestaan. Vóór de voorgevelrooilijn gaat het echter uitsluitend om kleine aan- en uitbouwen in de vorm van erkers of daarmee gelijk te stellen uitbouwen, alsmede een gebouwtje ten behoeve van de stalling van een scootmobiel voor minder validen. De vrij gedetailleerde bouwvoorschriften voor aan- en uitbouwen en bijgebouwen zijn zoveel mogelijk afgestemd op het Besluit bouwvergunningvrije en licht-bouwvergunningplichtige bouwwerken en op het gemeentelijke artikel 19 lid 3 WRO beleid.

Daarnaast is er een carport-regeling opgenomen en een regeling voor andere bouwwerken geen gebouwen zijnde, met nader in de voorschriften omschreven maatvoeringseisen.

Aan huis verbonden beroepen en bedrijfsactiviteiten en kantoren/praktijkruimten

Aan huis verbonden beroepen en aan huis verbonden bedrijfsactiviteiten zijn in de voorschriften toegestaan overeenkomstig het beschreven beleid. Aan huis verbonden beroepen zijn bij recht toegestaan in de doeleindenomschrijving; aan huis verbonden bedrijfsactiviteiten alleen met vrijstelling, vanwege de voor deze bedrijven doorgaans noodzakelijke milieutoets en de publieksaantrekkende werking. Voor percelen waar kantoor en/of praktijkruimten zijn toegestaan die het aan huis verbonden karakter overschrijden is een specifieke aanduiding (Kp)

op de kaart opgenomen, met een koppeling naar een regeling in de voorschriften.

Vrijstellingen

Naast de hiervoor genoemde vrijstelling voor de vestiging van een aan huis verbonden bedrijf bevat de bestemming nog de volgende vrijstellingen ten behoeve van:

- het uitbreiden van het hoofdgebouw;
- het toestaan van een andere dakhelling;
- het toestaan van aan- uit en/of bijgebouwen buiten het bouwvlak op het zijerf;
- het vergroten van de goot- en/of de (nok)hoogte van de hoofdgebouwen in de aangegeven categorieën;
- toestaan van een grotere oppervlakte aan aan- en uitbouwen en aangebouwde en vrijstaande bijgebouwen uit een oogpunt van mantelzorg.

Aan de genoemde vrijstelling zijn voorwaarden gekoppeld.

Wijziging

Via een planwijziging is het mogelijk om woningen in een andere categorie toe te staan.

De wijziging kan bijvoorbeeld worden toegepast indien een woning door een (stedenbouwkundig) aanvaardbare wijziging in een bouwplan niet langer zou passen binnen de aangeduide categorie.

De verandering mag niet leiden tot een aantasting van het bebouwde karakter in de directe omgeving en mogen geen bezwaren bestaan vanuit een verantwoorde stedenbouwkundige inrichting en vormgeving.

Daarnaast mag geen toename plaats vinden van het aantal woningen op het bouwperceel en mag er geen onevenredige aantasting plaatsvinden van de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden en mogen de belangen van derden niet onevenredig worden geschaad en mag het woon- en leefklimaat niet onevenredig worden aangetast.

Mantelzorg

De bestemming wonen biedt in combinatie met de algemene gebruiksbepaling (paragraaf 'Algemene bepalingen') mogelijkheden voor mantelzorg. Het gemeentebestuur vindt het belangrijk om de mogelijkheid te geven om bijvoorbeeld voor een bejaarde ouder of een gehandicapt kind te zorgen door middel van een directe zorgrelatie vanuit de woning.

De bestemming geeft een vrijstellingsmogelijkheid aan het college voor het toestaan van een afhankelijke woonruimte, in een (gedeelte van een) aan- of bijgebouw ten behoeve van de huisvesting uit een oogpunt van mantelzorg. Onder mantelzorg wordt verstaan het bieden van zorg aan een ieder die hulpbehoevend is op het fysieke, psychische en/ of sociale vlak, op vrijwillige basis en buiten organisatorisch verband. De maximale oppervlakte van een afhankelijke woonruimte bedraagt 75m².

De algemene gebruiksbe­paling regelt wanneer van de in de bestemming wonen genoemde vrij­stelling gebruik kan worden gemaakt.

Als voorwaarden worden gesteld dat een dergelijke bewoning noodzakelijk is vanuit een oogpunt van mantel­zorg en geen onevenredige aantasting plaatsvindt van de in het geding zijnde belangen, waaronder die van omwonenden en bedrijven.

Noodzaak wordt geacht aanwezig te zijn als het bejaarde ouders betreft (> 70 jaar) of wanneer een medische verklaring van de huisarts van de zorgbehoevende wordt overgelegd waaruit een zorgbehoefte blijkt.

Zoveel mogelijk moet voor het realiseren van een afhankelijke woonruimte gebruik worden gemaakt van bestaande bebouwing op het perceel. De vrij­stelling kan zich richten op puur het gebruik van bestaande ruimten (algemene gebruiksbe­paling) maar kan ook worden gecombineerd met het bouwen voor mantel­zorg, boven de op grond van de bestemmingsplan­regeling toegestane oppervlakte aan aan- en uit­bouwen en al dan niet aangebouwde bijgebouwen (vrij­stelling in de bestemming wonen).

De oppervlakte aan vrijstaande bijgebouwen kan worden overschreden met 25 m². Aan- en uit­bouwen en aangebouwde bijgebouwen mogen worden vergroot naar maximaal 75 m².

Voor zover het bestemmingsplan al voorziet in de bovengenoemde oppervlakte (reeds bestaand of al mogelijk op grond van de bestemmingsplan­regeling) dient van deze mogelijkheid gebruik te worden gemaakt en is enkel een vrij­stelling van het gebruik noodzakelijk (gebruiksbe­paling).

Vrij­stelling wordt alleen verleend als een overeenkomst wordt gesloten met de gemeente, waarin wordt bevestigd dat binnen 1 maand nadat de reden voor de ver­lening van de vrij­stelling niet meer aanwezig is hiervan schriftelijk mededeling wordt gedaan aan het gemeentebestuur; tevens dat dan binnen 3 maanden de afhankelijke woning voor bewoning ongeschikt wordt gemaakt na intrekking van de vrij­stelling op basis van de hierop betrekking hebbende bepaling uit de algemene gebruiksbe­paling.

Artikel 16 “Woongebied – Uit te werken (WG-U)”

Deze bestemming bevat een regeling voor de agrarische gronden bij de percelen Wijksestraat 15/17. De bestemming voorziet in de realisatie van maximaal 40 woningen. In het voorschrift zijn uitgangspunten voor de uitwerking opgenomen. Bebouwing van de gronden is niet mogelijk alvorens er een uitwerkingsplan van kracht is (bouwverbod).

Een mogelijke indicatie voor de uitwerking is in de hierna opgenomen afbeelding schematisch weergegeven, waarbij de hoofdontsluiting zou kunnen worden gevormd door de verbinding Korenstraat-Sikkelstraat. Daarnaast is een verkeersverbinding mogelijk met de Ploegstraat die overigens ook kan bestaan uit een insteek ten behoeve van de ontsluiting

- de AMK terreinen met een zone van 50 m rondom;
- de vindplaatsen met een zone van 50 m rondom;
- de in deze toelichting specifiek beschreven gebieden op grond waarvan hieraan een hoge (verwachtings)waarde is toegekend.

De archeologische gebieden met de hoge waarden zijn binnen de dubbelbestemming specifiek aangeduid.

Binnen de bestemming mag tot 60 m² zonder vrijstelling worden gebouwd; voor de gebieden aangeduid 'archeologisch gebied (hoge waarde)' mag 30 m² zonder vrijstelling worden gebouwd. Daarboven mag uitsluitend worden gebouwd ten dienste van de dubbelbestemming tenzij voldaan wordt aan een aantal specifieke voorwaarden waaronder het verrichten van archeologisch onderzoek.

Vrijstelling kan worden verleend om toch te bouwen indien op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond, dat de archeologische waarden door de bouwactiviteiten niet onevenredig worden of kunnen worden geschaad. Aan een vrijstelling kunnen in ieder geval een aantal voorschriften worden verbonden.

Voor het verrichten van werken en/ of werkzaamheden geldt een aanlegvergunningplicht bij een oppervlakte groter dan 30m² c.q. 60 m². Onder nader, in de voorschriften omschreven voorwaarden is geen aanlegvergunning benodigd. Uitgangspunt is dat geen onevenredige afbreuk wordt of kan worden gedaan aan de archeologische waarden.

Voorts zijn burgemeester en wethouders bevoegd nadere eisen te stellen ten aanzien van de situering van bouwwerken, de inrichting en het gebruik van gronden, indien uit onderzoek is gebleken dat ter plaatse behoudens- en beschermenswaardige archeologische monumenten of resten aanwezig zijn.

De nadere eisen zijn erop gericht dat de archeologische waarden zoveel mogelijk in de grond worden behouden.

Via een wijzigingsbevoegdheid ex artikel 11 WRO is het mogelijk om op grond van nieuwe waarnemingen of aanvullende gegevens de omgeving in archeologisch opzicht op te waarderen of af te waarderen. Opwaardering geldt voor nieuw vastgestelde waarden.

Artikel 18 “Molenbeschermingszone (dubbelbestemming)”

De op de plankaart voor ‘Molenbeschermingszone’ aangewezen gronden zijn primair bestemd voor de instandhouding van de belangen van de bestaande, buiten het plangebied gelegen, molen als werktuig en beeldbepalend element.

Binnen een afstand van honderd meter rondom de buiten het plangebied gelegen molen mogen geen nieuwe obstakels worden gesitueerd, die een grotere hoogte hebben dan de bestaande molenbelt.

De beoordeling van de toelaatbare hoogte van de overige nieuw op te richten of te wijzigen obstakels in verhouding met de afstand tot de windmolen vindt plaats op grond van de uitkomst van de toepassing van een in de planvoorschriften opgenomen rekenformule.

Artikel 19 “Waardevolle bomen (dubbelbestemming)”

Binnen het plangebied bevindt zich een aantal waardevolle bomen die een planologische bescherming behoeven.

In de bestemming is een aanlegvergunningstelsel opgenomen waarin wordt geregeld welke werken en werkzaamheden mogen worden uitgevoerd.

Artikel 20 “Waterstaatsdoeleinden (dubbelbestemming)”

Ten behoeve van het mogelijk onderhoud van de A-watergang gelegen in het plangebied, zijn de gronden met een breedte van 4 m ter weerszijden hiervan is primair bestemd voor waterstaatsdoeleinden.

Uitsluitend zijn toegestaan gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde die ten dienste staan van de bestemming. Via vrijstelling kunnen bouwwerken worden opgericht ten behoeve van de op deze gronden liggende andere bestemming(en) mits het belang van de watergangen en/of retentievoorzieningen in voldoende mate is gewaarborgd.

Hieromtrent wordt de beheerder van de watergang en/of retentievoorziening gehoord.

Antenne-installaties

In paragraaf 2.4 is het gemeentelijk beleid ten aanzien van antenne-opstelpunten en –masten beschreven. Dit beleid is in de voorschriften vertaald naar een algemene vrijstellingsbevoegdheid in artikel 23 sub d (voor antenne-opstelpunten) en een wijzigingsbevoegdheid in artikel 24 (voor antennemasten). De voorwaarden voor vrijstelling respectievelijk wijziging zijn ontleend aan het beschreven beleid, dat is goedgekeurd door G.S.

5. PROCEDURE

5.1. Inspraak

In het kader van de gemeentelijke inspraakverordening heeft het voorontwerpbestemmingsplan met ingang van 22 september 2005 gedurende zes weken ter inzage gelegen en is op 10 oktober 2005 een inspraakbijeenkomst gehouden.

Inspraakverslag

Verslag van de inspraakbijeenkomst d.d. 10 oktober 2005 in het kader van de procedure voor de voorontwerpbestemmingsplannen Alverna, Balgoij, Bergharen, Hernen en Niftrik

Aanwezig: wethouder Piet de Bruijn en Jeroen Wagenaar, beleidsadviseur RO, namens de gemeente; de heren P. Cornelissen, Molenweg 5 Bergharen, de heer J. van Heumen, Zandweg 9 Wijchen, de heer E. Theunissen namens R. Willemsen en E.v.d. Berg Balgoij

Na een woord van welkom van de wethouder worden de aanwezigen in de gelegenheid gesteld hun reactie kenbaar te maken.

De heer Cornelissen wil graag dat de achterlijn van het bouwvlak op zijn perceel rechtgetrokken wordt zodat daar de ruimte ontstaat om daar een nachthok voor zijn dieren te bouwen.

Dit zal bekeken worden. Het lijkt op zich geen probleem.

De heer Van Heumen heeft 3 opmerkingen.

De kadastrale ondergrond is niet juist omdat een strook grond naast Dorpsstraat 28 verkocht is. Hierop wordt geantwoord dat bij het maken van de kaart de op dat moment meest recente kadastrale gegevens zijn toegevoegd.

Op de grond naast Dorpsstraat 28 ligt in het huidige bestemmingsplan een woonbestemming. Deze wil hij daar weer op hebben in het nieuwe plan.

Gesteld wordt dat dit perceel binnen de milieucirkel van het agrarisch bedrijf Dorpsstraat 21 is gelegen en er dus geen bouwmogelijkheid is. Hierop zegt de heer Van Heumen dat de woonbestemming er al op lag voor de milieucirkel erop kwam.

Toegezegd wordt dat als de milieucirkel weg is in principe planologische medewerking zal worden verleend aan de realisering van woonbebouwing.

Ten slotte stelt de heer Van Heumen dat het perceel Dorpsstraat 17 geen agrarisch bedrijf meer is en op het met de heer Van Stippent van Dorpsstraat 13 gedeelde perceel een bouwblok is gelegd.

Geantwoord wordt dat dit geen bouwblok is maar geeft aan waar bebouwing mag staan. Het aantal woningen mag niet vermeerderd worden.

De heer Theunissen zegt dat de algemene 10%-vrijstellingsregeling niet van toepassing is op aan- en bijgebouwen. Dit is met een stickertje aangegeven. De regeling geldt wel overal elders en ook in voorbeeldplannen. De vrijstellingsmogelijkheid voor het college moet voor alle bebouwing gelden.

Hierop wordt gezegd dat de regeling in Wijchen-Oost eerst was opgenomen. Maar het is steeds beleid van de gemeente geweest om bij aan- en bijgebouwen geen medewerking te verlenen o.g.v. stedenbouwkundige argumenten. Het werd daarom duidelijker geacht om deze mogelijkheid te schrappen.

Hierna bedankt de wethouder de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de bijeenkomst.

Schriftelijke inspraakreacties

Gedurende de inspraaktermijn is een aantal schriftelijke reactie ingediend, waarop aansluitend nader wordt ingegaan.

Fam. Tax, Veldsestraat 7 6617 AA Bergharen

De familie Tax wil graag een stukje van haar perceel aan de wegzijde bij het bouwvlak getrokken zien om daar in de toekomst nog iets te kunnen bouwen.

Het stukje grond waar het om gaat is gelegen aan de voorzijde van de woning. Een stuk grond voor de voorgevel bij het bouwvlak trekken achten wij niet wenselijk. Aan dit verzoek zal daarom niet worden meegewerkt.

MCB, Breekwagen 6 6617 ZG Bergharen

De heer Moors verzoekt om een als groen aangegeven stuk grond, bij hem in eigendom, de bestemming bedrijventerrein te geven zoals in het vigerende plan.

Hiertegen bestaat geen bezwaar. Aan dit verzoek zal worden tegemoet gekomen.

De heer P. Cornelissen, Molenweg 5 6617 BB Bergharen

De heer Cornelissen vraagt om het bouwvlak op zijn perceel aan de achterzijde niet af te schuinen. Als de grens van het bouwvlak recht wordt getrokken kan hij een nachtverblijf van 3x2x2.10 m realiseren voor de dieren die hij op zijn grond heeft lopen.

Hiertegen bestaat geen bezwaar. Aan dit verzoek zal tegemoet worden gekomen.

5.2. Overleg

Het plan is, in het kader van het overleg ex artikel 10 Bro, ter beoordeling toegezonden aan de VROM-inspectie Oost, het Waterschap Rivierenland, en de brandweer Wijchen.

VROM-inspectie Oost

De brief van 1 juli 2005 van de VROM-inspectie dient, naar aanleiding van de decentrale sturingsfilosofie van de Nota Ruimte, te worden aangemerkt als één rijksreactie. Geen van de rijksdiensten, zoals vertegenwoordigd in de Provinciale Commissie Fysieke Leefomgeving, heeft opmerkingen ten aanzien het voorontwerpbestemmingsplan. Het voorontwerpbestemmingsplan kan aangemerkt worden als categorie van gevallen zoals bedoeld in artikel 19 lid 2 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening.

Waterschap Rivierenland

In haar brief van 9 augustus 2005 geeft het waterschap een reactie op het plan die tevens is aan te merken als wateradvies binnen de watertoetsprocedure.

Het plan is conform de eisen en wensen vanuit het beleid van het waterschap en de afspraken van de Waternota met betrekking tot de waterhuishouding.

Het bestemmingsplan "Bergharen" is vanuit de ruimtelijke ordening gezien een consoliderend bestemmingsplan. Dat wil zeggen dat het gericht is op het behouden en beheren van de bestaande ruimtelijke situatie. Het plan voorziet niet in nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen die een wijziging in de bestaande structuur aanbrengen. Wel worden binnen bestaande functies in meer of mindere mate mogelijkheden geboden voor veranderingen ten aanzien van het gebruik of de bebouwing. Het plan geeft aan, overeenkomstig de ambities zoals opgenomen in de gemeentelijke waternota en de beslisboom van de provincie er naar te streven zoveel mogelijk hemelwater af te koppelen van het rioleringsstelsel. Het waterschap onderschrijft dan ook de stelling dat mede gezien de ligging van het plangebied, het hemelwater in eerste instantie geïnfiltreerd kan worden.

In tegenstelling tot aangegeven zijn in het plangebied zowel A-watervuurgangen als B-watervuurgangen aanwezig, zie bijlage 1. Tevens is in 2000 op het bedrijventerrein een retentievijver gerealiseerd, welke niet op de plankaart is aangegeven.

Het gebied rondom Bergharen is in het Waterhuishoudingsplan Gelderland (WHP3) aangemerkt als beschermingszone natte landnatuur en in het streekplan Gelderland (2005) als beschermingsgebied natte natuur. Daarnaast grenst het plangebied aan de zuidwest zijde aan de Ecologische Verbindingszone (EVZ). De A-watervuurgang aan de zuidwest

zijde van het bedrijventerrein is onderdeel van deze EVZ. Voor alle watergangen binnen de beschermingszone geldt dat deze planologische bescherming dienen te krijgen. Bescherming betekent minimaal 'stand still'. Omdat het bestemmingsplan niet voorziet in nieuwe ontwikkelingen wordt in principe aan dit beginsel voldaan.

Ruimtelijke consequenties

Er zijn in onderhavig plan geen bijzondere ruimtelijke consequenties, anders dan het moeten realiseren van hemelwateropvang en infiltratie. In de doeleinden zoals genoemd bij de bepalingen van de bestemmingen 'groen', 'bos en 'sportterrein', is opgenomen dat binnen deze bestemmingen waterpartijen of watergangen gerealiseerd kunnen worden. Hemelwateropvang en infiltratievoorzieningen kunnen derhalve binnen deze bestemmingen gerealiseerd worden. De bestemmingen geven volgens ons voldoende ruimte om de noodzakelijk voorzieningen te realiseren. Graag zouden wij echter zien dat de doelstellingen hemelwateropvang en infiltratievoorzieningen afzonderlijk bij de genoemde bestemmingen worden opgenomen.

Conclusie

Het waterschap kan instemmen met de ruimtelijke onderbouwing mits de genoemde opmerkingen hierin worden verwerkt.

Het bestemmingsplan is conform de reactie van het waterschap aangepast.

Brandweer

In een brief van 29 mei 2008 heeft de regionale brandweer de volgende reactie te kennen gegeven. In het gebied is één LPG-station gelegen. Voor de bepaling van de mogelijkheden voor de rampenbestrijding wordt een maatscenario gedefinieerd. Op basis van de maatscenario's voor het LPG-station kan worden gesteld dat de mogelijkheden voor de rampenbestrijding en de hulpverleningscapaciteit in het gebied tekort schieten. Tevens zijn voor de zelfredzaamheid problemen te verwachten. Indien wordt besloten om het bestemmingsplan Bergharen vast te stellen kunnen maatregelen worden getroffen om het risico te verkleinen. Hierbij kan onderscheid gemaakt worden in maatregelen ter bevordering van de rampenbestrijding en maatregelen ter bevordering van de zelfredzaamheid.

Maatregelen ter bevordering van de rampenbestrijding en de hulpverleningscapaciteit

- het realiseren van een primaire bluswatervoorziening met een opbrengst van 90 m³ water per uur ter hoogte van het vulpunt van het LPG tankstation;

- het realiseren van een voorziening die de bereikbaarheid van Bergharen vanuit de brandweerkazerne in relatie tot het kruisende spoortraject verbetert;
- het operationeel en bestuurlijk oefenen in het voorkomen van een Blevé van een LPG-tankwagen.

Maatregel ter bevordering van de zelfredzaamheid

- Personen binnen het plangebied actief voorbereiden op een eventuele ramp en hen voorlichten over hoe te handelen bij een incident;

Hoewel het uitvoeren van de bovenstaande maatregelen een positief effect zal hebben op de veiligheid, valt daarmee niet uit te sluiten dat het maatscenario zich voor zal doen en boven de mogelijkheden van de rampenbestrijdingsorganisatie uitstijgt. Het is aan het bevoegd gezag dit 'restrisico' expliciet te accepteren en in het ruimtelijk besluit te verantwoorden aan de hand van de verantwoordingsplicht voor het groepsrisico volgens artikel 13 van het Bevi.

Tot slot wijst de Regionale brandweer erop dat alhoewel het bestemmingsplan Bergharen grotendeels conserverend van opzet is, in het bestemmingsplan wordt aangegeven dat vanuit het oogpunt van het groepsrisico er mogelijkheden zijn voor nadere ruimtelijke ontwikkelingen binnen het invloedsgebied van de inrichting. De brandweer adviseert om bij deze nadere ruimtelijke ontwikkelingen invulling te geven aan de verantwoordingsplicht groepsrisico.

In de plantoelichting is de paragraaf externe veiligheid uitgebreid met een verwijzing naar de voorwaarden voor de rampenbestrijding voor het tankstation. De in de plantoelichting opgenomen zinsnede met betrekking tot mogelijkheden voor nadere ruimtelijke ontwikkelingen binnen het invloedsgebied van de inrichting is niet van toepassing voor dit bestemmingsplan. Het 'restrisico' wordt expliciet geaccepteerd door het bevoegd gezag en in het kader van het groepsrisico verantwoord volgens artikel 13 van het Bevi.

Overwegingen zelfredzaamheid, bestrijdbaarheid en resteffecten.

In het advies van de regionale brandweer wordt met name ingegaan op de verantwoordingsplicht voor het groepsrisico. De zelfredzaamheid van de mensen in het invloedsgebied en de bestrijdbaarheid van de ramp zijn daarbij twee belangrijke met name kwalitatieve elementen. De maatregelen die worden voorgesteld door de regionale brandweer zijn niet allemaal ruimtelijk relevant en ook niet allemaal in onderhavige bestemmingsplan te verwerken. Wel zullen de maatregelen hier worden besproken als onderdeel van de verantwoording van het groepsrisico.

Maatregelen die getroffen kunnen worden zijn zeer divers en van uiteenlopende vakgebieden. Er valt te denken aan maatregelen in de sfeer van de ruimtelijke ordening en de verkeerskunde, preventieve maatregelen voor de bron en maatregelen specifiek gericht op vergroting van de zelfredzaamheid van mensen in noodsituaties.

Maatregelen aan de bron:

Maatregelen aan de bron zijn de eerste soort maatregelen die onderzocht moeten worden. In deze case wordt alleen ingegaan op bronmaatregelen die betrekking hebben op het LPG-tankstation.

Landelijke maatregelen

Bij LPG-tankstation is het convenant van 22 juni 2005 van belang. Dit convenant voorziet in de realisatie van:

- Een verbeterde vulslang.
Deze scheurbestendige losslang met lekdetectie waarbij tevens een automatische afsluiter met verschuldrukmeting wordt aangebracht zorgt voor een aanzienlijke verkleining van de faalkans. Discussie over toepassing speelt op landelijk niveau.
- Hittewerende coating op de tankwand.
Door het aanbrengen van een hittewerende coating op de tankwagen krijgt de brandweer meer tijd om een brand in de nabijheid van een tankwagen te blussen. Hiermee wordt de kans op een 'BLEVE na brand' verkleind en hebben de hulpverleningsdiensten meer tijd om de omwonenden te evacueren.

De maatregelen van het convenant moeten vóór 2010 zijn getroffen. Bij het invullen van de verantwoordingsplicht kan op het effect van deze maatregelen worden geanticipeerd. In het Besluit LPG-tankstations milieubeheer wordt een groot aantal bronmaatregelen (zoals aanrijdbeveiligingen enz.) voorgeschreven. Een exploitant van een tankstation is verplicht om deze na te leven.

Door de bovenstaande maatregelen zal de plaatsgebondenrisicocontour (10-6) per 2010 verkleinen van 45 naar 35 meter voor het tankstation.

Het groepsrisico is mogelijk ook te beïnvloeden door:

- Verplaatsing van het vulpunt.
Aangezien de belangrijkste afstanden gelden vanaf het vulpunt, kan een verplaatsing hiervan een gunstig effect hebben op de uitkomsten van het groepsrisico.
- Sprinkler.
Een sprinklerinstallatie kan in geval van een incident met de tank voor koeling zorgen. Hierdoor wordt drukopbouw in de tank die tot een BLEVE leidt voorkomen. De komst van tankauto's met hittewerende coating maakt deze maatregel echter minder effectief.

- Dag/nacht afleveren.
Wanneer in het invloedsgebied sprake is van functies, waarbij mensen alleen overdag aanwezig zijn, kan in de milieuvergunning worden opgenomen dat alleen 's nachts LPG afgeleverd mag worden. Wanneer de aanvoerroute door een woonwijk gaat, is dit echter juist weer een negatief aspect.

Het verplaatsen van het vulpunt is voor het tankstation geen kosteneffectieve maatregel omdat de voordelen (risicowinst marginaal) niet opwegen tegen de hoge kosten. De sprinklerinstallatie is om genoemde reden minder effectief.

Zelfredzaamheid

Bij incidenten zal een afweging gemaakt moeten worden tussen schuilen of vluchten.

Wanneer zich bij een LPG-tankstation een incident dreigt voor te doen is vluchten de insteek, aangezien schuilen niet effectief is. Men dient zich te realiseren dat indien daadwerkelijk een ontploffing van een tankauto dreigt, de vluchttijd bijzonder kort is. Dit vluchtaspect zal dus doorwerking moeten vinden in de ruimtelijke inrichting. Het is dus zaak de functionele inrichting zoveel mogelijk te optimaliseren op basis van mobilisatie. De infrastructuur dient ook dusdanig ingericht te zijn dat er voldoende vluchtwegen aanwezig zijn, dat de capaciteit toereikend is en dat de richting zoveel mogelijk loodrecht op de bron is.

Gezien het vluchtaspect dienen gebouwen (bij voorkeur) voorzien te zijn van adequate vluchtwegen van de bron af. Wel moet opgemerkt worden dat met het stellen van eisen aan gebouwen de nodige moeilijkheden bestaan. Het is voor het bevoegd gezag immers moeilijk te eisen dat bepaalde bouwkundige risicoreducerende aanpassingen aan gebouwen daadwerkelijk gerealiseerd worden: het gaat om bestaande bebouwing.

Omdat de evacuatie tijd bij een dreigend incident zeer kort is, is goede informatie richting omwonenden relevant. Risicocommunicatie speelt hier dus een belangrijke rol. Verder dient in het rampbestrijdingsplan aandacht te worden geschonken aan de mogelijkheden tot zelfredzaamheid.

Onderhavig plan betreft een consoliderend bestemmingsplan.

Wijzigingen in de verkeerssituatie zijn dan ook alleen tegen zeer hoge kosten realiseerbaar en gezien de aard van het meest waarschijnlijke rampscenario ook niet kosteneffectief.

De gemeente Wijchen zal in overleg met de brandweer treden over het verbeteren van de informatievoorziening richting burgers ter verbetering van de zelfredzaamheid.

Bestrijdbaarheid

Naast een inventarisatie van het rampbestrijdingsplan en een controle of deze nog actueel is moet de bestrijdbaarheid op twee aspecten worden beoordeeld:

1. Is dit rampscenario te bestrijden ?
2. Is het gebied voldoende ingericht om bestrijding te faciliteren ?

De regionale brandweer gaat in haar advies met name op deze aspecten in.

Bestrijding

Om de gevolgen zoveel mogelijk te beperken is het van belang dat op het moment dat er iets misgaat de hulpverlening niet wordt belemmerd bij de uitvoering van haar taken. De inrichting van de ruimte kan de bestrijding echter negatief of positief beïnvloeden. Het is dus van belang knelpunten voor de hulpverlening in de ruimtelijke inrichting te voorkomen dan wel op te lossen. Veel van dit soort aspecten zullen in een rampbestrijdingsplan vastgelegd zijn of in het geval dit niet aanwezig is nog moeten worden vastgelegd.

Zowel de bluswatervoorziening als de bereikbaarheid is niet optimaal. Verbetering op beide punten is niet realiseerbaar in onderhavig bestemmingsplan.

Restrisico

Ondanks de maatregelen die de gemeente Wijchen heeft genomen ter beperking van de doorzet van LPG is er een restrisico, zoals in het advies van de regionale brandweer is verwoord. Het streven blijft erop gericht dit risico zoveel als mogelijk terug te dringen.

Vooralsnog acht de gemeente Wijchen dit risico echter aanvaardbaar.

5.3. Aanpassingen plan

Naar aanleiding van de inspraak en het vooroverleg zijn de hierboven genoemde aanpassingen doorgevoerd. Daarnaast is het plan in overeenstemming gebracht met de plansystematiek zoals deze is gehanteerd voor de reeds vastgestelde bestemmingsplannen die zijn opgesteld in het kader van de actualisering en zijn enkele ambtshalve aanpassingen verricht.